Budapest, 1902. Hetedik évfolyam. 246. szám. Vasárnap, szeptember 7.

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal: József-körut 18.

Főszerkesztő: VÉSZI JÓZSEF. Felelős szerkesztő: BRAUN SÁNDOR. Kiadja: A SZERKESZTŐSÉG.

Egész évre 28 k., (14), 1/2 évre 14 k., (7), 1/4 évre 7 k., (3.50), egy hónapra 2 k. 40 fillér, (1.20 frt). Egyes szám Budapesten 8, vidéken 10 fillér.

A gyászoló amoeba.

Budapest, szeptember 6.

(v.) A tengernek is hajh kihaltak a pogány istenei, épp ugy, mint a szárazföldnek. Hullámain nem zugnak többé pajkosan a Nereidák, a habok viharzását nem harsogja többé tul az Okeánidák panaszos dala, s maga Poseidon is, a száskoronás öreg tengeristen, rég kipusztult tündérbirodalmából. Az Oceán legmélyének zátonyát uj hatalmasságok lakják, rejtelmesebbek, félelmesebbek a régi isteneknél. A szerves élet kezdetét jelzik ezek a hatalmasságok. Kicsiny hólyagcsák mindössze, de a büszke emberi ész hiába gyötri el magát, nem talál választ az általuk feladott kérdésre. Olyan mélyben, ahol a hal többé meg nem él, mert agyonnyomná az óriási vizoszlop, él ez a pici szörnyeteg: amoeba a neve. Egy ide-oda ingó sejt az egész. Az organikus életnek legprimitivebb alakja. Nem állat, még csak nem is növény, de már egyéniség s már vagyon lelke is. Tud táplálkozni, mert az arra uszkáló apróbb sejtek közeledtére hólyagából kidudorodik valami karféle, amivel elkapja zsákmányát. És tud szaporodni is, mert idő multával ketté oszlik s ami róla leválik, az ismét egy tökéletes sejt, amelynek van burka, nedve és magva, mint az anyasejtnek, amelyről lefoszlott. Ezt a pici lényt ostromolja a modern tudomány minden fegyverével. Tőle akarja kicsikarni a szerves élet nagy titkának megoldását. Az ostrom évtizedek óta folyik, hangtalanul. Az amoeba él, érez, zsákmányt ragad magához, oszlik, de néma marad a buvárló emberszellem faggatásaira. Az amoeba csak annyit árul el magáról, hogy ő a sejt. A tudósok pedig amugy is tudják, hogy a sejt maga az élet. A legragyogóbb lángelmét ettől a hólyagcsától csak kvantitativ különbség választja el. Napoleon csupán egy összetettebb amoeba volt, az amoeba csupán a legegyszerübb formákra redukált Napoleon.

Tegnap óta gyászol e sejtlények piciny népe. Meghalt Virchow, az ő Kolumbusuk. Az enyészet megbénitotta azt a szellemet, amely megtalálta a szerves élet borzasztóan szövevényes labirintjében a kivezető fonalat s a sejtről szóló tan megalkotásával uj alapokra fektette az emberi nem egész tudását és gondolkozását. Ő volt az igazi lerombolója annak az arisztokratikus babonának, mely az embert az egyéb szerves világnak föléje helyezte s e cimen korlátlan imperiumot követelt neki. A teremtés egységének öntudatát az ő buvárkodása formálta és edzette meg. Minden, ami él, csak egy sejttömeg s a sejt csakis sejtből származhat: ez volt az ő minden hagyományt felforgató tanitása. Az ember elvesztette a felsőbb lény glorioláját s le kellett szállnia az állat- és a növényvilág szolidaritásába. Bonyolultabb és tökéletesebb sejttömeggé lett s igy foglalta el helyét a szerves világnak élén bár, de annak egységes keretében. Virchow élete müvének érdeme és értéke az marad, hogy *demokratizálta a szerves világot.* Ma még térben és időben sokkal közelebb állunk hozzá, semhogy szellemi hagyatékának egész értékét teljesen tudnók méltányolni. Ám unokáink, s talán már fiaink érezni fogják, hogy ez az ember nemcsak tudós volt, hanem *nagy reformátor* is, a legnagyobbak közül való, akik valaha e földön jártak.

Mert elmaradhatatlan az ő tanitásának társadalmi és politikai hatása. Az ő fiziologiai felfedezései a szociális vonatkozásban is át kell hogy alakitsák az emberiséget. Ha az ember és az amoeba anyagban és életprincipiumban ugyanaz, megállhat-e az a különbség, amelyet a történelmi fejlődés ember és ember között létesitett? S ha az ember, noha a legifjabb hajtása a szerves világnak, nem borul le kegyeletes áhitattal a nálánál millió évekkel idősebb amoeba előtt, lehetséges-e, hogy az emberi társadalomban a nemzetség régibbsége révén a tisztességnek és a jogoknak nagyobb mennyisége illesse meg az egyiket a többiek rovására? És valamint a szerves világban az ember belső értékénél fogva lett vezető tényezővé, nem természetes-e, hogy a társadalomban is egyedül az egyéni érték döntse el az érvényesülés mértékét? A demokratikus teremtés törvényeinek felismerése a társadalom demokratikus átalakulását fogja maga után vonni. Valamint az ember a sejtek tömege, azonképp a társadalom is az emberek tömege. A társadalom ugy viszonylik az egyénhez, mint az ember az amoebához. Világos tehát, hogy a fiziologia törvényeinek az emberi társaság életében is érvényesülniök kell. A jövendő be fogja látni, hogy nem a régibb származás a mértéke az ember erkölcsi és szellemi értékének, hanem az egyéni rátermettség. S be fogja látni a jövendő azt is, hogy a jelen a multhoz képest mindig tökéletesebb, a ma nemcsak egy előbbre haladott időpont, hanem egy magasabb fejlődési fok is a tegnapnál; s e kettős felismerés a fiziologiai törvény megbonthatatlan erejével fogja felruházni a demokrácia és a haladás irányzatát.

Száz évvel ezelőtt, a francia forradalom aequinoctialis zivataraiban azt mondta egy elmés gondolkodó az arisztokratikus és a demokratikus felfogás ellentéte felől, hogy minden attól függ, honnan nézi az ember a dolgot, mert hátulról nézve a ma régibb a tegnapnál. Ez az elmés igazság akkor belefulladt a forradalom vértengerébe. Virchow most nem-

TÁRCA

Zsákhordó.

Akit poéta meg nem énekelt még:
Szegény zsákhordó, rólad szól dalom!
Nem vagy gavallér. Nem csaphatsz szelet
Verseny gyöpén. Nincs váltó-hiteled.
De én becsüllek mégis módfelett,
És fajtádat fönnen magasztalom!

*

Nagyúri sikknek ellentéte voltál,
Mióta élsz, goromba cimborám!
Nem tudsz hitelre öltözködni szépen.
Ah, nimbuszod sincs bájos nők körében.
Nem kártyázol müvészileg. Csak éppen
Dolgozni tudsz. De azt keményen ám!

*

Egész áldott nap ott lóg a nyakadban
A puffadt, köpcös, súlyos gabna-zsák.
Csak úgy sétálgatsz föl s alá vele,
Minthogyha lágy pehelylyel vón tele.
Pedig ugyancsak meggörnyedsz bele!
Kivált ha lábad meredekre hág.

*

Így fáradsz folyvást, hogy családod éljen.
S paraszt-szived csüggedni nem tanúl
Semmittevő bölcsektől!... Durva tested
Hurcolja bátran a nehéz keresztet.
S mert nem szabad kidőlnöd: ujra kezded
Mindig a munkát, lankadatlanúl!

*

Ámbár e nóta nem jut el tehozzád,
Kimondom versben, hogy munkád derék!
Különb vagy százszor, mint a gazdag ősök
Pazarló sarja! Mint a kártya-hősök!
Kéjenc mihasznák — ifjak és idősök! —
Écartés, turfos, cimeres herék!

*

Igen, nemes, de naplopó barátom!
Legyen bár benned még oly kék a vér,
Légy bár fél-isten egy-egy kártya-túrnál:
Vallom s ha mindjárt párbajban leszúrnál,
Vallom, hogy ötszáz, sőt több ilyen úrnál
Egy szorgalmas zsákhordó többet ér!

Ábrányi Emil.

Tolvaj! Tolvaj!...

— A *Budapesti Napló* eredeti tárcája. —

Irta: *Holló Márton.*

Csupa fiatal, de már révbe jutott uri ember ülte körül a vendéglő kertjében a törzsasztalt. A legöregebb sem lehetett köztük több harminczöt évesnél, s mindannyian elégedett arcu, jól öltözött urak voltak. Látszott, hogy a jó öltözék szabály ebben a kompániában, amelynek civil-jellegét csak egy elegáns rendőrtiszti és egy főhadnagyi uniformis szakitotta meg a hosszu asztal két pontján.

Tulnyomóan megvacsoráztak már, csak itt-ott falatozott még valaki tésztát, vagy gyümölcsöt, a többinek a szivar, vagy cigaretta füstje már gőzkörbe vonta a fejük fölött sercegő villamos ivlámpát. Akkor jött meg elkésetten az asztaltársaságnak még egy tagja, akiről szinte már megfeledkeztek. Ügyvéd volt, éppen most kezdett jó hirre kapni egy nagy védelem révén.

— Na! . . Hát téged mi lelt? . . Hol jártál? — kiáltották feléje élénken.

— Dolgom volt, nem szabadulhattam! — felelte az ostromolt ur, s már ült is le sebbellobbal és nyult az étlap után, hogy rohammal vacsorához jusson. — Megeszem ma ezt a kocsmát! — folytatta lelkesen, hanem azért félpercet sem tudott nyugodtan a szolgálatkész pincérnek szentelni. Aki először látta is, rögtön észrevehette, hogy csupa ideg és vér ez az ember. Egyre beszélt, tüzelt, a mondatok csak ugy foszlottak le az ajkáról, egymásba kapaszkodtak, az egyik a másikból le is harapott egy-egy keveset. Aztán ugyanannál a pontnál sem tudott valami sokáig időzni. Már kanalazott a levesből, amit este is nagyon kedvelt, amikor egyszer csak ezt vetette oda:

— Különben örüljetek, hogy egyáltalában itt vagyok . . .

Az urak ámultan, meghökkenve emelték fel a fejüket:

— Ah! . . . Micsoda?! . . .

— No, nem kell megijedni, csak ugy eszembe jutott ma valami! . . . Semmiség, bolondság, de már régebben is, többször is rágódtam rajta. Higyjétek meg, csupa véletlen és szerencsétlen szerencse, hogy ma köztetek ülök, melegedhetem a barátságtoknál, ur vagyok és nem valami ide-oda toloncolt, megbélyegzett bünös.

— Ugyan, beszélj világosabban.

— Majd rögtön megértitek. Két kis esetből, amit mindjárt elmondok. Az egyik a jelenből való, a másik a multban játszik.

— Jó. Halljuk . . .

I.

— Kőbányán volt ma dolgom, s a népszinház-utcai villamoson jöttünk be ugy öt óra után. A temető mellett, átvágva a közuti sineken, sze-

Lapunk mai száma huszonnégy oldal.

csak ujra felfedezte, hanem egy természeti törvény erejével is felruházta ezt az igazságot. A fejlődés a primitivségből indul ki, a mult tehát kezdetlegesebb a jelennél. S ha az ember méltán érzi magát a szerves világ legtökéletesebb lényének, noha e keretben a legfiatalabb, akkor a társadalmi életben is méltán tarthat igényt az uralomra és a vezetésre a polgári osztály, mely csak az imént és a saját erejéből emelkedett ki az egyéni érték tiszteletreméltó polcára. Virchow fiziologiai hagyatékát a társadalomtudomány fogja igazi foganatjára juttatni.

Pozsony napja.

Budapest, szeptember 6.

(K—cs.) Mária Terézia hófehér szobrának városa örömünnepre ébred holnap reggel. Ünnepelt és ünneplő lesz egy személyben, amikor kitárulnak a mezőgazdasági országos kiállitás kapui, amely kiállitás a második a sorban azok közül, amelyeket a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége lelkes buzgalommal rendez.

A tiszamenti metropolisból, ahol három esztendő előtt derék sikerrel zárult gazdáink legelső kiállitása, most fölvitték a magyar rónán termett kincseket az ősi koronázó városba, hogy teljes pompájában viruljon együtt mindaz, ami becseset, hasznosat, célszerüt és áldásost tud termelni a magyar gazda becsületes munkával és szivós kitartással.

És éppen e három esztendő, amely Szeged és Pozsony közt eltelt, mutatta meg, hogy gazdáinknak mily példás energiára van szükségük, hogy dacolhassanak a sok viszontagsággal, amiket az édes anyaföld néha mostohán éreztet velük. A rossz termések egymásutánja volt e három év, a gazda csüggedésének korszaka; s a legnagyobb szükségben és a legjobb időben jött az idén a sok mostoha esztendőt megváltó bő aratás, amely megmutatta, hogy a magyar talaj meghálálja a verejtékes munkát, s a kitartást mindenha siker koronázza.

Ennek a bő termésnek, a dus aratás okozta lelkesebb hangulatnak a jegyében nyilik meg holnap a második mezőgazdasági országos kiállitás Pozsonyban.

Nagy és komoly hivatása van ennek a kiállitásnak. Nemcsak azért, mert mint kiállitás hivatásánál fogva kell, hogy szemléltessen, tanitson. Hanem azért is, mert nagy szükség van rá, hogy a munka után jól megérdemelt pihenésre gyülő gazdáink ujra meg ujra magukba szivják a buzditó tudatot, hogy ennek az országnak, mint minden téren, ugy a mezőgazdasági téren is haladnia kell. Hogy a magyar gazdának szent hivatása az, hogy kihasználja a béke előnyeit s az istentől megáldott talajnak minél belterjesebb mivelésére forditsa minden idejét. Hogy amit lát, hall és olvas mindarról, ami növeli az értéket és megsokszorozza az elvetett magot, a maga gazdaságában tőle telhetőleg megvalósitani iparkodjék.

Csak alkalom kell, hogy a magyar gazdák fogékony lelkében lángot fogjon a szikra. A mezőgazdasági kiállitások pompás gyujtó kanócok, amelyeknek nyomán sisteregve lobog fel az öntudat s gazdáink tudással, önbizalommal és munkakedvvel bőven megrakodva térnek vissza e kiállitásokról barázdáikhoz, amelyek azután dusan teremnek az okszerü gazdálkodás folytán.

De főfontosságu momentuma a holnap megnyiló kiállitásnak az is, hogy Pozsonyban van. Mert az a milió, amelyet Pozsony nyujt kiállitásának, olyan értékes keret, amely kifelé és befelé egyaránt becses. Nem a lobogódiszt s nem is a virágfüzéreket értjük ezalatt, hanem Pozsony városának dicsőséggel övezett multját s azt a nagy jelentőséget, amelylyel a nemzeti erőnek és munkabirásnak impozáns megnyilatkozása e határszéli városban bir. S a pozsonyiak fölismerték idejekorán azt az erőforrást, amely a kiállitásnak városukban való rendezése által számukra föltárul. Erélyesen, áldozatkészséggel láttak a munkához s akiknek alkalmuk volt a holnap megnyiló kiállitás munkálataiba betekinteni, mondják, hogy magas nivón álló és méltán komoly figyelmet keltő alkotással van dolgunk, amely megérdemli, hogy az egész ország figyelme reá tereltessék. A gyakorlat és elmélet mintaszerü termékeit hordták össze a pozsonyi kiállitásra; a gazdálkodás tudományos fejlődését mutatják be a legutolsó napokig. S módot nyujtanak a kiállitás szinhelyén majd a gazdának arra is, hogy egyes fontosabb gazdasági kérdésekről — ugy az elméleti, mint a gyakorlatiakról — meghallgathassák szakférfiak jeles előadásait s a kiállitáson ezáltal gyönyörködve okulhassanak is.

Méltó kifejezője az oktatásnak ez a módja annak a nagyszabásu gazdaságpolitikai iránynak, amelyet nagyban müvel a magyar gazdasági ügynek ezidőszerint első őre, *Darányi* Ignác. Az ő népies füzetei, tudással teli novellisztikus példái, s a gazdasági élet minden ágára kiterjedő és fajszeretettől duzzadó ujitásai, ime klasszikus keretben tündökölnek a pozsonyi kiállitáson.

Hadd plántálja hát a pozsonyi kiállitás tanulságos látványossága minden látogatójának szivébe a nemes verseny lélekemelő tudatát s ne mulaszsza el egy magyar gazda sem megtekinteni a pozsonyi kiállitást, a magyar észnek, erőnek és szent akaratnak e legujabb alkotását.

BELFÖLD

„A horvát bán" Ézzel a cimmel a *Magyar Nemzet* ma esti számában a következő sorokat olvassuk:

> A zágrábi zavargások ötletéből a magyar sajtónak több organuma, egyebek között szabadelvüpárti lapok is, kritika alá fogták a horvát politikát s gróf Khuen-Héderváry bánnak államférfiui müködését. E kritikák nem mindig voltak igazságosak s nem osztották a kellő elismerést annak a sikeres buzgóságnak, amelylyel a horvát országos kormány illusztris vezetője a társországokban Szent István birodalmának állami egységét szolgálja. Szükségesnek tartjuk nyomatékosan kijelenteni, hogy a magyar kormány e kritikáktól, melyek félreértésekre adhattak és adtak is okot, — *teljesen távol áll,* azoknak tartalmát a magáénak el nem ismeri, aminthogy köztudomásu, hogy Széll Kálmán miniszterelnök s az egész magyar kormány állandó s hálás elismeréssel van ama kiváló érdemek iránt, melyeket a bán ugy a társországok anyagi és kulturális fejlődése, mint az anyaországhoz való helyes és szives viszonyok körül nevelt. Ha egy, vagy más lap, mely a kormánytól függetlenül saját egyéni meggyőződése szerint támogatja a szabadelvüpártot, másképp appreciálja a kiváló államférfiu müködését, akkor valóban kötelességünk kiemelni, hogy ez a kedvezőtlen itélet egyenes ellentétben áll a kormányelnök idevágó felfogásával.

Ha a *Magyar Nemzet*nek szivességet teszünk vele: ezennel nyugtázzuk nekünk szóló sorait. Föltétlen joga van nyomatékosan hangsulyozni, hogy a magyar kormány a bánról mondott kritikánktól *teljesen távol áll.* Igy igaz. Sőt több is igaz. Mindennemü kritikánktól távol áll, mert mi független organum vagyunk. Örömünk telik benne, hogy a legnagyobb kérdésekben egyetérthetünk a kormány szabadelvü politikájával s azt támogathatjuk. De ez a mi örömünk és nem kötelességünk. Éppen ugy állást foglalnánk a kormány ellen, ha valamely kérdésben nem volnánk vele egy véleményen. Ami aztán a konkrét esetet

---

membe tünt a zsibárus-börze. Tudjátok, az a téglából és gerendából összetákolt sok egyforma árubódé, a rengeteg ócska holmival, fityegő ruhafélével, szurtos, vagy a szemnek hevenyében kimázolt butoraival, ingujjra vetközött verejtékes házalóival. Minden szerteszórva, össze-vissza keveredés tárgyakban, emberekben, bántó, külvárosi nyüzsgés, az igazi nyomasztó, maszatos, izzadtságos élet. Rég jártam arra, ösztönszerü kivánesisággal néztem ezt a tipikus nagyvárosi képet.

Egyszerre csak mikor a villamosunk ott megy a bódék mellett, a vásári területről kiválik lármázva egypár ember és futni kezd a nagy házak felé. Legelől egy felgyürt ingujju legény vágtat eszeveszetten. Nyomában egyre többen, s az utca népe között már egy rendőrt is látni. Az is rohan, oldalát kalimpálva verdesi a kardja, majd felbotlik benne. A villamos zakatolt, de azért, mintha csak ott lettünk volna, mindannyian hallani véltük a vad üvöltést:

— Tolvaj! Tolvaj!... Fogjátok meg!...

A helyzet világos volt. Az az ingujjas legény a bünös, azoknak pedig, akik utána szaladnak, az a legfőbb gondjuk, hogy elcsipjék. Hanem ni, az a legény most határozott ferde irányban az egyik bérház kapujának rohan s a következő pillanatban már el is tünik rajta. A többiek utána; a kapualj, mint valami falánk száj, csak ugy nyeli a mezitlábos emberanyagot. A kocsiban nagy a meglepetés, fitymáló hangon sopánkodnak:

— No ez ugyan szép tolvaj!
— Beszalad egy házba!
— Zsákutcába rohan!
— Ügyetlen fráter!

Mert ez fővárosi életkép volt, s az emberek lehangolódtak, hogy a szinjátéknak ezzel a hibás sakkhuzással vége lett. Ránk, villamos-utasokra nézve mindenesetre.

Csakhogy nagy volt a csalódás. Kocsink éppen megállott, s a végéről még mindig láthattuk a zsibárus-teret és az utcát, ahol a jelenet kezdődött, de az épülettömbnek ekkor egy másik oldala is a szemünk előtt állott, s a következő pillanatban most már egészen tisztába jöttünk a helyzettel. Az a legény, aki elől futott, nem volt tolvaj, ő is azt akart fogni. A menekülő és előttünk még mindig ismeretlen bünös pedig nem is volt olyan ügyetlen, mint amilyennek gondoltuk. Az a ház, amelybe az üldözők berohantak, átjáró-ház volt, ami csakhamar abból is kitünt, hogy a zsibáruspiac tarka népe nem futott már az előbb emlitett kapuba, hanem hirtelen elhatározással mifelénk kezdett vágtatni. Rájött ugyanis a népség, hogy igy hamarább kerülhet a háztömb innensö oldalára, ahova az átjáró-ház második kapuja nyilt. Ezen a kapun már özönlött is ki a kopóhad és legelől kétségbeesett irammal egy sötétruhás, szalmakalapos alak futott egérutat kapva — a szabadságért.

Egy-két pillanat még, s a kétfelől áramló emberfolyam összecsapott s vad sikoltozás, orditozás közben egy legelől száguldozó suhanc kinyujtott karral elérte az üldözött vadat. Szinte ráesett a nagy lendülettől s a szalmakalapos, aki még ki szeretett volna menekülni a körmei közül, majd lerántotta magával a földre. Még csak annyit láthattunk, hogy hihetetlen gyorsasággal duzzad a két összeakaszkodott alak körül az embergyürü, amely felé szinte beláthatatlan sorban szaladtak még a piac felől. Többnyire mezitlábas, trikós, kócos gyerekek, nagy ujjongva, őrült rikoltozással. Életemben ennyi szurtos gyereket egy csomóban még nem láttam.

A villamos elragadott bennünket, s csak egy-két szó esett még a dologról. A kalauz a tapasztalatokban gazdag ember felsőbbségével szélesen mosolyogva szólt közbe:

— Ez kérem nem ujság, napirenden van itt.

Én egy kis undort éreztem. A kocsin voltak még nehányan, akik mulattak a jeleneten. Engem az emberhajsza minden formájában elkedvetlenit, ha látom. Az a sok száz ember, aki az után az egy után vetette magát, a legtöbbje éppen csak alantas ösztönből, a szórakozás vad gyönyörétől hajtva, — meglehetősen utálatos.

— Csak a te órádat csente volna el az a tolvaj, majd nem volnának utálatosak neked ezek az önkéntes kopók! — jegyezte meg nevetve a rendőrtiszt.

— Nem hiszem — felelte most már egy kis elborulással a fiatal ügyvéd. — Ugy érzem, hogy nem tudnék tolvajt kiáltani.

— Ej, ej!
— Furcsa!
— No te ugyan szép fiskális vagy! — csukolódott álmélkodva az asztal.
— Belátom, igazatok lehet, de nekem erre különös okom van. A multból is igértem nektek valamit, ha meghallgatjátok, tán másképp itélitek meg ezt a furcsaságomat.
— Rajta! Csupa fül vagyunk!...

II.

Akkor már valami belső megindulástól ki-

FÉNYKÉPÉSZETI MŰKEDVELŐKNEK
Kitünő fényképészeti szalon- és utazó apparátusok uj, felülmulhatlan pillanati kézi-apparátusok
MOLL A. császári és királyi udvari szállitónál, BECS, Tuchlauben 9. sz.
Kivánatra nagy képes árjegyzék. Ezen üzletág alapittatott 1854-ben.

illeti, senkit se lephetett meg, hogy a horvát bán politikai munkájáról miképpen vélekedünk. A bánt talán legkevésbé. Nagyon jól fog reá emlékezni, hogy az emlékezetes zágrábi királynapok idején ugyanebből a hangnemből fujtuk a dicséneket politikájáról. Ha tehát a kormány más véleményen van e politikáról, amint van is, az a kormány dolga. Mi a magunk véleményét mondtuk, vagy helyesebben szólva, ismételtük. Mert csak azt ismételtük, amit régebben vallottunk és hirdettünk. Ezt pedig nincs okunk módositani a *Magyar Nemzet* hozzánk cimzett sorai után sem.

A kivándorlás szabályozása. A belügyminisztérium képviseletében dr. Séllyei Sándor miniszteri tanácsos és Vásárhelyi Gyula miniszteri titkár ma Pozsonyba érkeztek, hogy a gazdakongresszusnak a kivándorlási kérdést tárgyaló tanácskozásain résztvegyenek. Értesülésünk szerint Séllyei a belügyminiszter nevében *fel fog szólalni és tájékoztató nyilatkozatokat* tesz az iránt, hogy a *kormány mily módon óhajtja szabályozni a kivándorlás ügyét*, amelyre vonatkozó törvényjavaslat benyujtását Széll Kálmán miniszterelnök az őszszel egybeülő képviselőház egyik legelső ülésére már a nyáron, a Ház üléseinek elnapolása előtt megigérte. Az ország egyes vidékein tartott kongresszusoknak tehát, amelyek a kivándorlás ügyét behatóan tárgyalták, megvolt az az eredménye, hogy ezt az égető kérdést teljesen megérlelték.

Két rendelet. Az iskolaév megnyitása alkalmából *Wlassics* Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter nagyjelentőségü rendeletekben hivja föl a tanfelügyelőségek utján az iskolák vezetőit a népoktatás helyes irányainak céltudatos érvényesitésére. A rendeletek hangsulyozzák, hogy a népoktatás különböző tagozatu iskolái között az együttmüködés s a kapcsolat szükségességét s kifejti a miniszter, hogy az együttmüködés miképpen érhet el nagy eredményeket. A közoktatás sok baján van hivatva e legujabb rendelkezés segiteni s a miniszter körültekintő gondossága alapos reményt nyujt arra, hogy az anomáliákat a rendeletek meg fogják szüntetni.

A miniszter a kisdedóvás pedagógiái jelentőségén kivül rámutat annak, különösen nemzetiségi vidéken, fölötte fontos hazafias feladatára. A magyar nyelv elsajátitása tehát már az óvóban vegye kezdetét, játszva, könnyedén, mint ahogy anyanyelvét sajátitotta volt el a gyerek. Természetesen kiterjeszti e rendelkezését a nem állami óvókra is. Az ifjusági egyesületek szervezését ujból a tanfelügyelők szivére köti a miniszter s kijelenti, hogy e téren kifejtett buzgóságot a tanfelügyelők különös érdemének tudja be, de egyszersmind kilátásba helyezi a buzgó tanitók jutalmazását is. Hungsulyozza a magyar nyelv kötelező tanitását elrendelő rendeletének szigoru végrehajtását, még pedig minden jellegü népiskolánál, kivétel nélkül. Az államilag segélyezett iskolák látogatását fölötte szükségesnek jelzi és erre vonatkozólag részletes utasitást is ad.

Ilyképp részletezi a miniszter az iskola intenziv fejlesztésére vonatkozó egyik tényezőt, mely az iskolanemek szoros kapcsolatára vonatkozik. A másik tényező az élet számára való nevelés. Tudvalevőleg a miniszter nevéhez fűződik a gazdasági ismétlő-iskolának megteremtése, mely egyenesen ezt a célt szolgálja s mint a miniszter elégtétellel konstatálja, „életrevalóságát és szükségességét az élet és az eddigi siker teljesen igazolta". Az eddigi tapasztalatok felhasználásával kedves iskoláját uj szervezettel és tantervvel fogja ellátni, de kötelezi a tanfelügyelőket, hogy oly iskolák szervezésére a községeket szigoruan kötelezze. Végül a gondnoksági utasitás és az iskolai rendtartás szorgos figyelembevételét követeli, még pedig a tanfelügyelő személyi felelősségének hangsulyozásával. Kisebb jelentőségü intézkedések után végül kiemeli, hogy a tanfelügyelő müködésének sulypontjaként az iskolalátogatást tekintse. Kijelentem, — irja — hogy előttem nem az egyes tanfelügyelőségek ügykezelési számának a magassága, hanem a lelkiismeretes és sikeres iskolalátogatások száma a mértéke az egyes tankerületek értékének.

A második rendelet azzal foglalkozik, hogy a tanfelügyelők gondoskodjanak, hogy az iskolai tanterv hat évfolyamban adassék elő, még pedig arányosan beosztva s hogy a hat osztályt betetőzze a rendes felső szervezet, az ismétlő-iskola. Ujabb időben tapasztalta a miniszter, hogy az egyes évfolyamok népességének aránya éppen nem kielégitő s nehol az 5.—6. osztály meg is szünt. Ezt kell tehát megakadályozni elsősben is a tankötelezettség szigoru végrehajtásával. De arra is törekedni kell, hogy a növendékek tulnyomó része (legalább 90 százaléka) sikeresen végezze el osztályait. Természetesen ezt ne csak az állami, hanem a felekezeti és községi iskoláktól is meg kell követelni.

A csurgói beszámoló. Báró *Inkey* József, a csurgói kerület országgyülési képviselője, vasárnap tartotta beszámolóját Csurgón, a járás székhelyén. A kerülethez tartozó mind a 30 községből nagyszámban sereglett be a választóközönség, mely éljenzéssel fogadta báró Inkeyt, kinek társaságában volt még gróf Hoyos Miksa, gróf Zichy László és báró Inkey Pál. A képviselő ezután elmondotta beszámolóbeszédét. Nyilatkozott a kiegyezésről s hangoztatta, hogy a kormány és a többség csak méltányos alku alapján óhajtja fenntartani a vámközösséget, elitélte a néppárt törekvéseit, amelyek az egyházpolitikai revizió napirendretüzését célozzák s rámutatott a kuriai biráskodásról szóló törvény egy és más fogyatékosságára. A zajos tetszéssel fogadott beszéd után Jünker Gusztáv a választók nevében megköszönte a képviselőnek, hogy körükbe jött s egyuttal a választókerület ragaszkodásáról és hálájáról biztositotta őt. A beszámoló után a képviselő körutra indult minden községébe.

A vitás tengerszem. A vitás tengerszem választott bíróságának tagjai holnap reggel *Tátrafüredről* Budapestre érkeznek s két napig időznek itt a magyar főváros nevezetességeinek megtekintése végett. *Winkler* elnök innen *Bécsbe* megy, ahol ő felsége kihallgatáson fogadja. E hó 9-én a bíróság tagjai az elnökkel együtt Grácba érkeznek. — *Zakopané*ból táviratozzák: A lakosság óriás módon föl van izgatva; midőn a választott bíróság tagjai tegnap a Ribi-patakon levő fahidon átmentek, közvetetlenül ezután *magyar parasztok magyar csendőrök jelenlétében lerombolták a hidat.* Az eset különösen azért kelt nagy izgatottságot, mert a legutóbbi határozat szerint a választott bíróság döntéseig sem lengyel, sem magyar csendőrök nem léphetnek a vitás területre.

A kiegyezési tárgyalások.

Budapest, szeptember 6.

A két kormány ma az egész nap folyamán tárgyalt. A tanácskozások két helyütt folytak: a miniszterelnökök mellett a pénzügyminisztériumban is tárgyaltak a referensek. Estefelé a helyzet az volt, hogy az osztrák miniszterek visszautaztak Bécsbe, *Széll* Kálmán miniszterelnök pedig fölment Pozsonyba, ahol az egész holnapi napot tölti.

Ami a tárgyalások lényegét illeti, arról a *Budapesti Tudósító* a következőket jelenti:

A kiegyezési tárgyalásokat a miniszterelnökségi palotában ma délelőtt folytatták. Egyidejüleg a pénzügyminisztériumban dr. *Meyer* osztályfőnök és *Gruber*, *Spitzmüller* és *Föschl* miniszteri tanácsosok értekeztek *Toepke* Alfréd államtitkárral és dr. *Popovics* Sándor miniszteri tanácsossal. A két kormány tanácskozásait ma délután 1 és fél óráig folytatta és a vámtarifa azon tételeit, amelyekre nézve a legutóbbi bécsi tanácskozások alatt megegyezés nem jött létre, beható tárgyalás alá vette. A vámtarifa-tételeknél fennálló differenciák jelentékeny részét sikerült kiegyenliteni, ugy hogy a még fennmaradó eltérések száma lényegesen csökkent. A szakelőadók utasitva lettek, hogy a tanácskozások eredményét már most a vámtarifában vigyék keresztül és a bár lényegesen redukált, de még mindig fennálló eltéréseket a szövegben pontosan állitsák összse. Ezen munkálat elkészülte után a kormányok ujból össze fognak jönni, hogy a még fennálló differenciák felett határozzanak. Rövid megszakitás után a két miniszterelnök és a két pénzügyminiszter délután ismét találkoztak, hogy a pénzügyi kérdéseket érintő egész anyagot még egyszer tanácskozás tárgyává tegyék. Mindezen kérdések behetően megvitattatván, a szakelőadók utasittatni fognak, hogy a részletes javaslatokat állitsák össze és végleges elhatározás elé terjesszék.

A félhivatalos tudósításhoz van néhány megjegyzésünk. Azt hiszszük: egy kissé optimisztikus. Nem abban a részében, mely a kiegyezés financiális részére vonatkozik, mert az a mi értesülésünk szerint is körülbelül rendben van. A kiegyezés keretében megoldásra váró különböző

---

pirultan beszélt a fiskális és erősen szivta közben a szivarját.

— Amit most akarok elmondani, az husz évvel ezelőtt történt, sokszor idéztem fel az emlékezetemben, jobban is kijegecedhetett előttem, azt hiszem tehát, hogy rövidebb leszek, mint a mai históriával. De előbb előre akarok bocsátani valamit. Nem vallom azt az elvet, amelyet annyiszor hangoztatnak, hogy a gyermekkor viszonyai döntő sulylyal nehezednek az ember életére. Azokat a nyomokat ki lehet heverni s ha egy sokat szenvedett, vagy rossz környezetben élt gyermekcsemete kedvező körülmények közé kerül, szeretőtámogatással, helyes neveléssel életképessé lehet tenni. Maga az élet az ő hatalmas átalakitó képességével pedig egyenesen csudákat teremt. Éppen azért nem fogom fel nagyon sötéten, hogy nem volt igazi gyermekkorom. Sok mindenféléért kellett sóvárognom, amit más gyermekeknél láttam. Igy például nem voltak játékszereim. Akárhogy akarok is visszaemlékezni, nem látok egyebet, csak egy fából faragott szerény kis kakast, amelynek talapzatát össze lehetett nyomkodni s akkor nyekegett. Egészen kicsi voltam, mikor kaptam.

Tiz éves korombam kerültem Pestre faluról diákoskodni és még az elemiben nem tanultam valami jól, itt csudálatosképpen csaknem az első diák lettem hamarosan. És ténferegtem magányosan ebben a nagy városban és olykor még a legszükségesebb iskolaszerekre sem volt pénzem. Elképzelhetitek, hogy ha sok mindenféle megkivánni valóm akadt otthon falun, itt Pesten egyenesen lógott a nyelvem az áhitozástól.

Az iskolába a kerepesi-uti bazáron át jártam és sok negyedórahosszat bámultam az ezerféle csillogó holmit, játékszert. Egyszer különösen nagyot dobbant a szivem. Kis bronzágyukat láttam meg. Szép sárga csövük volt, két nagy kerekük, egyáltalában ugy voltak fölszerelve, mint a komoly ágyuk. És el is lehetett sütni őket. Egyszer az árusitó-kisasszony egy vásárlónak meg is mutatta, hogyan kell bánni velük. Azóta éjjel-nappal ezekre az ágyukra gondoltam s a bazárban örökké csak előttük ácsorogtam. Ma is csudálom, hogy a kisasszonyoknak nem tüntem fel.

Minek szaporitsam a szót. Azok az ágyucskák kinoztak, gyötörtek, büvöltek. És elvették az eszemet. Egy tavaszi délután addig meresztettem rájuk a szememet, mig az egyik ágyuval menthetetlenül össze nem nőttem. Nem volt az előre megfontolt szándék, hirtelen rohant meg az elhatározás és én, jóformán körül sem nézve, látnak-e, nem-e, egy rántással kikaptam a többi közül az egyik ágyut. Aztán ugyanazzal a mozdulattal a kabátom szárnya alá rejtve, mint a szélvész ki a bazár üvegtetős csarnokából! A kerepesi-utra, a Nemzeti Szinház elé, majd gyors futamban a Rókus felé. Csak ott mertem megállani.

A mellem zihált, lihegve mentem tovább, nem merve elővenni az ágyut. Hogy mi ment végbe a lelkemben, azt már igy messziről elemezni nem igen tudnám. De valamiből egészen biztosan meg lehet állapitani, hogy nagy vágy volt.

Én azt az ágyut egyetlen pillanatig sem élveztem. Jól meg sem tapogattam, nem hogy el is sütöttem volna, amit én olyan szörnyü nagy gyönyörnek képzeltem és annyira megkivántam. Azt az ágyut én rögtön akkor — elástam. A Rókus és a Népszinház között volt egy hosszu, alacsony földszintes ház, benne csupa bolt. Annak a háznak óriási udvarában sokszor játszogattam egy pajtásommal, aki ott lakott. Ládák, öcskavasak nagy mennyiségben voltak benne felhalmozva. Az egyik láda mögött gödröt ástam és a bronzágyucskát abban eltemettem.

Soha nem láttam többé keserves zsákmányomat, soha a titkát senkinek el nem árultam, még a kis pajtásomnak sem.

Azóta annak a teleknek a felét elvették virágos térnek a Népszinház elé, de egy része megvan még, kőkerités zárja el az udvart a villamos állomás mentén. Lehet, hogy mikor azt a kőfalat alapozták, ásás közben ráakadtak a munkások, körülbelül ott földelhettem el. Ugyancsak rozsdás lehetett . . .

Most a főhadnagy szólalt meg:

— Ez a fiskális nem gentleman, ki kell golyózni!

Es kacagott hozzá.

— Azóta nem loptam egy gombostűnyit sem — fejezte be az ügyvéd. — De valahányszor tolvajt láttam üldözni, megdermedt bennem a vér. Mi történik, ha akkor az árusitó-kisasszonyok meglátnak, lármát csapnak s a kerepesi-uton rohan utánam a tömeg és hallom magam mögött az üvöltést: „Tolvaj! Tolvaj!" . . . Rendőr kezébe kerülök, jelentést tesznek az iskolában . . . Ki tudja, mi lett volna velem. Az a szalmakalapos fiu is olyan diákforma volt ma ott a zsibáruspiacon s mikor a villamosról leszálltam, megint eszembe jutott a bronzágyu. A végállomás éppen ott van a sirja mellett . . .

Herczeg Ferenc munkái 50 filléres füzetekben.

Füzetes vállalatott inditunk. A fiatal magyar irógárda nemes brigadérosa, **Herczeg Ferenc** válogatott, javamunkáit szedtük ötvenfilléres füzetekbe, hogy az olvasó igy együtt kapja teljes sorozatban azt, amit apránkint megszeretett. Minden két hétben uj füzet jelenik meg. Ára 50 fillér. Előfizetés utján 10 füzet félévre 5 korona. **Singer és Wolfner könyvkiadóhivatala** Andrássy-ut 10. szám. — Az első füzetet kivánatra mutatványszámul, ingyen küldjük.

adózási kérdések, mint a magyar állampapirokra Ausztriában kivetett járadékadó eltörlése, a magyar szállitási adó kérdése, a bizományi raktárak kölcsönös megadóztatása s egynémely fogyasztási adó kérdése csakugyan dülőre jutott a mai napon s ezen a ponton a kiegyezési tárgyalások a zárülésre megértek. Jóformán csak a preciz szövegezésről van még csak szó. Sokkal óvatosabban kell azonban olvasni a félhivatalos tudósításnak azt a részét, mely a vámtarifa-kérdésekre vonatkozik. Az ellentéteknek az az őserdeje, mely tariféris téren a két kormány álláspontját elválasztotta, kétségtelenül megritkult és ha számszerint veszszük a tételeket, a legtöbbre nézve kész a megállapodás. De ez csak numerikusan kedvező eredmény. Az ellentétek még távolról sincsenek eltávolitva, sőt kötelesség konstatálni, hogy a vámtarifa-ügyek legfogasabb kérdései még mindig hátra vannak s ezekre nézve még ma is szédítő szakadék van a két kormány álláspontja között. Mindkét kormány természetesen ragaszkodik a maga álláspontjához s kemény munkába fog kerülni, hogy *a jövő hét végén folytatandó tárgyalások* legalább a közeledést meghozhassák. Remélhető, hogy meglesz a közeledés, de a kiegyezés perfektuálásáról mindenesetre korán volna beszélni. Mindenesetre jó jel, hogy a két kormány utasitotta a maga szakreferenseit a megmaradt vitás pontok világos szövegezésére, hogy aztán a folytatólagos tárgyalásoknak alapul szolgálhassanak. A félhivatalos tudósitás azonban egyelőre kissé optimisztikus. Ha igy tárgyilagosan iparkodtunk megvilágitani a félhivatalos felfogást, nincs okunk kiméletesebben kommentálni egyes este megjelenő ujságok pesszimista felfogását. Ezek abból a szimpla körülményből, hogy a király ma délben kihallgatáson fogadta a személye körüli minisztert, mindenféle válsághireket akarnak kiolvasni. Rosszul olvasnak. Válság nincs: se kiegyezési, se kormányválság. Erről biztosithatjuk a közvéleményt. A király fogadta gróf Széchényi Gyulát, aki folyó ügyekről referált, mint akárhányszor, de egyébről nincs szó. S ha egyes ujságok szenzációt akarnak belőle kiolvasni, ezt nem kell és nem lehet komolyan venni. Ugy áll a dolog, amint jeleztük. Egyébként pedig Koerber és társasága ma délután negyedhatkor már visszautazott Bécsbe, a magyar miniszterelnök pedig szintén utban van Pozsony felé.

A tátrafüredi orvosgyülés.

Budapest, szeptember 6.

Holnap, vasárnap ujra összeül az Országos Orvosszövetség kongresszusa. A szép Tátra-vidék fogadja vendégeül a százakra menő orvosokat, kik az ország minden részéből összesereglenek, hogy ujólag és ismételten megvitassák a lét és nemlét kérdéseit. Az idei kongresszus egyik főtárgya a közszolgálati orvosok államositásának kérdése. Szép beszédek fognak megint elhangzani, a jelenlevők ismételten megfogják tapsolni a lelkes szónokokat, fogunk ujólag szép, aranyos igéreteket hallani, azután az orvosok haza mehetnek, hogy várjanak tovább — egy szép jövő reményében.

Fájdalom, hazánkban a közegészség ügye, az állam létfenntartásának legdrágább kincse, el van temetve. Nem is törődik vele senki! A hatóság, a közönség közönye szinte páratlanul áll a kultur-államok között. Európában utánunk sorrend szerint már csak a Balkán államok következnek. E közelség ugy látszik az egész közegészségi viszonyainkra olyan keleties fényt áraszt. A nagy gazdasági kérdések minden más szociális kérdést leszoritanak a napirendről, a vezető faktorok minden idejét lefoglaljak és az egészség megvédésére mit sem tehetnek. Pedig itt volna ennek is az utolsó órája!

Meddig akarják még huzni-halasztani ezt a vitális kérdést? Miért késik hazánk közegészségügyének rendezése? Az 1876. évben megalkotott egészségi törvények idejöket multák. A lefolyt 26 esztendő alatt a közegészség ügyeit csak rendeletekkel foltozgatták. A köpönyeg maradt a régi.

Ha már az orvosok panaszai nem hallatszanak fel a magas egekig, legalább a szomoru fertőző betegségek statisztikája, a nagy halálozási százalék, az egész országban elterjedt kuruzslás, magzatelhajtás, a gondozás és gyógykezeltetés hiányában elpusztu tak megdöbbentő száma lehetne az az ok, mely a vezető férfiakat komoly gondolkodóba ejtené.

Elérkezett a cselekvés órája! Az egész ország örömmel üdvözölné, ha a kormány a közegészségügy államositását minél előbb törvénybe iktatná! Az erő az egészséggel párhuzamosan halad. Orvoshiány van az egész ország területén. Százakra menő orvosi állások várnak betöltésre. Hazánk egy harmadrésze orvosi segély nélkül áll. Az állások jövedelem hiányában betöltetlenek. Mire fog ez vezetni? Nap-nap után rémes hirek okoznak nyugtalanságot. Itt felüti fejét a kolera, ott pusztit a pestis! Isten mentsen, hogy rövid idő alatt mihozzánk is betolakodjék a fekete ellenség, de jaj ennek a szegény országnak, ha egyszer ily csapás éri! Készületlenül állunk az ellenséggel szemben. Mit fognak tenni vezető embereink?

Az orvosnövendékek száma 1890 óta folyton kevesbedik. Ma-holnap már kötéllel kell a medikusokat fogni. Mig 1890-ben 1012 hallgató volt az orvosegyetemre beirva, jelenleg a sok katona-ösztöndijassal együtt alig haladja meg a 700-at. Mig 1893-ban 2.0 orvosdoktort avattak fel, addig az utolsó években alig 110—120 nyeri el az oklevelet. Pedig még a mult évtizedben sem volt az ország orvosbőségben. Bizonybizony ily körülmények között el fog érkezni nemsokára az az idő, midőn elegendő anyag hiányában ujolag khirurgusok kiképeztetésére kell gondolni.

És mindeme szomoru állapotnak inditó oka az a nyomor, melyben jelenleg ugy a városi, mint a falusi doktorok sinylődnek. A falusi orvosok 90%-a, a szó legszorosabb értelmében küzd a legnagyobb szegénységgel. Nem segiti senki őket! Az állam abszolute nem törődik velük, a községek pedig oly szegények, hogy ők az orvos érdekében semmit sem tehetnek. Ily körülmények között az orvos teljesen a tanulatlan és müveletlen köznépre van utalva.

A körorvos a mai viszonyok közt a társadalom páriája. Élete folyton veszélyben forog, mert hisz nem tagadhatja meg segitő kezét a fertőző betegtől. Sem nappala, sem éjjele felett nem rende kezik. Fizetése kevés, azt is rendetlenül, garasonként kapja, mivel a községek pénztára rendesen kong az üreségtől. Gyakran megtörténik, hogy 35—40 kilométert kénytelen megtenni hóban, fagyban és akkor megkeresett 40—50 krajcárt, avval is aztán adósa marad a felgyógyult beteg a doktornak örök időkig. Ha pedig az orvos hosszu évtizedeken át tartó küzdelme után nyomorékká lesz, vagy elhal, ugy ő is, családja is a legnagyobb nélkülözéseknek van kitéve. Nyugdijat nem kap, végkielégités nincs!

Csoda-e ily körülmények között, ha az orvosok el vannak keseredve? Hiányzik belőlük a munkakedv, el van fojtva az ambició. És a humanizmus, amelynek szolgálatába állottak, csak kárát látja az ily állapotnak.

A törvény a községi adókra nézve olyképpen intézkedik, hogy a jegyző, tanitó, pap nem fizet községi adót, de a szegény községi orvosnak ezt is meg kell fizetnie; pedig ő ugyszólván a község egyik legmunkásabb hivatalnoka. Miért kell éppen neki fizetni oly terheket, melyek alól a község többi tisztviselői fel vannak mentve?

Az országos betegápolási alapnak az orvosok teljesitik a legnagyobb szolgálatot. Nélkülök ez intézmény el sem képzelhető. A gyógyszerész munkadiját az állam ez alapból megfizeti, ellenben az orvos teljesitett munkájáért semmit sem kap. Ő köteles minden ez alá utalt beteget — büntetés terhe alatt — gyógykezelni dijtalanul, pedig az állam e 3% adóból évente milliókat szed be. És ráadásul, hogy a pohár csordultig megteljék — köteles ez a szegény orvos ép ugy fizetni ezt az adót mint a többi más halandó.

A tátra-füredi kongresszus holnap megnyilik. Szép, de üres szavak fognak ujólag felhangzani, vidám pohárcsengés és távirat-váltás közepette talán éppen tósztok alakjában uj igéreteket hallunk majd egy szebb jövő reményében hazánk közegészségének felvirágoztatására. Aztán a lelkes résztvevők szépen hazamehetnek és a mámort kitörölhetik szemükből. És megy tovább ismét minden a maga medrében.

Adj Isten jó egészséget!

Dr. Rédei Manó.

KÜLFÖLD

Orosz lapok a poseni beszédről. Az orosz sajtó nagyon behatóan foglalkozik a császár poseni beszédével s oly hangon nyilatkozik, mely sehogysem egyezik meg azokkal a meleg szavakkal, melyekkel a császár a német-orosz barátságról megemlékezett. A *Novoje Vremja* például azt irja, hogy a császár beszédét nemcsak a lengyelek várták kinos nyugtalansággal határos idegességgel. Azután igy folytatja:

A poseni lengyelek ellen megindított hadjárat a legelső helyen áll Németország jelenlegi politikai életének számos szenzációs eseményei közt. A hirhedt wrescheni események óta fölkeltett érdeklődés nemcsak hogy nem csökken, hanem szinte nő a különös, szinte érthetetlen események behatása alatt. A wrescheni erőszakosságok ellen fölhangzó lengyel tiltakozásra, mely az áldozatok javára gyüjtött adományokban nyilvánult meg, Poroszország baltafokkal felelt, amelylyel egy legyet akart agyoncsapni. Ha a lengyelek 100.000 márkát képesek önvédelmi célra gyüjteni, akkor jól lesz tudniok, hogy Poroszország fél milliárdot dobhat ki a megsemmisitésükre. Poroszország azonban nem öli meg a legyet, hanem magára irányitja az egész bámuló világ figyelmét. A nevezetes marienburgi fogadalom meg is lesz tartva: Németország nemcsak a lengyeleket, hanem az egész „származat" törzset fenyegeti, még pedig nem egyedül a porosz erővel, hanem a Németország határain belül és kivül lakó összes német nép hatalmával. A marienburgi beszéd echója visszhangot kelt az egész szláv világban, a szláv sajtó oly egyértelmü kórussá egyesül, mint még soha. A bécsi Reichsrathban az összes ausztriai szlávság nevében erélyes, bár nem igen delikát tenoru tiltakozások hangzanak el. A többi szláv centrumban egyelőre csak vállat vonnak. Hát Németországban? A császár arra határozza magát, hogy még egyszer hallatja hatalmas szavát, még pedig magában Posenben, a roppantul fölizgatott porosz Lengyelország szivében. A németeknek az a reménye, hogy a császár kinyeri a hatalmas szomszéd helyeslését s ezáltal a lengyeleket végleg letiporja, nem nagy mértékben teljesült. E helyett a német ujságok hódolatteljes tisztelettel sorolják föl, hogy Posenbe a diszbanketre csak edényt és evőeszközt nyolc teljes waggonnal vittek s a hadügyminisztérium a szeptember 3-iki katonai takarodóra harminc villanyfáklyát küldött, hogy a német nagyság fénye egész Posent bevilágitsa. Szigoru rendszabályokat foganatositottak, hogy elegendő közönség gyülekezzék egybe s ezt a közönséget minden rendü és rangu német rendőr képviselte, kik a német birodalom minden részéből sereglettek oda vendégszereplésre.

A nantesi itélet. Saint-Rémy alezredest, mint tegnapi lapunkban már közöltük, a nantesi haditörvényszék fölmentette a katonai engedetlenség vádja alól. Az itélet óriási föltünést keltett; a klerikálisok ujonganak, az igazi köztársaságiak azonban rendkivül elszomoritó jelnek tartják ezt az itéletet a francia hadsereg fegyelmére. Az itéletet valószinüleg a szocialisták jegyzik meg maguknak legjobban, akik elvárják, hogy a tisztek és katonák a jövőben, lelkiismeretükre és meggyőződésükre hivatkozva, nem fognak többé a munkások ellen kivonulni. A kormány nehezen fogja annyiban hagyni a dolgot; az itéleten nem változtathat ugyan, de az engedetlenséget, melylyel Saint-Rémy alezredes annyira blamálta a francia hadsereget, alighanem erélyesen fogja megtorolni az alezredes uron.

Páris, szeptember 6.

Hir szerint *André* külügyminiszter a nantesi katonai biróság itéletének vétele után igy szólott:

— A katonai törvényszék tagjai itéletükkel nagyon rossz szolgálatot tettek Saint-Rémy alezredesnek, s erről már legközelebb meg fognak győződni.

Combes belügyi államtitkár, a miniszterelnök fia, egy szenátornak ezt mondta:

— A kormány nem fogja nyugodtan elviselni a katonai törvényszék kihivását. Saint-Rémyt mindenesetre már legközelebb nyugdijazni fogják, az ezredet pedig köztársasági érzületü városba fogják áthelyezni.

A nantesi itélettel az összes lapok foglalkoznak. A nacionalista és konzervativ lapok a legnagyobb elismeréssel nyilatkoznak róla. *Coppée* a *Libre Parole*-ban azt irja, hogy ez az itélet nagyjelentőségü esemény, mert a kormány ezentul óvakodni fog attól, hogy a hadsereget a kongregációk ellen kirendelje s remélhető, hogy a Saint-Rémyéhez hasonló eseteket nem fog többé üldözni.

A *Soleil* szerint a haditörvényszék elismerte, hogy az alezredes nem vétett a katonai fegyelem ellen, csak nem akart erőszakosságnak a részese lenni.

A *Gaulois* szerint nagyon tapintatos az itélet; a kormánynak végre be kell látnia, hogy a katholikusokat nagyon elkeseritette s hogy a hadsereget is megsértette.

A *Radical* szerint a szociáldemokraták meg lehetnek elégedve az itélettel, mert a tisztek és a katonák a jövőben, lelkiismeretükre és meggyőződésükre hivatkozva, nem fognak többé a munkások ellen kivonulni.

A *Lanterne* azt irja, hogy a kormánynak nem szabad eltürnie a haditörvényszék itéletében rejlő kihágást, hanem nyugalomba kell küldenie Saint-Rémyt.

Az *Echo de Paris* szerint azt a vadász-zászló-

aljt, amelynek Saint-Rémy volt a parancsnoka, át fogják helyezni más, köztársasági érzelmü városba.

Páris, szeptember 6.

(*Havas.*) *André* hadügyminiszter a hadgyakorlatokról való visszajövetele után meg fogja tenni a katonai szempontból szükséges intézkedéseket *Saint-Rémi* alezredes ügyében.

Páris, szeptember 6.

Grosjean, a pontarlieri kerület képviselője a belügyminisztériumban ma számos kérvényt nyujtott be, amelyekben választókerületének polgársága a bezárt kongregációs iskolák megnyitását kéri. — A *bresti prefektus* 13 községi iskolát záratott be, amelyeket eddig a Szent Lélekről nevezett apácák vezettek. Tizenhárom plébánosnak, illetőleg vikáriusnak a legutóbbi események alkalmával tanusitott magatartásuk miatt megvonták a fizetésüket.

Páris, szeptember 6.

Loubet elnök ma délelőtt visszaérkezett *Páris*ba, de délután ismét Rambouilletbe utazik.

Értekezlet a boer tábornokokkal. A boer tábornokoknak tegnap Londonban két óráig tartó értekezlete volt *Chamberlain*nel és Lord *Kitchener*rel. A közönség rendkivüli érdeklődéssel viseltetett e konferencia iránt. Órákkal előbb elállta a gyarmatügyi hivatalba vezető utcát, ugy hogy a rend fönntartására nagyszámu rendőrt kellett kiküldeni. Chamberlain délután 3-kor hajtatott oda s tiz perc mulva odaérkeztek a tábornokok is, egy titkárral, nyitott kocsin. Chamberlaint csak kevesen éltették, de a boer tábornokokat, *Bothá*t, *De Wet*et, *Delarey*t rendkivül szimpatikus fogadtatásban részesitették. Lord Kitchener egy mellékutcán észrevétlenül érkezett meg. Az értekezlet két óra hosszat tartott s végeztével a boer tábornokokat ismét nagy ovációval fogadták. A gyarmatügyi hivatalban megjelent hirlapiróknak eleve is tudtára adatta Chamberlain, hogy az értekezlet eredményéről egyelőre semmit sem fog közzététetni. A lapokban persze ennek dacára a legkülönfélébb kombinációk jelentek meg az értekezletről, de hitelességre egyik sem tarthat számot. Legilletékesebb körökben azt mondják, hogy a boerok semmi engedményt nem kaptak, legalább nem olyat, mely számbavehető s különösen a meghódolás feltételein Chamberlain semmit sem engedett változtatni. A *Daily Mail* arról értesül, hogy a boerok az eredménynyel oly elégedetlenek, hogy nyomban Hollandiába akartak elutazni. A *Times* pedig azt irja, hogy jobban tették volna, ha eleve is lemondtak volna arról a reményről, hogy az eddigi föltételeket megváltoztassák.

London, szeptember 6.

Ma délulán ujabb értekezlet volt Botha és Chamberlain közt amaz ügyekre vonatkozólag, amelyeket Chamberlainnek a boer megbizottakkal tegnap folytatott értekezletén tárgyaltak.

HIREK

Budapest, szeptember 6.

— BUDAPESTI NAPLO. Augusztus 31-én uj előfizetés nyilt a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejárt, méltóztassanak a megujitásról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— A Budapesti Napló legközelebbi száma a kettős ünnep miatt kedden reggel jelenik meg.

— Személyi hirek. *Széchenyi* Gyula grófot, a király személye körüli minisztert, mint Bécsből táviratozzák, ő felsége ma déli egy órakor kihallgatáson fogadta. — Gróf *Bülow* birodalmi kancellár Norderneybe érkezett. — Dr. *Balogh* Tihamér nyaralásából visszatért s orvosi gyakorlatát ujra megkezdte. — Dr. *Havas* Adolf egyetemi tanár visszatért Budapestre és ujra megkezdte orvosi gyakorlatát.

— A király Sasváron. *Bécs*ből táviratozza tudósitónk, hogy a sasvári pompás kastélyt, amelyben a hadgyakorlatok alatt a király és a német trónörökös fog lakni, már teljesen átalakitották a főudvarmesteri hivatal utmutatásai szerint. A parkot is modernizálták és egy festői helyen nagy pavillont állitottak fel. Ebben fogják megtartani az udvari ebédeket. A vasutállomáson gyönyörü fogadótermet épitettek vasból és már minden készen várja a királyt és fejedelmi vendégét.

— Schaumburg-Lippe herceg Baranyában. *Schaumburg-Lippe* György uralkodó herceg ma baranyamegyei birtokára, Dárdára érkezett, ahol több héten át szarvasokra fog vadászni. A herceg előzőleg verőczei, szlavoniai birtokán volt, ahol a lakosság fáklyászenét és szerenádot rendezett földesura tiszteletére, aki már régen nem járt ott. A sasvári hadgyakorlatok után *Frigyes* főherceg is több magas vendéggel ismét bellyei birtokára érkezik szarvasvadászatra.

— A Petőfi-Társaság Kossuth-ünnepe. Mint a *Petőfi-Társaság* már régebben elhatározta, teljes irodalmi diszszel fogja megünnepelni Kossuth százéves születése napját, ki a társaságnak tiszteleti tagja volt. A társaság az ünnepélyt a tudományos Akadémia disztermében tartja meg. Az ünnepi programm végleges megállapitása végett a társaság folyó hó 8-án, hétfőn délután 4 órakor *Bartók* Lajos alelnök lakásán értekezletet tart és pedig éppen Jókai Mór elnöknek kivánságára is, aki maga is a leglelkesebben készül az ünnepségen részt venni, és aki e tárgyban a következő levelet intézte *Bartók* Lajoshoz:

> Kedves barátom! Régóta várlak. Óhajtanék veled beszélni. A Kossuth-ünnepélyt a Petőfi Társaságnak önállóan kell megtartani, az Akadémia disztermében, vasárnap 14-én. Mi, Petőfi-Társaság legalább meghivjuk az ünneplőket az Akadémiába, ahol beszélni fogsz te Kossuthról, én pedig fel fogok olvasni egy nagy költői apotheozist hexameterekben, melynek terjedelme nyolc oldal. A müsor megállapitása végett okvetlenül kell értekezletet tartanunk, ahová én is elmegyek. Kérlek ez iránt rögtön intézkedjél és értesits a kitüzendő napról, hol az ódámat előttetek felolvashassam s ha tetszésteket megnyeri, azt 19-én kinyomtatva, az ünneplőknek kioszthassuk. *Istenhegy*, 1902 szeptember 4. Szerető barátod
>
> *Jókai Mór.*

— Az aranygyapjas sah. *Páris*ból táviratozzák: Egy spanyol megbizott ma nyujtotta át a *persa sah*nak az aranygyapjas-rend nyakláncát. A megbizott ez alkalommal kifejezte a spanyol király jókivánságait a sah boldogságáért és országának virágzásáért. *A sah* köszönetet mondott a jókivánságokért és a nyakláne átküldéseért és azt a reményét fejezte ki, hogy a barátság kötelékei Perzsia és Spanyolország közt mindinkább meg fognak szilárdulni.

— Erzsébet királyné emléke. *Erzsébet* királyné halálának évfordulója alkalmából szeptember 10-én, szerdán délelőtt 10 órakor hivatalos gyászistentisztelet lesz a budavári koronázó Mátyás-templomban, ahol *Vaszary* Kolos biboros hercegprimás fog pontifikálni. — A székes főváros iskoláiban azonban a királyné nevenapjának évfordulóján, november 19-én ünneplik *Erzsébet* királyné emlékét.

— Pozsony ünnepe. Holnap vasárnap nyilik meg Pozsonyban az országos mezőgazdasági kiállitás, mely terjedelem és gazdagság dolgában tulszárnyalja valamennyi elődjét. *Pozsony* város öszszes épületei lobogódiszt öltöttek a nagy napra. Délután az öt órai gyorsvonattal odaérkeztek *Darányi* Ignác földmivelésügyi miniszter, gróf *Hadik Barkóczy* Endre és *Baross* Károly képviselők, *Bartóky* József osztálytanácsos, *Győry* Loránt és *Márton* Ödön titkárokkal. A vendégek fogadására a pályaudvaron megjelentek a városi tanács tagjai, élükön *Brolly* Tivadar polgármesterrel, báró *Kotz* Vencel altábornagy, *Frigyes* főherceg főudvarmestere, *Rubinek* Gyula képviselő kiállitási igazgató, *Kutsera* István rendőrfőkapitány és mások. *Brolly* polgármester a város nevében néhány szóval üdvözölte a minisztert, azután kocsin a kiállitásba kisérte. Utközben több ezer főnyi néptömeg kalaplengetéssel és éljenzéssel lelkesen üdvözölte a minisztert. A kiállitás területén *Pállffy* István pozsonyi gróf és *Bujanovics* Sándor, az O. M. G. E. alelnöke fogadták, mire a miniszter megszemlélte a holnapi megnyitó ünnep szinhelyét és azután az egész kiállitást. Csakhamar odaérkezett *Izabella* főhercegnő is leányaival, *Mária Anna* és *Mária Henriette* főhercegnőkkel és az urak kiséretében megszemlélte a látnivalókat. *Darányi* Ignác miniszter gróf Pállfy István palotájában van szálláson.

*

Széll Kálmán miniszterelnök ma este Pozsonyba utazott, hogy holnap jelen legyen az ottani országos mezőgazdasági kiállitás ünnepélyes megnyitására. Pozsonyból a miniszterelnök Rátótra utazik, de e hó 10-én Bécsben jelen lesz a megdicsőült *Erzsébet* királyné emlékére tartandó gyászmisén, a hét végével pedig alkalmasint ismét Budapestre érkezik.

*

A földmüvelésügyi miniszter meghivására *Apponyi* Albert gróf, a képviselőház elnöke, 9-én Pozsonyba **utazik a kiállitás megtekintésére. Ez** alkalomból azok **a képviselők, akik a kiállitást megtekinteni kivánják, csatlakozhatnak a Ház elnökéhez, akinek vonatja reggel 8 órakor indul a nyugoti pályaudvarról.**

— Lelkészválasztás. A késmárki evangélikus egyház hivei a napokban tartott lelkészválasztás alkalmával, négy jelölt közül nagy szótöbbséggel választották meg *Diamiska* Frigyes fővárosi segédlelkészt. A késmárkiak nemcsak kitünő szónokot, de kiváló adminisztrátort is nyernek uj papjuk személyében.

— Kánikula szeptemberben. Magyarországra csakugyan ráférne valami kormánybiztos, aki a klimatikus állapotainkban utját állja annak a sok abnormitásnak, amiben részünk van. Végre is mégse járja az, hogy egy az ugynevezett mérsékelt égöv alatt fekvő földdarabon fagy nélkül muljék el a tél és olyan ősz köszöntsön reánk a tropikus nyár után, ami az egyenlitő alatt se volna éppen emberséges. Iszonyatos a forróság. Az éjszaka nem elég hüs ahhoz, hogy kiszivja a házakból a tegnapi meleget. Gyül a sok kőben a hőség s nemcsak a nap meg az izzó talaj tüzel reánk, hanem köröskörül a falak is. A kerti vendéglők szürete egybeesik az igazi szürettel — s most látszik meg igazán, hogy micsoda bünt követtek el ennek a városnak az épitésében, amikor egymásra zsufolták a követ s alig itt-ott szakitották meg egy-egy térrel a végtelen utcasort. Ahogy lemerül a nap a nyugoti ég alá, az utcákra telepedik ki Budapest. Egy-egy padon össsezsufolva a szomszédságból egész kis kaszinó melegiti egymást még a test melegével is. A boltok elé rakott székekre asszonyok, gyerekek helyezkednek el egy kis friss levegőt szivni és zsong a gyalogjárón a sok ember. Levegő azonban nincs, még tiz órakor este is fülledt, lomha, mozdulatlan, párás, nehéz levegő nehezedik rá a városra s jó ha későn, éjfél tájban besuhan a sok ház közé egy kis szellő a budai hegyekből. Azt azonban a szegény ember már nem igen élvezi. Az olyankor már nehéz lélegzetvétellel, tátott szájjal izzadva fetreng a tultömött lakásokban s megváltásképpen várja a hajnalt, hogy legalább a falak közül kiszabaduljon. Pedig hát egyik nap olyan, mint a másik. Késik az eső is, ami felüditsen.

— Megmentett vázlatok. Az *Árpád* hajó zátonyra jutása alkalmával a magyar utasok közt volt *Tornay* Gyula, jeles festőmüvészünk is, akinek keleti tárgyu képei ismeretesek a közönség előtt. Most is a Keleten járt a kitünő müvész s inspirációjának csodaszép termékei, keleti tárgyu festményeinek vázlatai is a hajón voltak. Mikor a hajó utasai *Mazagonba* menekültek, azt hitték, hogy a müvész vázlatai a tengerbe vesztek. Képzelhető, minő kellemes meglepetésként hatott a müvészre négy nap mulva az a hir, hogy a hajó kapitánya vázlatait megmentette. Néhány napi veszteglés után a társaság ismét hajóra ült s ma már itthon vannak valamennyien Budapesten.

— Tolsztoj uj regénye. Gróf *Tolsztoj* Leó, ki most a legteljesebb egészségnek örvend, csodálatraméltó életerővel dolgozik lankadatlanul még folyvást. Epp most fejezett be egy uj regényt, melynek tárgya a kaukázusi harci életből van meritve, az ötvenes évek elejéről. A regény, melynek a cime *Hadsi-Murát*, pendantja Tolsztoj hires kaukázusi elbeszéléseinek, melyek a hatvanas években jelentek meg. Tolsztoj maga is résztvett a kaukázusi hegylakók (gocsij) ellen való hadjáratban, *Hadsi-Murát*ban hű, szines képét nyujtja az akkori harci életnek és szinte kézzelfoghatóan állitja elénk azokat az elemeket, amelyek a kaukázusi hegyi törzsek harcikedvét növelték és táplálták.

— A Kossuth-ünnep. *Kossuth* Lajos születésének századik évfordulóján, szeptember 19-én a fővárosban az egyházi istentiszteletet, mint megirtuk, a deák-téri evangélikus templomban tartják meg. A templomot gazdagon földiszitik délszaki növényekkel és az istentisztelet ideje alatt teljesen kivilágitják. Az istentisztelet délelőtt féltiz órakor kezdődik, de a közönséget már jóval előbb bocsátják be, hogy addig mindenki elfoglalhassa a számára kijelölt helyet. Előbb a kóruson *Bruckner* Lajos karnagy vezetésével az az Operaház énekkara egy egyházi dalt énekel, ezután *Horváth* Sándor lelkész fog beszélni és beszéde végeztével imát mond Kossuth Lajosért. Végül a közönség állva elénekli a Himnuszt és ezzel véget ér az istentisztelet, mely után kivonulnak a kerepesi temetőbe. A templomba csak belépőjegygyel lehet bemenni.

— A nemzetközi szabadkőmüves-kongresszus. Genfből táviratozza tudósitónk, hogy a nemzetközi szabadkőmüves-kongresszus lefolyása fényes volt. A kongresszus elhatározta, hogy az egyes nemzeti páholyok autonómiájának csorbitása nélkül és szigoruan szem előtt tartva a hazafias és nemzeti kötelességeket az összes államok nagypáholyai között szorosabb kaposolatot kiván létesiteni s e célból minden évben nemzetközi kongresszust fog tartani, egyben azt is elhatározta, hogy a közös célok hathatósabb előmozditása végett nemzetközi központi irodát létesit. A kongresszust holnap ünnepélyesen be fogják rekeszteni. 1904-ben Brüsszelben lesz a kongresszus, amelynek napirendjére tüzik a világ szabadkőmüveseinek szociál-etikai programmját.

— Házasság. *Földes* Rezső, a Magyar keleti tengerhajózási részvénytársaság főhivatalnoka eljegyezte *Emődi* Sándornak, a Pesti magyar kereskedelmi bank hivatalnokának *Elza* leányát.

— **Uj gimnásiumi párhuzamos osztályok Budapesten.** A székesfőváros népességének rohamos fejlődésével a középiskolák, nevezetesen a főgymnásiumok osztályainak száma teljesen elégtelenné vált. Dacára annak, hogy az utolsó két évtizedben a közoktatási kormány e téren sokat tett s a főváros különböző részeiben 4 főgymnásiumot (VIII. ker., VII. ker. külső, VI. ker. és I. ker.) és egy főreáliskolát (VI. ker.) állított fel, még is évről-évre nagy ostromnak van kitéve azon szülők részéről, kiknek fiai a tulzsufolt középiskolákból kiszorultak. Dr. *Wlassics* Gyula közoktatásügyi miniszter körültekintő gondossággal még a mult tanév vége felé megtette a szükséges lépéseket arra az esetre, hogy ha a beiratásoknál a főváros középiskolái a jelentkező jó tanulóifjakat befogadni képesek nem volnának, ez a kulturális szükséglet azonnal kielégíthető legyen. Kérésére azokban a városrészekben, ahol az utóbbi évek alatt a torlódás a legnagyobb volt, a székesfőváros tanácsa készséggel ajánlott fel ideiglenes helyiségeket arra az esetre, ha gyorsan uj párhuzamos osztályoknak felállítása válna szükségessé.

A miniszter megbizásából a középiskolai ügyosztály főnöke, dr. *Boncz* Odön osztálytanácsos tegnap összegeztette az elnöklete alatt összehivott középiskolai igazgatókkal és a tankerület főigazgatójával a beiratások eredményét s a tanulók elhelyezése iránt a szükséges rendelkezéseket megtette. Az iskolahiány három helyen volt leginkább éreznető, a legnépesebb VII. kerületben, ahol az első osztályokban 28-an nem voltak felvehetők, a VIII., IX. és X. kerületben, melyekből huszan szorultak ki a szomszédos városrészek gyimnáziumaiból és Budán, ahol 90 első osztályos jelentkező nem kaphatott elhelyezést. Ha meggondoljuk, hogy a fővárosi főgymnáziumoknak kivált alsó osztályai amugy is a középiskolai törvény rendelkezése ellenére hihetetlenül tulzsufoltak, kétségtelen, hogy a középiskoláknak felállítása már tovább alig halasztható szükséget képez. Dr. *Wlassics* Gyula miniszter egyelőre, amig a törvényhozástól erre felhatalmazást kaphat erre a tanévre két uj párhuzamos osztálynak felállítását rendelte el. Az egyiket a balparti, a másikat a budai részen. Az előbbit mivel a kiszorultak legnagyobb része a VII. kerület külsőrészében vagy ehhez közel lakik, a Damjanich utcai főgymnáziumban, a másikat pedig — az V. kerületi főgymnázium párhuzamos, de kitelepitett osztálya gyanánt — Ó-Budán. Ez utóbbit egyrészt a territoriális elhelyezés tette szükségessé, másrészt az a tény, hogy az ó-budai szülők gyermekei részesültek eddig a legmostohább elbánásban. Nem emlitve ugyanis a II. kerületi főgimnáziumot, amely speciális viszonyainál fogva csakis kis népességet képes befogadni, az ó-budai szülők eddig gyermekeiket részint a lakásuktól 10—12 kilométernyi távolságra eső Attila-utcai, részint az V. kerületben lévő középiskolákba voltak kénytelen járatni s még igy is sokan a középiskolákból teljesen kiszorultak. Alig szenved kétséget, hogy hasonló kitelepitett párhuzamos osztálynak a jövő tanévben a IX. kerületben (esetleg a X. kerületben) felállítása is elkerülhetetlenné fog válni.

— **Az irgalmasrend nagykáptalana.** Az irgalmasrend most tartotta nagygyülését budapesti rendházában. A gyülésen *Gasser* M. Cassián, a rend római provinciálisa elnökölt. A gyülés a rend belügyei minden ágára kiterjedt, melyeket a rend tartományi főnöke a kormánytanács élén a rend generalisa elé terjesztett ki azokat egész terjedelmében elfogadta és megerősitette. Ez alkalommal rendfőnökké lett: *Füzy* Szaniszló. Rendi tanácsosok lettek: *Pataky* Lucidas, *Dubniczky* Benjamin, *Thuróczy* Kornél és *Lengyel* József.

— **Tüntetés egy oláh pap ellen.** Békés-Csabán tegnap este *Popovics* Viktor oláh pap lakása előtt mintegy 600 ember tüntetett és lakása összes ablakait beverte. A pópa a román anyakönyvi kivonatokat oláh nyelven állitja ki és a város nevét is Bikis-Csabának irja, ezért tüntetett ellene a magyar polgárság.

— **Az utazó közönség kényelmére** a keleti és nyugati pályaudvarokon tetszetős kis árucsarnokok létesültek, a melyekben rendes városi árak mellett utazó és egyéb diszmüáru cikkek kerülnek elárusitásra. Az áruk mind hazai eredetüek és tőleg a kisipar és házi ipar termékei, egy okkal több arra, hogy hazafias közönségünk azokat szivesen vásárolja. A kisériet beválása esetén a vidék két legnagyobb pályaudvarán is terveznek hasonló csarnokokat.

— **Uj Pasteur-intézet a fővárosban.** A budapesti tudományegyetemi Pasteur-intézet, mely *Hőgyes* Endre tanár igazgatása alatt oly áldásos tevékenységet fejt ki, nemsokára önálló, uj otthonba jut. Az intézet eddig az üllői-uti orvoskari telepen szorongott, ahol bejáró betegei sokféle kellemetlenséget okoztak. Most azonban uj hajlék készül a számára a Rákos-utca egyik telkén, az Erzsébet-kórház tőszomszédságában. Az egész két terjedelmes pavillonszerü épületből fog állani, amelynek épitését már elkezdték. Az uj Pasteur-intézetet a jövő évben adják át rendeltetésének.

— **Halászati kiállitás Bécsben.** *Bécs*ből táviratozzák, hogy a nemzetközi halászati kongresszust ma délelőtt nyitotta meg *Ferenc Ferdinánd* trónörökös. Az osztrák kormány képviseletében *Wittek* miniszter, a magyar kormány képviseletében pedig nemeskéri *Kiss* Pál államtitkár, *Krisztinkovich* Ede osztálytanácsos és *Langraf* halászati felügyelő vettiirészt a kongresszuson, amelyen Poroszország, Württemberg, Olaszország, Oroszország, Románia és Norvégia is képviselve van. A kongresszussal egyidőben nyitotta meg a *trónörökös a halászati kiállitást* is. A trónörökös beszéde szerint a kiállításnak az a célja, hogy az osztrák haltenyésztőket buzditsa a közérdekü törekvések folytatására, hogy a halnak, ennek az értékes élelmiszernek élvezetét egyre nagyobb népréteg számára tegyék lehetővé. A trónörökös beszédében köszönetet mondott mindazoknak, akiknek a kiállitás rendezésében részük volt.

A trónörökös két óránál tovább időzött a kiállitáson. Rövid cerole után legelőször a magyar kiállitást nézte meg. Nemeskéri *Kiss* Pál államtitkár és *Langraf* halászati felügyelő fogadták. A *főherceg* az államtitkárral magyarul beszélgetett és Magyarország halászati viszonyairól tudakozódott. *Kiss* államtitkár utalt arra, hogy Magyarországon csak a halászat törvényes szabályozása óta vagyis csak tizennégy éve foglalkoznak haltenyésztéssel. Az *államtitkár* továbbá felvilágositásokat adott a magyarországi halászat terjedelméről, valamint az emelésére kifejtett tevékenységről. A főherceg igen meg volt elégedve a magyarázattal és megdicsérte a kiállitást.

A trónörökös ismételten elismeréssel nyilatkozott az egész kiállitásról, távozóban pedig azt mondta, hogy a kiállitás rendkivül érdekli. Reményét fejezte ki, hogy a kiállitás teljesen meg fog felelni céljának. A főherceg a jelenvoltak és az utcán összegyült nagy közönség ovációi között délben egy órakor távozott a kiállitásról.

— **Virchow halála.** A müvelt világ részvéttel fordul *Virchow*, a nagy német tudós ravatala felé és a föld minden részéből érkeznek részvéttáviratok a gyászoló családhoz. Berlin város tanácsa ma délelőtt rendkivüli ülést tartott és elhatározta, hogy *Virchow* tanárt, aki diszpolgára volt Berlin városának, kedden délelőtt 11 órakor a városházáról, a város költségén fogják temetni. A család elfogadta a város ajánlatát. A városházán nagy gyászünnepet tartanak, amelyen *Kirns* hitszónok, majd *Waldayer* tanár, az egyetem rektora és *Kirschner* főpolgármester fognak beszélni. Virchow meghitt barátját, Langerhans képviselőt is felkérték gyászbeszéd tartására, de az agg tudóst annyira lesujtotta a haláleset, hogy nem tud eleget tenni a felszólitásnak. Virchowot a schönebergi temetőben fogják elhantolni. Vilmos császár megható részvéttáviratot küldött *Virchow* özvegyének. Amióta Virchow a harzbergi Teplitzből visszatért Berlinbe, gyakran oly gyöngeség vett rajta erőt, hogy családja és orvosai belátták, hogy az agg tudós napjai meg vannak számlálva. Egy héttel ezelőtt megjavult a beteg állapota, de azért néha visszaesett a gyöngeségbe. Tegnap reggel nagyon jól érezte magát. Délután félkettőkor hirtelen rosszul lett, ágyán nyugtalanul hánykolódott és levegő után kapkodott. Az ápoló azonnal értesitette a beteg nejét, János fiát és leányát. Mire megérkeztek, a beteg már agóniában volt és pár perccel később kiszenvedett fiának karjaiban. Az orvosa szerint az elhunyt tudós combcsonttörése egyáltalán nem gyógyult be, ami Virchow aggkorában találja okát. Amig ereje engedte, *Virchow* maga figyelte meg a csonttörés gyógyulásának fázisait és egy Röntgen-fénykép után magyarázgatta betegségét orvosbarátainak. Az első, aki részvétét fejezte ki a családnak, *Langerhans* képviselő, az elhunyt iskolatársa és meghitt barátja volt. Még tegnap délután a kultuszminiszter és *Berlin* főpolgármestere is részvétüket fejezték ki. A párisi és londoni lapok nagy nekrológokat közölnek, melyben Virchowot mint a világ legnagyobb tudósát méltatják.

— **A Pelée-hegy pusztitása.** *Párisb*ól jelentik nekünk: Martiniqueből érkezett táviratok szerint a Mont Pelée tegnap ujra kitört. A sziget északi része egészen elpusztult; a tüzes hamu tiz községet eltemetett; *ezernél több ember vesztette életét.*

— **Mulatság.** A *Fővárosi Iparosok Köre* szeptember 8-án estélyt rendez, amelynek változatos programmjában *Arányosi* Anna kisasszony is szerepel néhány operaáriával.

— **Öngyilkos magánzó.** *Miskolcz*ról telegrafálják, hogy győrszemerei *Matkovich* István, az itteni társaság egyik előkelő tagja, ma főbe lőtte magát és két órai szenvedés után meghalt. Az öngyilkosság a városban nagy feltünést keltett. *Matkovich* István 54 éves magánzó volt. Öngyilkosságának oka gyógyithatatlan idegesség.

— **Jótékony adomány.** *Földes* Livia urhölgy a siófoki parti sétányon 6 koronát talált. Az elveszett pénzt, amelynek nem jelentkezett a tulajdonosa, a Siófok-Balaton lürdő r. t. beküldte hozzánk az ingyen tej javára. Az adományt rendeltetési helyére juttatjuk.

— **Hogyan halt meg gróf Wass Albert.** Az angol-boer háboru magyar áldozatai között talán a legtragikusabb annak a tizenkilenc esztendős, talentumos fiatal embernek a sorsa, aki el se jutott a puskatüzbe s már meghalt egy angol golyó okozta sebben. Gróf Wass Albert volt a fiatal ember. A párisi egyetemet látogatta s egyszer csak eltünt a francia fővárosból. Amint később egy az atyjához intézett levélből kiderült, Transvaalba igyekezett. Izenetet vagy levelet vitt Krügertől a harcoló boeroknak. A harc szinterére azonban nem juthatott el, mert utközben megölte egy angol őrjárat. Haláláról ma terjedelmes jelentés érkezett a szerencsétlen fiatal ember apjához. A jelentés szerint a gróf négy nappal a békekötés előtt Laurenzó-Marquesból két társával és egy kaffer szolgájával a Sabi folyó mentén az angol utvonalon keresztül kivánt a köztársaság területére jutni. Amidőn a folyó mentén haladtak, angol területen, a folyó partján levő bokrokból egyszerre két angol és öt fekete ember ugrott ki a hátuk mögött és harsány hangon megállást parancsoltak. A kis csapat meghökkenve állott meg s hátra tekintve, észrevette, hogy angol őrjárattal áll szemközt. A kisérők menekülni akartak, de a fiatal gróf állitólag revolvert rántott elő. E pillanatban eldördültek az angol fegyverek s gróf Wass Albert halva rogyott az ut porába. Igy szólt az angol hiradás, amelyben nyilvánvalóan az a mozzanat van a legfontosabbnak feltüntetve, hogy a fiatal gróf fegyverrel védekezett az őrjárat ellenében. Ez a halálának az oka. Más forrás szerint azonban nem igy történt a szerencsétlen esett. Telegdy Lajos, a német kolónia titkára levelet irt a fiatal gróf apjának s közli vele a pretoriai német konzul jelentéséből azt a részt, amely gróf Wass halálával foglalkozik. E szerint a fiatal ember utitársainak, egy Spiegelhalter nevü fogorvosnak és Egmont Frigyes vasuti tisztviselőnek vallomásai teljességgel nem egybehangzók. S alapos a gyanu, hogy valamelyik áruló volt a két ur közül. Ezzel magyarázható az, hogy a grófot és a szolgáját lelőtték, mig kisérői szabadon tovább mehettek. A két utitárs közül az egyik szintén ragaszkodik ahhoz az állitáshoz, hogy a gróf revolvert rántott elő a védelmére, s hogy ez volt a halála oka. Az angol hivatalos jelentés ezzel szemben szerencsétlen véletlennek tünteti föl a fiatal ember halálát, holott az angoloknak kapóra jönne a védekezésben az, hogy azért lőtt az őrjárat, mert a fiatal ember nem adta meg magát. A fogorvos vallomása szerint a grófot sziven találta a golyó és azonnal megölte s utitársai erélyes föllépésének tulajdonitható az, hogy az angol őrjárat nem hagyta az utfélen temetetlenül a holttestet. Szóval: zavaros a történet s ha a szerencsétlen ifjut csakugyan belövték a halálba, talán még megtalálhatná a megtorlás módját az igazságszolgáltatás. A szegény fiu apja, gróf Wass Béla különben egy megbizottját azzal az utasitással küldte le Dél-Afrikába, hogy kutassa fel a fia sirját és ha lehetséges, szállitsa haza, hogy a család sirboltjában pihenjen tovább.

— **Életunt gyógyszerész.** *Boris* Béláné, született *Rákóczy* Irma bejelentette a főkapitányságon, hogy férje *Boris* Béla volt vágujhelyi gyógyszerész Vágujhelyről eltünt. A kétségbeesett asszony attól tartott, hogy férje ungyilkossá lett, mert életuntságáról beszélt az utóbbi időkben. A szerencsétlen asszony szomoru sejtelme valóra vált. Ma délután ugyanis a Toldy-utca 7. szám alá hivták a rendőrséget, ahol egy ember fölvágta ereit a nyakán borotvájával. A rendőrség még ott megállapitotta, hogy az életunt ember a vágujhelyi gyógyszerész. Az életuntat a mentők a Rókusba szállitották.

— **Ovació.** Szép ünnepséget rendeztek a mai napon az Osztrák Elemi Biztositó Részvénytársaság fiók-igazgatóságának tisztviselői abból az alkalomból, hogy igazgatójuk, *Sebestyén* Henrik 25 éves fordulóját ünnepelte a biztositási pályán való működésének. Az ünnepély diszét emelte dr. *Matlekovits* Sándor v. b. t. t. igazgatósági tagnak jelenléte, ki lendületes szavakkal emelte ki Sebestyén érdemeit, és a tisztviselői karnak hü ragaszkodását. A tisztviselők nevében *László* Mór tüzosztálytőnök tartott üdvözlő beszédet, melynek kiséretében igen szép emléktárgyakat nyujtott át a jubilánsnak. Az ünnepeltet a monarchia minden részéből számos üdvözlettel keresték fel tisztelői a nap folyamán.

— **50 fillérért 50.000 korona.** A jelenlegihez hasonló kedvező alkalom még ezideig nem kinálkozott. Ugyanis a pozsonyi kiállitással kapcsolatban engedélyezett sorsjáték f. hó 21-iki huzása alkalmával 50.000, 10.000, 5000, 2000 K. értékü fő- és számos melléknyeremények kerülnek kisorsolás alá, mely huzáshoz sorsjegyek darabonkint 50 fillérért mindenütt kaphatók.

— **Dadogók gyógyitó tanfolyama.** A *Skultéty* Lajos tanár vezetése alatt a piaristák főgimnáziumában levő s a székesfővárostól segélyezett dadogók állandó gyógyitó-tanfolyamára az eltávozott növendékek helyébe folytatólagosan a délutáni órákban lehet jelentkezni Skultéty tanár lakásán (VIII., József-körut 15. szám alatt). Azok a székes fővárosi illetőségü szegénysorsu tanulók, akik a tanfolyamra ingyenesen óhajtanak felvétetni, kérvényükkel 15-ikéig jelentkezhetnek ugyanott.

— A magvaszakadt báró Kavanagh-család. Mai lapunkban közöltük röviden a báró *Kavanagh-Ballyane* család magvaszakadását, s ezzel megforditják nemsokára cimerét egy mágnáscsaládnak, amelynek figyelemreméltó multja van. A hivatalos lap felhivásában első sorban az az érdekes adat tünik fel, hogy a Kavanagh-Ballyane család már hetvenkét évvel ezelőtt halt ki férfiágon. Mindazonáltal a család még belekerült az 1865-ben ujjászervezett magyar főrendiház tagjainak névlajstromába és csak most, tizenhét évvel később indul meg az eljárás a törzsjegyzékből való törlés végett. Feltünik továbbá az immár meglehetősen ismeretlen családnak teljességgel idegen hangzásu neve. A Kavanagh-Ballyane-család idegen származás is. Ir nemzetségből eredt, amely a tizennyolcadik században Ausztriába költözött és a hadseregben annyira kitüntette magát, hogy egyik sarját 1708-ban grófi rangra emelték. Magyar indigenátushoz 1723-ban jutott a család, amikor a magyar törvényekbe való becikkelyezése megtörtént; csakhogy ez időben már rég grófok voltak a Kavanaghok, különös ennélfogva, hogy a becikkelyezett család bárói rangban szerepel. Az 1830-ban elhunyt Kavanagh Ballyane Henrikkel a nemzetség neve nem igen fordul elő semmiféle nemesi lexikonban vagy sematizmusban. Báró Kavanagh Ballyane Henrik, miután a bécsujhelyi akadémiát elvégezte, 1801-ben, mint hadapród az akkor gróf Colloredo-Walsee Vencelről elnevezett 56-ik ezredbe lépett be, mint hadnagy 1813. október 23-ikán kitüntette magát Ceneda mellett, s később mint százados 1813-ban Novigo mellett olyan érdemeket szerzett, hogy Marsall táborszernagy a rapportjában nagy elismeréssel emlékezett meg róla. Ezredes lett belőle, az udvari hadi tanácsban referens lett s mint ilyen halt meg legszebb férfikorában Ausztriában, mint nemzetsége bevándorolt ágának nyilvánvalóan utolsó sarja. Irországban és Angolországban ugyanis még él és virul a Kavanagh-nemzetség.

— Halálozás. A tudományos világ nagy részvéte mellett kisérték ma délután utolsó utjára az Akadémia oszlopcsarnokából *Heller* Ágostont, az Akadémia elhunyt főkönyvtárnokát. A tágas oszlopcsarnokot a temetési szertartás előtt már előkelő gyászoló közönség töltötte meg, melynek soraiban ott voltak a Magyar Tudományos Akadémia és a Természettudományi Társulat tagjai, a II. kerületi állami főreáliskola tanárai és még sok jelese tudományos világunknak.

Az egyházi beszentelés után, melyet *Lollok* Lénárt lipótvárosi apátplébános végzett, Szily Kálmán akadémiai főtitkár a koporsó elé lépve, az Akadémia és a Természettudományi Társulat nevében szép bucsuztató beszédet mondott:

Megilletődve lép, ugymond, e gyászlepellel bevont, virágokkal behintett s lobogó lángoktól világitott csarnok földjére. Nagy emlékek szentelt földje ez! Innen temettük *Deák* Ferencet, *Csengery* Antalt, *Lónyay* Menyhértet. *Trefort* Ágostont, *Andrássy* Gyulát s *Vay* Miklóst, e nagy államférfiakat, kik nevöket nemcsak Akadémiánk, hanem a nemzet történetébe is bejegyezték. Innen temettük *Toldy* Ferencet, *Arany* Jánost, *Hunfalvy* Pált, Akadémiánk egykori tisztviselőit s irodalmunk örök diszeit. Ma ismét az Akadémia egy nagyérdemü tisztviselőjét temetjük: egy csendesen, minden nagyvilági zaj nélkül munkálkodó tudóst, *Heller* Ágostot, kinek nevét a nagyközönség, éppen ezért, ha kevésbé ismerte is, a tudós világ annál inkább tisztelte, idehaza s külföldön egyaránt. Majd vázolta az elhunyt értékes munkásságát és azzal végezte beszédét, hogy hálásan őrzi meg Heller Ágost emlékét a Természettudományi Társulat is, melynek 20 éven át buzgó tisztviselője s fölvirágzásának egyik tényezője volt.

Most az Entreprise emberei a koporsót kihozták az előcsarnokból és a hatlovas gyászhintóra tették, mire megindult a halottas menet a budai németvölgyi temetőbe, ahol Heller Ágostont örök nyugalomra helyezték.

Szombaton délután a fővárosban elhunyt *Hajduska* Mór áldásdus életének 82 évében. Az elhunyt az ország széles köreiben ismert és köztiszteletben állt polgár volt. Halála előkelő családot boritott mély gyászba. *Hajduska* Albert az Első Magyar Általános Bistositó Társaság vezértitkára és dr. *Hajduska* Emil földhitelintézeti ügyvéd atyjukat; dr. *Kelemen* Gyula, a Hazai Bank igazgatója apósát gyászolják. Temetése *hétfőn, szeptember 8-án délelőtt 10 órakor* lesz a Kerepesi-uti temető halottas-házából.

Csernyei Edéné sz. *Kresz* Lujza, a Csernyei Edének, a Rigler József részvénytársaság utazójának neje tegnap elhunyt életének 33-ik évében. Halálát férje és három kiskoru árvája gyászolja.

Molnár József. Csikvármegye nyugalmazott tiszti orvosa szeptember 5-ikén áldásos eletének 82-ik évében Csikszeredán elhunyt. A gyászoló család tagjai közt van ifj. Molnár József országgyülési képviselő.

— Szerencsétlenség a tengeren. *Triesztből* táviratozzák: Az *Agiasz Triasz* görög gőzös az éjjel 1/21 órakor, amikor elindult Korfu felé, a világitótorony közelében összeütközött a *Fedro* nevü chiozzai bragozzóval, (kétárbocos halászhajó), amely az összeütközés következtében elsülyedt. A halászhajón a tulajdonoson, Duse Vincenzon kivül három matróz és egy *Rossetti* Giuseppe nevü 9 éves fiu volt. A kis fiu és egy matróz a hullámokban lelte halálát. A többit az *Agiasz Triasz* visszavitte a kikötőbe.

— A kitünő tanulók névsora. A kultuszminiszter a tavaszon azt a rendeletet adta ki, hogy a főiskoláknak azokat a hallgatóit, akik kitünően tanulnak, meg kell becsülni azzal, hogy névsort kell összeállitani belőlük a kultuszminisztérium hivatalos lapja számára. Lássa mindenki, akit érdekel, hogy kik tesznek szigorlatot, vizsgát kitüntetéssel a két egyetemen, a müegyetemen és a jogakadémiákon. A rendeletet most hajtották végre először s ma jelent meg a kitünő diákok első névsora. Hosszu névsor, örömmel méri végig az ember pillantása. A hivatalos közlöny tizenkét hasábja kellett ahhoz, hogy mind befogadja a neveket.

Szakonként csoportositva dicséretet kaptak a hittudományi karon härman, első jogi alapvizsgálatukért 106 egyetemi és jogakadémiai hallgató, második jogi alapvizsgálatukért 126 jogász, jogtudományi alapvizsgálatának kitünő letevéseért 11, államtudományi vizsgálatáért 10, jogtudományi szigorlatáért 110 kolozsvári és budapesti egyetemi hallgató, államtudományi szigorlatáért 31 hallgató. Az orvosi fakultáson az orvosi alapvizsgálatnak kitünő letételeért dicséretet nyert 16, az orvosi előszigorlatért 7, az orvosgyakorlati I. szigorlatért 22, a II. szigorlatért 31 és a III. szigorlatért 9 orvostanhallgató. Az uj rend szerint követelt I. orvosgyakorlati szigorlatért kitüntettek 10 hallgatót. A bölcsészeti szakon a letett kitünő szigorlatért kitüntetést kapott 15 tanárjelölt. A müegyetemen épitészeti szigorlat miatt kitüntettek 2 teknikust, mérnöki szigorlatért 5, vegyészetiért 1 teknikust. A gyógyszerészeti szakon az elővizsgálatokért 12, az elméleti gyógyszerészszigorlatért 7 és a gyakorlati gyógyszerész vizsgálatért 15 gyógyszerészettanhallgató. Főiskolák szerint természetesen a budapesti egyetem vezet, bár aránylag a kolozsvári egyetemen jóval több a megdicsért, amint ezek a számok is mutatják. A budapesti egyetemről való 187 megdicsért hallgató, a kolozsvári egyetemen pedig, bár ötödrészannyi hallgatója van csak, mint a budapestinek, 163 a kitüntetett. A müegyetemen mindössze csak 8 hallgatót tüntettek ki. A jogi akadémiákon már meglehetős számmal vannak a kitüntetett hallgatók. Igy a debreczeni jogakadémián 9, az egrin 13, az eperjesin 4, a kassain 17, a kecskemétin 4, a máramarosszigetin 11, a nagyváradin 22, a pécsin szintén 22, a pozsonyin 25 és a sárospatakin 6 hallgatót dicsértek meg. Vannak a megdicsértek között kisasszonyok is, de kizárólag az orvosi szakról.

— Egy minta-intézet. Az uj tanév küszöbén felhivjuk a tisztelt szülők figyelmét az 53 év óta fennálló jónevü Naschitz-féle nyilvános felsőbb leányiskolára, amely internátussal, elemi iskolával és ovódával van kapcsolatban. Az intézet vezetését *Naschitz* Sarolta leánya, Eugénia, férjezett Schwartz Arminné vette át, aki évek óta erélyesen támogatta édes anyját a vezetésben s a közönség jóindulatát és elismerését iparkodott kiérdemelni. Ez a minta-intézet augusztus 1-én az V. kerületbe, Arany János-utca 29. szám alá költözködött, ahol elegáns tágas helyiségekkel, szellőztetéssel, villamvilágitással stb. rendelkezik s e tekintetben is a modern iskola minden követelményének megfelel. Kitünő igazgató vezetése alatt álló kiváló tanári kar, képzett nevelőnők (magyar, német, francia, esetleg angol) mind mintaintézetté teszi e jóhirü iskolát. Iskolai ünnepélyek, házi hangversenyek, az igazgatónő és tanitónők vezetése alatt tanulmányi kirándulások, szintén hozzájárulnak ahhoz, hogy a növendékek minden tekintetben jól, és otthonosan érezzék magukat. Ezt az intézetet tehát, amely természetesen *államilag érvényes bizonyitványokat* ad, nyugodt lélekkel ajánljuk a t. szülők figyelmébe.

— A zágrábi zavargás. *Zágrábból* táviratozza tudósitónk: A statárium kihirdetése óta eljes nyugalom uralkodik a városban. Csak aki éjszaka érkezik ide, veszi észre, hogy a kivételes rendszabályok vannak érvényben, a nyilvános helyiségeket, kávéházakat s vendéglőket ugyanis már 9 órakor bezárják. Mindebből a vasuti vendéglőnek van a legnagyobb haszna, az éjjeli élet itt most a tetőfokán van, mert ez az egyetlen hely, ahol éjszaka is lehet tanyázni. A tüntetők rombolásainak alig látszik valami nyoma. Némelyek attól tartanak, hogy a holnapi s holnaputáni ünnepnapon megint lesz rendzavarás, jóllehet a kivételes rendszabályok sulyosan büntetik a tüntetőket. Azt hiszik ha a két ünnepnap csöndben ér véget, akkor a nyilvános helyiségeket már föl fogják oldani a korai záróra kötelezettsége alól és a magánosoknak ingó és ingatlan dolgaikon történt károsodásukat meg fogják tériteni. A letartóztatott tüntetők kihallgatását az éjjel folytatták s a kihallgatás eredményeképp elrendelték *Frank* Ivánnak, *Frank* képviselő fiának letartóztatását. A letartóztatás még az éj folyamán megtörtént. A vidékről beérkező jelentések teljesen megnyugtatók, rendzavarás sehol sem történt. Egy ujságiró fölkereste a horvát kormánynak több tagját, akik azt mondták, hogy a vidékről terjesztett rémhirek nem felelnek meg a valóságnak s nem egyeznek meg azokkal a táviratokkal, amelyek a kormányhoz érkeztek. Szerbek és horvátok közt mindig volt surlódás és természetes dolog, hogy a zágrábi zavargás a vidékre is kihatott. A tegnap délután megjelent ellenzéki ujságokat konfiskálták. A *Sobobran* letartóztatott munkatársát, *Adamovicsot* s *Gyorgyevics* Milán szerb pénzügyminiszteri tisztviselőt ma szabadon bocsátottak.

— Kecskeméty nyomában. A fővárosi rendőrség Kecskeméty Győző rejtekhelyét azoknak a leveleknek segitségével akarja felkutatni, amiket Kecskeméty kezétől származóknak mondott a hir. Egy ilyen levelet a törvényszék vádtanácsa bünjelként lefoglalt s amikor dr. *Perémy* Gábor vizsgálóbiróhoz került a bünjelet képező levél, egyszerre megszaporodott még hárommal. Egy másik fővárosi hirlaphoz is intézett Kecskeméty levelet s a szerkesztőség a levelet nyomban a vizsgálóbiró rendelkezésére bocsátotta a nélkül, hogy tartalmát az ujságban ismertette volna. Időközben *Kecskeméty* István, a sikkasztó testvérbátyja is kapott öccsétől levelet, a levél junius 8-ikán kelt *Amerikában*, igy jelezte a levél irója a levél keltét és helyét, a postabélyeg *Cincinnati*ból való. Ebben a levélben Kecskeméty Győző arra kéri a bátyját, „hogy felejtsék őt el, aki megtévelyedett, mert már amugy is megkezdte a földön szenvedéseit.“

Az a levél, amit a veszprémi rendőrség *Kecskeméty atyjánál* lefoglalt, a sikkasztó feldult lelkivilágáról tesz bizonyságot.

> Ebben megirja, hogy ha nem nézné azt, hogy oly borzasztóan lakol azért, mert egy nagy vagyont szerzett, amelynek eredményét nem élvezi, mert minden örömöt elvesztett, amit a vagyon nyujthat, megrontja az a tudat, hogy szüleire nagy szégyent hozott s eljátszotta az ő szeretetüket. Ha nem tekinteném, ugy mondja a levélben, hogy talán szülőim kiengesztelődnek még irántam, ledurrantanám minden percben a gaz csábitót, aki a bünbe vitt. A levél többi részében elmondja azt is, hogy hiába keresik, mert rá nem akadhatnak.

A vizsgálóbiró a négy levél irójának kideritése végett ma délelőtt tiz órára birói szemlét rendelt, amelyre megidézte *Kempner* Miklós és *Prenoszil* Sándor törvényszéki irásszakértőket, a rendőrség részéről *Markovics* Ince detektiv-felügyelő volt jelen a szemlén. A szakértők megtekintették a négy levelet s mind a négynek egyugyanazon irását konstatálva, kijelentették, hogy *mind a négy levél Kecskeméty Győzőtől származik.* A szemle befejeztével a vizsgálóbiró felhivta a szakértőket, hogy irásbeli véleményöket rövid idő alatt terjeszszék a biróság elé. Markovics felügyelő azt a levelet, amit Kecskeméty atyjához irt, elvitte magával, mert a rendőrség most már New-Yorkban tovább kutatja Kecskemétyt s erősen biznak abban, hogy kikutathatják Kecskeméty büntársát is, aki az atyjához irt levél tanusága szerint, kétségtelenül Kecskeméty közelében tartózkodik.

— Ős-Budavára tegnapi diszünnepélye, melyet Budavár visszahóditásának emlékezetére rendezett az igazgatóság, oly fényesen sikerült, hogy ma és holnap megismétlik a rendes 60 fillér belépődij mellett. Különösen tetszett a korhü jelmez, a disztelvonulás és az igazán impozáns tüzijáték. Az időjárás és különösen a szeptember hóban ritkaságszámba menő forró esték rendkivül kedveznek a mulatóhelynek, ugy hogy a kitünő szeptemberi varieté-müsort esténkint több ezer látogató nézi végig. A tegnapi ünnepélynek mai és holnapi megismétlését a jövő héten több érdekes rendkivüli müsoru estély követi.

— A Szent-Lukácsfürdő augusztus havi fürdővendégeinek névsorából felemlitjük a következőket: Dr. Babos Viktor egyetemi tanár és neje Bukarestből, dr. Aristides Serphioti kórházi igazgató Galatzból, Helena Georgandopulo Bukarestből, Stevan J. Radovamovits Bozsarovatzból, Gizella Cegka Bécsből, Genoveva Tripolt és leánya Iglauból, Alfréd Hentzsch Sebnitzből (Szászország), dr. Szeless József és neje országgyülési képviselő Kecskemét, Harangi Sándor és neje Debreczen, nagysitkei Kiss József huszárőrnagy Diósgyőrből, Szaplonczay Pál és neje huszárfőhadnagy Kecskemét, Soós Andor honvédhadnagy Szabadka, dr. Kincs Miklós kórházi orvos Zilah és még számos bel- és külföldi előkelő vendég, kik e szép budai gyógyfürdőt felkeresték.

— Cigányzene a Telefon Hirmondóban. Ma esti cigányzene közvetitésével kellemes szórakozást nyujt előfizetőinek a Telefon Hirmondó. Nyolc órakor megszólal a Hirmondó *riadójele* s ki sem mozdulva otthonról, pompás cigánymuzsikát hallhatnak az abonnensek egészen 11 óráig. E cigányzene-átvitelt az Emke-kávéházból közvetiti a Telefon Hirmondó.

(x) **Rendkivüli cikkek elárusitása** most hétfőn, kedden és szerdán a *Párisi Nagy Áruház* gyermekkelengye és iskolaszerek osztályában következik: lásd a hirdetést. E cikkek feltünő olcsóságuk dacára distingváltak és a legjobb gyközönségnek ajánlhatók.

(x) **Menyasszonyi fehérnemü kelengyék**, melyek helybeli uri családok rendelésére mühelyemben készültek, a nagyérdemü hölgyközönség szives tájékozására helyiségeimben megtekinthetők *Fehér József* IV. Váci-utca 23. sz. I. emelet.

(x) **Magyar** olajipar-részvénytársaság Budapesten. Gyár: IX., Soroksári-ut 11. Iroda: VII.,

Károly-körut 8. Vásárol: lenmagot, kendermagot, repcét, gomborkát, naprafórgót, ricinusmagot, tökmagot. Szállit: Repcepogácsát, tökmag-, naprafórgópogácsát, gépolajat, égőolajat, petróleumot, karbolineumot, thowote-kenőcsöt és kocsikenőcsöt. Részletes prospektus és árjegyzék kivánatra ingyen és bérmentve küldetik.

Strófák.

— *Uti naplómból.* —

I.

Csorbató.

Hol a Tátra zöld tövében
Esti szellő halkan reszket,
Rajzolván a Csorba-tónak
Tükrén számos arabeszket, —

Állj meg, vándor: szíved ámul,
Enyhe béke üdvöt hint ott,
És fizethetsz a hotelben
Egy szobáért négy forintot!

És a büszke Kárpátoknak
Vadregényes mély homálya
Ezer édes titkot rejt el
Annak, aki megtalálja.

Szállj az erdő éjjelében
Egyre messzebb lankadatlan,
Míg alattad elmaradnak
Csorba-tó s a völgyi katlan,

Egyre feljebb, magasabbra,
Szirtről-szirtre, föl a bércig,
Hol a kéklő levegőben
Isten szabad csókja érzik, —

És egészen fent a bérczen
Állj meg: itt a hely s az óra,
Hogy az édes titkot megtudd, —
Innen nézz a Csorba-tóra!

Innen nézz a Csorba-tóra,
A hegyeknek mély szemére,
Mint tekint föl tisztán, nyiltan
Az egeknek istenére; —

Innen néz a Csorba-tóra,
És a párás völgyre vissza,
A hegyekre, tar falakra, —
Milyen színpad! mily kulissza!

Gyönyörködjél, ámulj-bámulj,
Szívd szivedbe ezt a képet,
S hallgasd meg a bércnek titkát,
Hova lábad bátran lépett!

Mert a bére szól: Hozzám jöjjön,
Ki már idejönni ráért, —
Szamár, aki négy forintot
Fizet ott lent egy szobáért!

II.

Pörtschach.

Áh! kiálték, — s ez az ah!-om
Minden képnél, minden szónál
Jobban festi, hogy mit érzett
Lelkem ott a wörthi tónál.

Dalt kerestem, mint Wagnernél
Kedves Wolfram Eschenbachom, —
Ámde jelzem, oh természet,
Nem neked szólt amaz ah!-om.

Bár a hegyek itt is szépek,
A levegő napsugáros, —
Első sorban konstatálom:
Itt az egész Lipótváros!

Alig hiszek a szememnek,
Álmélkodva kérdem, ők-e, —
Igaz, ez a Lipótváros,
Itten van az átkos tőke!

Itt a bankár, aki tőlem
Nem eszkomptál, s szépen tévén
Azzal bókol, hogy már régen
Tisztelőm a *Közlöny* révén.

Itt van minden csúnya asszony,
Itt van minden bájos asszony;
Délelőtt a vízben vannak,
Délután meg a terasszon.

Télen pompás toalettben
Látom őket sok koncerten, —
Most az uszás kosztümében
Nagy örömmel megösmertem.

Ők az uszás kosztümében
Usztak, usztak, — én meg álltam
Künt soká a trambulinon
Fascináltan, fascináltan...

Ekkor szállt elt amaz ah!-om,
Mely, mint mondám, minden szónál
Jobban festi, hogy mit érzett
Lelkem ott a wörthi tónál!

III.

Grádó.

Oh be szép az élet itten!
Forrón tüz a nap sugára
Ostorozó lángerővel
A fövenypart homokjára, —

Nemkülönben minden hátra,
Melynek tisztelt birtokossa
Künn a parton hasonfekve
Arcát homokporral mossa, —

Azonfelül arcokra is,
Amennyiben egyik-másik
Hanyatt fekve farkasszemet
Néz a nappal vakulásig.

Künn a napban lakom délig
Forró tengerlevegőben,
Ver a nap vad korbácsával
Egyre hőbben, vakmerőbben...

Nem bánt érzés, nem bánt eszme, —
Csak azért esd a poéta:
Scampit kapjunk ma ebédre,
S legyen tiszta a szalvéta!

(G—ly.)

FŐVÁROS

(*) **A beiratások vége.** A fővárosi középiskolai és polgári iskolákban véget értek a beirások. A középiskolai igazgatók tegnapi értekezletén kitünt, hogy a gimnáziumi tanulók száma őszázzal szaporodott a tavalyi beirás eredményéhez képest, mig a reáliskolák, a polgári- és felső kereskedelmi iskolák növendékeinek létszáma a régi keretben maradt.

(*) **Uj bajok az eskü-téri híd miatt.** Az eskütéri híd épitésének befejezésével szoros összeköttetésben van a híd környékén levő házak, illetőleg telkek adómentességének ügye. Minthogy ugyanis azt tervezték, hogy a híd az 1902. év őszén a forgalomnak át lesz adható, a környékbeli házak adómentességének a kezdetét (uj épitkezés esetére) az 1903. év augusztus hónapjára tüzték ki; aki tehát eddig az ideig nem épiti föl a régi háza helyébe az ujat, vagy az üres telket be nem épiti, elesik az adó-mentességtől. Az illetékes körök most azt tervezik, hogy az adómentesség határidejének kezdetét meghosszabbitják. De az adómentesség kérdésében eltérők a nézetek a főváros és a közmunkák tanácsa közt. Nehogy a bonyodalom még fokozódjék s a később bizonyára bekövetkező kártérítő-pörökben a főváros károsodjék, a mérnöki hivatal azt javasolja, hivja föl a főváros hatósága a közmunkák tanácsát, hogy a híd környékén levő összes telkek adómentességére vonatkozólag adjon ki hivatalos irásbeli nyilatkozatot.

(*) **Órásiparosok szakiskolája.** A székesfőváros közgyülése 1898-ban — öt évi időre — esztendőnként való 1000 korona hozzájárulást szavazott meg a budapesti állami órás-iparosszakiskola fönntartásának a költségeihez. A határidő most az év végével lejár s a kereskedelemügyi miniszter kéri a fővárost, hogy a hozzájárulást továbbra is szavazza meg, illetőleg államositsa. A miniszter ezt a kérelmét azzal okolja meg, hogy az órás-szakiskolát időközben mekanikai s órás s iparos szakiskolává fejlesztették s a részére nagy költséggel épületet emeltek, amelynek fokozatos berendezése és fölszerelése folytonosan nagy befektetéseket igényel. A fővárosi iskolák helyzete is könnyebbedik azzal, hogy ebben az intézetben a székesfőváros területéről az összes órás- mekhanikus-inasok egyrésze oktatást nyer, mert azok a fővárostól fönntartott iparos-inasiskola látogatása alól föl vannak mentve.

SZINHÁZ, ZENE

Lemondás.

A Magyar Királyi Operaház s a Nemzeti Szinház intendánsa, gróf *Keglevich* István beadta lemondását. Az intendáns működéséről nem szükséges a mérleget fölállitani, jóllehet ez lemondások után szokásos. Nincs pedig értelme ezuttal a mérlegnek, mivel az intendáns tevékenysége nyitott könyv vala, hiszen minden rovata s minden tétele biráló véleményt provokált. A kritikák, ha egyenkint nem is, de végső summájukban ime használtak. E haszon nyugtázása az az irás, amely tegnap az intendáns aláirásával ellátva a Nemzeti Szinház irodájából átküldetett a belügyminisztérium iktatójába. Példás a rend e hivatalban, igy gyors elintézésre számithat ez akta. Mig a válasz megérkezik, vizsgáltassuk meg grafologussal az aktán levő névaláirást. A grafologia mestere, ha számbaveszi, hogy egy megszünt hatalmasságról van szó, több jót fog mondani Keglevich grófról, mint rosszat. Mert érdekes ez a változás, majdnem minden hibája e férfiunak átformálódik több-kevesebb értéket jelentő erénynyé, mihelyt nem füzi semmiféle kapocs két előkelő állami müintézetünkhöz. Csöndes magányban, vagy ha tetszik, ellenséges viaskodásban érdekes és értékes ember a gróf, de müvészi dolgok irányitásában csupa botlás, csupa tévedés. Pedig akik közvetlen közelségből ismerik, sokat tudnak a finom izléséről, müvészi lendületéről, koncepcióiról s arról az igaz szeretetről, amivel nobile officiuma ügyeit végezte. Munkájában azonban kártevő módon dominált akaratbeli szivóssága, elhatározásának rendithetetlensége s a véghezvitel tultengő energiája. Ma már talán nem is illő, de semmiesetre se szükséges ez energiát elemeire szétosztani. Olyan energia ez, amely még a fizikai igazsággal is szembeszáll, mert haszontalanul vész el a világürben. Erőnek, individualitásnak s buzgóságnak rettenetes pazarlása volt az intendáns működése, nagy ideje ez éppenséggel nem gazdaságos munka leszerelése. Illetékességi és hatásköri viták, szabályos felzettel ellátott ügyiratok nem elégségesek a müvészet fejlesztésére. A bürokrácia egyébként kivánatos pontossága se viszi előbbre egymagában a szinjátszást, a drámairást s a zeneköltést. Mind e kelletlen kellékekből pedig bőséges választékot tartott az intendáns.

Igaz-e, hogy oligarcha volt? Vagy hogy despota? Erre ugyancsak akták s villanyos csengők gombjai adhatnak választ. Futárokkal s hóhérokkal ma már nem dolgoznak az egyeduralkodók. De vártuk már a lemondást. És le is mondott már rég az intendáns, csakhogy az történt vele is, ami a mesebeli hatalmassággal. Várták hetedhét országon tul lázas türelmetlenséggel a miniszterek, mikor jelentik már a király halálát. Multak napok, multak hetek s a várbástyán még nem lengett a fekete zászló. Egyik miniszter végre bement a palotába s megkérdezte a király főajtónállójától, hogy mint van a felség. És a főajtónálló szepegve vallotta be a nagy titkot.

— Ő felsége meghalt már négy nappal ezelőtt, de nem merjük neki megmondani, hogy meghalt...

Az intendáns lemondása se tegnap történt. Csak a főajtónállója nem mert szólni s a ceremóniák embere várta a jelentést. Közben pedig azt hitte, hogy él. A jótulajdonságait, ime, feljegyeztük, elismertük. De nem tudta őket fölhasználni. Kár érte...

(H—u.)

** **Proletárok.** Huszonkét esztendő pergett le a *Proletárok* szenzációs premiérje óta; e nagy idő alatt uj drámai irány keletkezett, megváltozott az emberek izlése is, a Nemzeti Szinház maga három igazgatóját látta letünni, de Csiky Gergely társadalmi drámája fennmaradt a szinház müsorán elévülhetetlen értékében. Premiérjén, mint a legelső igazi magyar társadalmi szinmü szerzőjét ünnepelték *Csiky* Gergelyt

és ezt a véleményt nem ingatta meg egy negyedszázadnak változott véleménye sem, sőt azóta sem volt magyar dráma, amely *Csiky* ez alkotását a szinpadi hatás és a nagy raffinériával megcsinált szerepek tekintetében csak meg is közelithette volna. Ma este volt a *Nemzeti Szinházban* a *Proletárok* hatvankettedik előadása kettős érdekességgel: két évi pihentetés után és néhány nagy szerepváltozással. Igy *Irén* szerepét *Cs. Alszeghy* Irma játszotta a szerelmes fiatal leányszív bájos melegségével, hangban, gesztusokban mindig találóan és nagyobb jeleneteiben mély hatással volt a gyöngébb idegzetü hallgatóságra. A kalandor *Szedervári* Kamilla sötét realizmussal megirt szerepét *Helvey* Laurának osztották ki. A müvésznő nehéz feladatát ambicióval teljesitette, bár érezzük, hogy az ő finom szinezése inkább a francia drámák szerepkörére utalja őt és ebben emlékeztet nagy elődjére, Prielle Korméliára, aki ezt a mesteri szerepet kreálta. Uj volt T. *Delli* Emma is *Elza* szerepében és a kitünő müvésznő sokoldalusága mellett ujra bebizonyitotta, hogy a szinház egy nagyon értékes taggal gyarapodott vele, aki bele akar és tud mélyedni szerepeibe. Nagyon kedves volt *Borcsa* uj szereplője *Nagy* Ibolyka is. Meleg elismeréssel kell szólnunk *Dezső* (Zátonyi Bencze), *Gál* (Timót) és *Rózsahegyi* (Bankó Béni) alakitásáról, mig a régi szerepekben Ujházy, Mihályfy, Gabányi és Györgyné jeleskedtek. Az előadást a nagy hőségben csaknem telt ház hallgatta, amely nyilt szinen is lelkes tapsokkal adózott a szereplőknek; különösen Cs. *Alszeghy* Irmát, *Helvey* Laurát és *Delli* Emmát halmozta el tetszése nyilatkozataival. Általában pompás előadás volt, mely eszünkbe juttatta a Nemzeti Szinház egykori szép estéit és mi a közönség zajos elismeréséből készséggel irunk egy részt az uj igazgatóság javára. *(e.)*

** **Városligeti Szinkör.** Telt ház előtt ment ma a Városligeti Szinkörben *Planquette* poetikus operetteje, a *Rip Van Winkle.* Lisbeth személyesitője *Feld* Olga és a cimszerepben *Csáky* Ferenc voltak az élénk előadás főerősségei, a gyönyörü énekszámokat teljes hatással énekelték. A két gyerekszerepben kedves és bátor föllépésü volt *Havi* Olga és *Loibl* István.

** **Troubadour.** *Sugár* Aranka, a kolozsvári Nemzeti Sinház primadonnájának vendégszereplése ma ujra elég látogatottá tette a Krisztinavárosi Szinkör *Troubadour*-előadását. A közönség már ismeri Sugár kisasszonyt, aki tavaly Makó társulatánál volt, Leonórát is énekelte, ezért meglepetést a mai vendégszereplés nem nyujtott. Taps, kihivás természetesen volt bőven. Részesült ebben, sőt egy babérkoszoruban Kállay Lujza is, aki Azucenát énekelte a már ismert és méltányolt arravalósággal. Környei és Mihályi szintén a régiek és jók voltak.

** **Kossuth-ünnep a Népszinházban.** A székesfővárosi *Kossuth*-ünnep rendező-bizottsága nevében *Rátkay* László országgyülési képviselő felszólitotta a *Népszinház* igazgatóságát, hogy szeptember 19—20—21. napjain diszelőadásokat rendezzen. A *Népszinház* igazgatója értesitette a bizottságot, hogy e napokban ifjabb *Bokor* József *Kossuth Lajos* cimü alkalmi darabja kerül diszelőadásban szinre. A diszelőadásra meghivattak a székesfőváros hatósága élén *Halmos* János polgármesterrel, valamint a 48-iki honvédek testületileg is. A nagyérdekü történeti korrajz négy felvonásból áll. A felvonások szakaszokra vannak osztva, melyeknek cimei:

I. kép: Jellasich a „hős.“ — II. kép: Kossuth az országgyülésen. — III. kép: Windischgrätz proklamációja. — IV. kép: Hadseregünk Bécs alatt. — V. kép: Menekülés Pestről. — VI. kép: A debreczeni örömnap. — VII. kép: A váczi kiáltvány. — VIII. kép: Főhadiszállás a Svábhegyen. — IX. kép: Budavár bevétele. — X. kép: A magyar kormány lemondása. — XI. kép: Kossuth bucsuja.

** **Coriolanus.** A Nemzeti Szinház személyzete most Shakespeare *Coriolanusának* uj betanulásával foglalkozik. A Coriolanus 1898-ig volt a Nemzeti Szinház müsorán s 43-szor adták elő, legutolszor 1893. január 31-én. Azóta lemaradt a müsorról. Ezuttal Coriolanust *Szacsvay* és Volumniát *Jászai* Mari fogja játszani.

** **Hirek a Vigszinházból.** A *Vigszinház* személyzete most *Géczy* István és *Lampérth* Géza *Rodostó* cimü történelmi szinmüvére készül, amely a Kossuth-ünnepek alkalmával kerül bemutatóra. Ennek a darabnak az előkészületeivel párhuzamosan nehány emlékpróbát tartanak még a *Polgármester ur* cimü bohózatból, amelyet a mult szezon végén tanultak be és amely most már jóformán készen várja a péntekre, e hó 12-ére kitüzött premièret. — Szerdán, e hó 10-én, Erzsébet királyné halálának évfordulóján, *Kuruc Feja Dávidot* adják, amelyet megelőzőleg elszavalják *Balla* Miklós: Erzsébet királyné cimü költeményét.

** **Uj-Guinea az Urániában.** Az Uránia-szinház igazgatója, *Szana* Tamás fölszólította a messze idegenből hazatért tudós hazánkfiát, *Biró* Lajost, hogy a szinház számára irja meg utazását és tapasztalatait, különös sulyt fektetve Uj-Guineának a sziget bennszülötteinek életére és szokásaira. Biró Lajos megigérte, hacsak ideje engedi, megirja a darabot, melyhez képe is ugyancsak bőven van, mert odakünn sok eredeti fölvételt készitett.

** **A Magyar Szinház Kossuth-premierje.** A *Magyar Szinház* Kossuth-darabjából *Verő* György: *Bölcső és koporsó*jából, már szorgalmasan folynak a próbák, *Szilágyi* Vilmos rendező vezetésével. *Verő* György darabjához — amelynek egyik különös érdekessége, hogy a Kossuth-kultusz legaktuálisabb és legintimebb vonatkozásait is szinpadra viszi — különösen nagy reményeket füz a szinház s igy minden idejét az ünnepi szinjáték előkészületének szenteli. A *Sötét kamra* jövő hétre tervezett bemutatója ez okból későbbre marad s a *Bölcső és koporsó* már *16-án, kedden* szinre kerül.

** **Drámai pályázat — harmadszor.** A *Nemzeti Szinház* igazgatósága immár harmadszor tüzi ki, a közoktatási miniszter megbizásából, a néhai *Mészáros*-féle két izben meddőn maradt drámai pályázatot.

A pályázat feltételei a következők:

1. A pályázatban kizárólag azon szinmüvek vehetnek részt, melyek tárgyukat a mai magyar társadalmi életből meritették.

2. A pályamüvek idegen kézzel, tisztán és olvashatóan irva, lapszámozva és bekötve nyujtandók be.

3. A pályamüvek a szerző valódi nevét, polgári állását és lakhelyét tartalmazó pecsétes jeligés levéllel legkésőbb 1903. március 31-ig a Nemzeti Szinház igazgatóságához küldendők. A pecsétes levélen ugyanazon jelige legyen, mint a pályamü homlokán. A pecsétes levélben netalán feljegyzett kikötések feltételelek, vagy a versenyügy körül régtől fogva bevett szokásos eljárástól netán kivánt eltérések tekintetbe nem vétetnek.

4. Ha a jeligés levél felbontásakor kiderül, hogy a pályamü saját kezeirása a szerzőnek, müve a jutalomtól elesik.

5. Álnév alatt pályázóknak a jutalom ki nem adatik.

6. A pályázat eredményét a Nemzeti Szinház igazgatósága 1903. julius 1-én fogja kihirdetni. A pályadij 2000 (kettőezer) korona.

7. A Nemzeti Szinház igazgatósága a pályadijat csak azon esetben adja ki, ha a birálóbizottság akár egyhangulag, akár szótöbbséggel, a pályamüvek között, a Nemzeti Szinház szinpadán sikerrel előadható müvet talál.

8. A pályadijat nyert mü előadási joga a Nemzeti Szinházat illeti, a szerző azonban a pályadijon kivül a szokásos irói dijban (tantième) is részesül.

9. Mindazon pályamüvek, amelyeknek érdekében akár a szerzők, akár mások, a Nemzeti Szinház igazgatóságánál vagy a biráló-bizottság valamely tagjánál ajánlással, tudakozódással közbenjárnak, vagy bármely módon a figyelmet a pályamüre ráterelni iparkodnak, a pályázatból azonnal kizáratnak.

10. A pályadijat nem nyert müvek a Nemzeti Szinház titkári hivatalában, kellő igazolás mellett, átvehetők.

** **Ledofsky Gizella bucsuestéi.** A *Magyar Szinház*nak távozó primadonnája, aki tudvalevőleg a *Népszinház* kötelékébe lép, a héten kezdi meg bucsuestéit. A kitünő fiatal müvésznő háromszor lép fel: vasárnap és csütörtökön a népszerü *Postásfiu és a huga* cimü bohózatban Klárit, jövő vasárnap pddig a *New-York szépé*ben Fifit játszsza, azonkivül föllép a *Koldus és királyfi*ban. A *Sziklai* Kornél vidámmeséjü és melódikus zenéjü operetteje ezuttal teljesen uj betanulással kerül szinre. A főszerepeket *Ledofsky* Gizella, *Szelestey* Elza, *Margó* Zelma, *Sziklai* Szeréna, *Sziklayné. Lányi* Edith, továbbá *Sziklay*, *Boross*, *Palásthy*, *Mátray* *Delli* és *Farkas* játszszák.

** **Angol élet.** Az Urania uj darabjából naprólnapra folynak a próbák. *Ráth* István munkája a koronázás leirásán kivül nagy sulyt fektet Anglia leghivebb szövetségesének: a tengernek rajzolására. Egy valóságos tengeri vihar is szerepel a darabban, melyet az Atlanti oceán kellő közepén, egy angol gőzös kapitányi hidjáról örökitett meg a merész fényképész.

** **A Népszinház jegyei.** A *Népszinház* jegyei a közönség kényelme érdekében a *Népszinház* pénztárain kivül mától kezdve még két elárusitó helyen kaphatók, nevezetesen: Kecskeméti-utca 14. szám alatt *Szántó* dohánytőzsdéjében s Károly-körut 26-ik szám alatt *Weisz* nagytőzsdéjében, naponta este 5½ óráig a rendes helyárak mellett; elővételi dijjal azonban a hét összes elődásaira előre válthatók jegyek.

** **Legujabb zenemüvek** kaphatók *Szilágyi* Béla könyv- és zenemükereskedésében, Budapest, Károly-körut 26. — Operák és operettek zongorára szöveg nélkül: Bizet Carmen 10.— K., Wagner Tristan és Isolde 9.60 K., Bolygó hollandi 7.20 K., Tannhäuser 9.60 K., Verdi Aida 9.60 K., Troubadour 3.60 K., A tévedt nő 4.80 K., Offenbach Hoffmann meséi 10.— K., A bőregér 5.40, San-Toy 5.40 K., Görög rabszolga, Geisha, Cirkusz-élet, Szerencse csillaga, Kis aranyos egyenkint 6.— K., Florodora, Kis szökevény, Postás fiu, New-York szépe egyenként 7.— K. Operettek magyar szöveggel 2 füzetben: Katalin, Hoffmann meséi, Kis szökevény, New-York szépe, Fifine füzetenként 3.— K., Mader Szerelmi kaland, Tréfás ballet 2 füzet 6.— K., Egy görbe nap, énekes bohózat 3.— K., Der Kellermeister 2 füzet német szöveggel 6.— K., Das süsse Mädel 2 füzet 6 K., Az izé, potpourri 3.60 K., Luna asszony, potpourri 3.— K., Tarka Szinpad müsorából: Van-e tehetségem? 2.— K., Vén kocsis dala 3.— K., A diófa románcа 1.50 K., Tekintetes ur 1.60 K. *A rózsabimbó és a méh* románc az „Ornagy ur“-ból, magyar szöveggel 2.60 K., Legkedveltebb kuplék: Drah'n ma um 1·80 K., Meine Lily (Lotti ezredeseiből) 1·80 K., Du mein Girl 1·80 K.; ugyanez magyar szöveggel 2.— K., Zsuzsi-kuplé 2·— K. Die Haselnuss 2·40 K. Der lustige Ehemann 2·40 K. Luna-Walzer 2·40 K. Az izé-walzer 2·40 K. Madame Sans-Géne 1·80 K. Legujabb 101 magyar népdal 3.— K. Könyv- és zenemü-jegyzéket kivánatra ingyen és bérmentve küldök. Állandó vevők kedvezményben részesülnek.

TUDOMÁNY, IRODALOM

○ **Térképek.** A pénzügyminisztérinm rendelete folytán az államnyomdában *Jankovich* László térképészeti osztályvezető tervezete szerint hivatalos és legujabb adatok alapján 7 szinnyomásu megyei térképek sorozatából most jelent meg: Csanád és Hevesmegyék térképe. A térképek ára laponként 1—1 korona, vászonra vonva 2 korona, léccel ellátva 2 koronával drágábbak. Kapható Toldi Lajos könyvkereskedőnél (II. ker. Fő-utca 2.) a m. kir. államnyomda főbizományosánál.

○ **Tudományos léghajózás.** A mult hónapban felszállt Turul léghajó egyik utasa érdekes felvételeket csinált Budapestről 3—400 méter magasságból. Az *Uj Idők* bemutatja olvasóinak ezeket a képeket. Egész sor egyéb aktualitás is diszíti a lapot: A balaton-földvári lawn-tennis versenyt 4 képben, Wagner Sándor Testvérek c. festményét, Steindl Imrét dolgozó-szobájában munkatársai között, Tahy Antalnak két festményét, az uj esztergomi Kolos-kórházat, továbbá Sváb Tivadar, Mattachich Géza, Kétly Károly, Hajnik Imre, Tahy Antal, Kelety Gusztáv és Tisza László arcképeit. Szövegrészébe regényt, elbeszéléseket, novellát, társadalmi, aktuális és szórakoztató cikkeket legjelesebb iróink irtak. Az *Uj Idők* előfizetési ára negyedévre 4 korona. Kiadóhivatala Budapest, Andrássy-ut 10.

MÜVÉSZET

— **A Gellért-szobor leleplezése.** A király által ajándékozott tiz szobor, miként a Szent-Gellért szobornak leleplezését szeptember 24-ikére, Gellért püspök emléknapján tervezték. Mivel azonban a szobor környékének rendezésével e hó végéig sem készülnek el, a leleplezési ünnepet október hónapra halasztották. Az ünnep programmjára nézve *Dessewffy* Sándor csanádi püspök előterjesztést tett *Széll* Kálmán miniszterelnöknek és *Vaszary* Kolos biboros hercegprimásnak. A leleplezés nagyobbszabásu ünnep lesz, amelyen képviseltetni fogja magát az udvar is.

□ **Az orvosszövetség müklállitása.** Szeptember 16-ikán nyilik meg a Müesarnokban az Országos Orvosszövetség mükiállitása. Eddig 850 mütárgy van, oly szám ez, amennyi még egyetlen budapesti tárlaton sem volt.

A BUDAPESTI NAPLÓ telefonja.

Szerkesztőség	**56—12**
Kiadóhivatal	**54—39**

SPORT

*** **Football.** A III. kerületi Torna- és Vivó-egylet I. csapata és Fővárosi Torna-Club I. csapata között a III. ker. Torna- és Vivó-Egylet határ-utcai (dunaparti) pályáján szeptember 8-án, hétfőn délután 4 órakor labdarugó-mérkőzés lesz. Belépődij: 40 fillér, a Bp. III. ker. T. és V. E. tagjainak 20 fillér, diák- és gyermekjegy 20 fillér.

*** **Vivósport.** A fővárosi társaság nagyobbrészt már visszatért a fürdő- és nyaralóhelyekről s a főváros néhány nap előtt még kihalt utcáin és a klubokban megkezdődött a mozgalmas élet. A hosszas nyári szünet alatt kipihent karok is egy kissé erősebb mozgásra vágynak s minthogy erre a vivás a legalkalmasabbnak mutatkozik, a vivótermek is lassan-lassan megtelnek e férfias, testedző sport barátaival. Különösen bő alkalmuk nyilik a vivás barátainak ezen sport minden nuanceát elsajátitani a Fodor-féle, minden irányban a legnagyobb kényelemmel berendezett koronaherceg-utcai vivóteremben, ahol a jeles, szakavatott mester és öt-hat segéd vezetése mellett ugy a felnőttek, valamint gyermekek oktatása mely ezen közkedvelt vivóteremnek egyik specialitása, ujból kezdetét vette, amire a szülők figyelmét külön is felhivjuk. Fodor Károly neve, aki egyuttal a müegyetem, a Magyar Királyi Opera és az Országos szinmüvészeti és zeneakadémiának is vivómestere s kinek főképp köszönhető, hogy az egy-két évtized előtt még alig kultivált vivósport oly óriási lendületet nyert, teljes garanciát nyujthat mindazoknak, akik a vivás müvészetét elsajátitani óhajtják.

*** **Alag. Bécs.** Holnap a monarchiában egyszerre két helyen is lesz verseny: Alagon és Bécsben is. Alagon az urlovasok, Bécsben a jockeyk szállanak küzdelembe. Alagon semmi érdekes sincs, Bécsben a nagy handicap. Jelöltjeink:

Alagra:

I. *Felicitas — Berta.*
II. *Villiebchen — Hogy volt.*
III. *Tudor — Mravik-istálló.*

IV. *Ariman — May be.*
V. *Campilli — Prima II.*
VI. *Maud — Vigéc.*

Bécsre:
I. *Detre — Vestal-Virgin.*
II. *Beregvölgy — Kontyos.*
III. *Barberine — Picador.*
IV. *Applaus — András.*
V. *Attila — Szemere ist.*
VI. *Clavigo — Marodeur.*
VII. *Wiking — Kalupri.*

***** A bécsi és az alagi lóversenyek eredményét** leghamarabb és legmegbizhatóbban a Telefon Hirmondó utján tudhatják meg az érdeklödök, mert a Hirmondó kiküldött tudósitóinak telefonjelentései alapján közvetlenül az egyes versenyek lefutása után két futamonkint részletes tudósitást olvastat fel a versenyek eredményéről. A lóversenyeredmények felolvasására, melynek összeredményét már hat óra tájban felolvastatja a beszélő ujság, kétszeres riadójellel hivja fel az előfizetők figyelmét a Telefon Hirmondó.

TÖRVÉNYSZÉK

§§ **Megsértett ügyvéd.** Dr. *Stein* Miksa fővárosi ügyvéd kielégitési végrehajtást vezettetett ez évi junius hóban *Kalmár* J. Sándor pénzügyigazgatósági titkár ellen. Midőn a végrehajtó és az ügyvéd segédje foganatositani akarták a végrehajtást, a pénzügyi titkár sulyos becsületsértő szavak egész özönével illette az ügyvédet, aki panaszt emelt ellene ezért a büntetőjárásbiróságnál. Ma tárgyalta ezt az ügyet dr. *Schirilla* albiró s a bepanaszolt titkárt dr. *Füredi* Mór vádja után becsületsértésért 30 korona pénzbüntetésre itélte. Az itélet ellen mind a két fél felebbezett.

Nyilttér.

Weiner és Grünbaum Budapest, Váci-u. 2.

Egyéves önkéntesek részére a legolcsóbban és legelegánsabban készíti az egyenruha felszerelést.
Egyéves önkéntesek részére küld díjtalanul árjegyzéket.
Egyéves önkéntesek részére sorozási és áthelyezési körvényminták at díjtalanul küld.
Egyéves önkéntesek részére minden katonai ügyben ád díjtalanul felvilágositást.
Egyéves önkéntesek részére ujabban kiadott „Egyenruházati Közlemények“ cimü könyvét díjtalanul küldi.

Weiner és Grünbaum Budapest, Váci-u. 2.

50 fillérért 50.000 korona ért. nyerhető a Pozsonyi Kiállitási Sorsjátékon.
Huzás visszavonhatatlanul Szeptember 21-ikén.
Sorsjegyek mindenütt kaphatók
Megrendeléseket a pénz beküldése ellenében pontosan eszközöl a
KIALLITASI SORSJEGY IRODA
Budapest, V., Nádor-utca 16. szám.
50 fillérért 50.000 korona.

Császár-fürdő nyári és téli gyógyhely
Budapesten. Elsőrangu kénes hévvizü gyógyfürdő, páratlan gőzfürdővel, legmodernebb Iszapfürdőkkel, pompás ásványvizuszodákkal, kő- és kádfürdőkkel, 200 kényelmes lakószobával. A legszolidabb kezelés.
Prospektus ingyen és bérmentve.

THERAPIA CIRKVENICA—FIUME
klimatikus gyógyhely. Egész évben nyitva
Dr. EBERS cs. kir. tanácsos
TERMÉSZETES GYÓGYINTÉZET
Saját major. * Nyári tengerfürdő.
Prospektust ingyen.

Első biztositó intézet katonai szolgálat esetére
O cs. és kir. Felsége József főherceg védnöksége alatt mint szövetkezet
Budapest, Váci-utca 34.
Fiugyermekek ellátása a védkötelezettség, illetve a nagykoruság idejére. — Ocsó díjtételek, szabadelvü feltételek.
Jelentékeny nyereségrészesedés, képviselők, utazók és főügynökök előnyösen alkalmaztatnak.
Biztositási állomány 42 millió korona.
Biztositási alapok 10 millókorona.

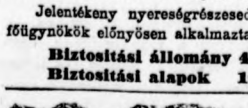
Természetes forró-, meleg kénes források, iszapfürdők, iszaporogatások, zuhany-massage. Vizgyógyintézet, villanyfényfürdők, gőzfürdők, kő- és kádfürdők, gyógyviz-uszodák. Ocsó és gondos ellátás. Csuz, köszvény, ideg-, bőrbajok stb felöl kimerítő prospectust küld ingyen a
Szt.-Lukácsfürdő Igazgatósága. Budapest.

THE MUTUAL
new-yorki életbiztositó-társaság.

A társaság vagyona:

1898. dec. 31-én	1,437,913,603	frank
1899. „ 31-én	1,563,961,000	„
1900. „ 31-én	1,687,840,168	„
1901. „ 31-én	1,828,181,200	„

Magyarországi vezérigazgatóság:
Budapest, IV., Károly-körut 26.

(Az e rovat alatt közlötteknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

TÁVIRATOK

Prága, szeptember 6. Egy ház lerombolása közben az első emelet plafónja beomlott. Egy munkás meglehetős sulyos sérülést szenvedett. A munkát vezető pallért halva hozták ki a romok alól.

Krisztiánia, szeptember 6. Az itteni egyetem ma ünnepelte Abel matematikus századik születésnapját. Ez alkalomból 24 külföldi tudóst tiszteletbeli doktorokká választottak.

Villefranche, szeptember 6. *Brugère* tábornok reggelit adott André hadügyminiszter tiszteletére. Az aszturiai herceg a hadügyminiszterrel szemben foglalt helyet. André tábornok felköszöntőt mondott a spanyol királyra és az anyakirálynéra, az aszturiai hercegre és a nemes spanyol nemzetre, melynek lovagias érzelmei a történelemből ismeretesek. Az *aszturiai herceg* köszönetet mondott és felköszöntötte *Loubet* elnököt, a hadügyminisztert és a francia hadsereget, melynek kitünő tulajdonságait magasztalta.

Konstantinápoly, szeptember 6. A szultán *Zanardelli* olasz miniszterelnöknek, továbbá az olasz külügyi, hadügyi és haditengerészeti miniszereknek az Ozmanje-rend gyémántos nagycsillagát adományozta.

A német császár szemléje.

Odera-Frankfurt, szeptember 6. Ma délelőtt *Vilmos* császár Markendorf mellett a császárné, a trónörökös, Henrik Albert és Frigyes Lipót porosz hercegek, Lajos Lipót és Arnulf bajor hercegek, lord Roberts, Brodrick angol államtitkár, *Kelly* Kenny tábornok, Corbin, Young és Wood amerikai tábornokok, *Saletta* olasz tábornok és *Lonsdale* earl jelenlétében diszszemlét tartott a 3. hadtest felett. A császárné délben érkezett Frankfurtba, ahol a főpolgármester beszéddel fogadta. A császár és a trónörökös ½1 órakor a csapatok élén érkeztek és a főpolgármester szintén beszéddel üdvözölte őket. A *császár* lóhátról válaszolt és köszönetét fejezte ki a városnak házához való hü ragaszkodásáért. Délután a császári pár és a trónörökös, akiket mindenütt melegen üdvözöltek, Potsdamba utaztak.

Közgazdasági táviratok.

Berlin, szeptember 6. A frankfurti tőzsdén ma nyujtották be az inditványt a 86 millió márkányi 5%-os bolgár dohánykölcsön részvényeknek jegyzését illetőleg, amelyben a *Stern* és *Beethmann* bankházon kivül a Deutsche Bank és a Vereinsbank érdekelvék.

Bécs, szeptember 6. (A *Budapesti Napló* telefonjelentése.) A kinálat e héten sem volt terjedelmesebb. Buzában nagy csönd uralkodott, mert az export nem vett részt a forgalomban, a tulajdonosok pedig a kinálatban való tartózkodásukkal 2½—5 fillérnyi áremelkedést tudtak elérni. Rozsban is mérsékelt volt a kinálat. Tengeriben a csekély áruállomány és a magyarországi aratási kilátások rosszabbodása következtében az irányzat szilárd volt, zab ellenben változatlanul nyugodt. Határidőkre az irányzat szilárd. Buza-, rozs- és zabban nem fordult elő felmondás. Zárlatkor buza 9, rozs 4, zab 2, tengeri 8 fillérrel emelkedett. Tengeriben felmondottak szeptember—októberre 36.000 métermázsa.

Buza őszre 6.97, buza tavaszra 7.26—7.28, rozs őszre 6.27, rozs tavaszra 6.50, zab tavaszra 5.79, tengeri szeptember—októberre 5.68, repce augusztus—szeptemberre 10.65—10.75 korona.

A mai heti tőzsdén az üzlet gabonanemüekben csekély volt és nem élénkült, az irányzat valamivel bágyadtabb lett és buza hasonló árakon maradt, mint volt 8 nap előtt, sőt némelyen 5 fillérrel olcsóbb lett.

Eladatott: 81 kilogramm bánáti 6·25 K, 3 hónapra Győrből, 82 kilogramm 6·75 K. Mező-Turról, 81 kilogramm 6·70 K. Madaras, 78 kilogramm 6·45—40 K. B.-Gyarmatról, 6·45—50 K., Ipolyság, 6·70 K., Perbete és Udvard 77·5 kilogramm 6·76—75 K. és 78 kilogramm 6·75 K., Nagyszombat 76·4 kilogramm 6·45 K., Maros: *Rozs* valamivel gyöngült. *Árpában* csekély volt a kereslet az irányzat lanyha; morvaországi minőséghez képest 6·75—7·25 K., az állomásokról, itteni urasági áru 7·75 K., Göding 6·20 K., Stadlau, Sopron 6·—6·13 K., Galgócz 6·50—60 K., Tengeri 5·85 K., 10 fillérrel szilárdult. *Zab* változatlan uj magyar áru 6·15—45 K., válogatott 6·60 K. *Liszt* szüken került forgalomba és 0—3 számu 20 fillérrel drágult. *Korpa* megszilárdult, de ára nem változott.

New-York, szeptember 6. (*Terménytőzsde.*) (*Zárlat.*) *Gyapot:* New Yorkban helyben (8.7/8) 9.—. Szept.-re 8.40 (8.49). Decemberre 8.40 (8.49). New-Orleansban helyben 8.3/8 (8.9/16). — *Petroleum:* Stand white New-Yorkban 7.20 (7.20). Stand white Philadelphiában 7.15 (7.15). Rafined in Cases 8.50 (8.50). Credit Balances at Oil City 1.22 (1.22). — *Zsir:* Western steam 10.80 (10.80). Rohe és Brothers 10.90 (10.90). — *Tengeri* irányzata gyenge. — Szept.-re 68.1/2 (68.1/2). Októberre —.— (—.—). — Decemberre 48.7/8 (48.7/8). *Buza* irányzata gyenge. — Piros őszi helyben 75.3/8 (76.3/4). Szept.-re 75.3/4 (76.3/8). Októberre —.— (—.—). Dec.-re 73.3/8 (74.—). Májusra 74.3/4 (75.1/2) Gabona szállitási dija Liverpoolba 1.1/2 (1.1/2). — *Kávé:* fair Rio 7. sz. 5.1/2 (5.1/2). — Szept.-re 5.30 (5.10). Decemberre 5.45 (5.35). — *Liszt:* Spring Wheat clears 3.10 (3.10). — *Cukor:* 2.7/8 (2.15/16). — *Ón:* 27.22 (27.22). — *Réz:* 11.75—11.85. (11.75—11.85). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Chicago, szeptember 6. (*Terménytőzsde.*) (*Zárlat.*) *Buza* irányzata gyenge. — Szept.-re 71.5/8. (72.1/8). — Okt.-re —.— (—.—). — *Tengeri* irányzata gyenge. — Szept.-re 58.1/2 (59.—). — *Zsir:* Okt.-re 9.80 (9.77). — Januárra 9.40 (9.40). — *Szalonna* short clear 10.20 (10.20). — *Sertéshus:* Okt.-re 16.97 (16.97). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Napirend.

Naptár. Vasárnap, szeptember 7. — Római katholikus: E. 16. Órangy. — Protestáns: E. 15. Regina. — Görögorosz: (augusztus 25.) F. 12. Bertalan. — Zsidó: Elul 5. — Nap kél: 5 óra 11 perckor. — Nyugszik: 6 óra 11 perckor. — Hold kél: 10 óra 49 perckor délelőtt. — Nyugszik: 8 óra 42 perckor este.

A miniszterek nem fogadnak.

Nemzeti Szalon állandó kiállitása (Ferenciek-tere 9. sz.) d. e. 9 órától este 6-ig. Belépődij 50 filler.

Nemzeti Muzeum. Képtár és néprajzi osztály (Csillag-utca 15. szám alatt). Nyitva van délelőtt 9 órától délután 1 óráig.

Országos képtár az Akadémiában délelőtt 9—1 óráig.

Iparmüvészeti Muzeum nyitva délelőtt 9—1-ig.

Technologiai iparmuzeum nyitva délelőtt 9—1-ig.

Mezőgazdasági Muzeum (Kerepesi-ut 72. sz.) délelőtt 9-től 1 óráig.

A földtani intézet muzeuma (Stefánia-ut 14.) nyitva d. e. 10—1-ig.

Közlekedési Muzeum a Városligetben délelőtt 9 órától 12 óráig.

Egyetemi könyvtár nyitva délelőtt 9 órától 12-ig d. u. 3—6-ig.

Mentőegyesület helyiségei a Markó- és Sólyom-utca sarkán, reggel 8 órától este 6-ig.

Állatkert a Városligetben nyitva egész nap. Belépődij 60 filler.

Magyar Kereskedelmi Muzeum. Igazgatóság, kereskedelmi szakkönyvtár és keleti mintatár: V. kerület Váci-körut 32. szám alatt. Hivatalos órák: délelőtt 9-től délután 2 óráig. Hazai termékek állandó kiállitása és kereskedelemtörténeti gyüjtemény, továbbá a házi-ipari kiállitás (melyben az üzletvezetőség árusitásokat is eszközöl) a városligeti ipart csarnokban nyitva: délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 3 órától 6 óráig. A külföldi kirendeltségek központi üzletvezetősége (Magyar kereskedelmi részvénytársaság) V., Váci-körut 32. szám alatt.

Naptár: Hétfő, szeptember 8. — Római katholikus: Kisasszony. — Protestáns: Korbirián. — Görög-orosz: (augusztus 26.) Adrián. Zsidó: Elul 6. — Nap kél: 5 óra 13 perckor. — Nyugszik: 6 óra 9 perckor. — Hold kél: 12 órakor délben. — Nyugszik: 9 óra 19 perckor este.

A miniszterek nem fogadnak.

Nemzeti Szalon állandó kiállitása (Ferenciek-tere 9. sz.) délelőtt 9 órától este 6 óráig. Belépődij 50 filler.

Nemzeti Muzeum. Állattár. Nyitva délelőtt 9 órától délután 1 óráig.

Technologiai Iparmuzeum. Nyitva délelőtt 9—1 óráig.

Közlekedési Muzeum a Városligetben nyitva d. e. 9-től 12 óráig és délután 2—6 óráig.

Az Akademia Goethe-szobája nyitva délelőtt 10—12-ig.

Muzeumi könyvtár d. e. 9—1 óráig.

Mentő-egyesület helyiségei a Markó-utcai egyesületi házban 8 órától 6 óráig.

Egyetemi füvészkert az Üllői-uton délelőtt 7 órától 12 óráig és d. u. 2 órától 7 óráig.

MESE

Az aranytollu madár.

Hol volt, hol nem volt, volt egyszer egy királyfi, az elment vadászni. Vadászott, vadászott, egyszerre csak ugy ráesteledett, hogy azt se tudta, merre van.

— Ejnye, azt mondta, hol lesz az én éjjeli szállásom?

Amint ezt mondja, nagy messziről egy kis világosságot vesz észre. Arra felémegy, utoljára oda ért egy házhoz. Bemegy, hát egy legény ül benne.

Nagyon szivesen fogadta a legény a királyfit és mindjárt vacsorát adott neki. Vacsoráz a királyfi, vacsoráz, hát amint odanéz szemközt a falra, meglát egy képet. Arra a képre olyan szép lány volt festve, hogy annak széles e világon nem lehetett párja. Mindjárt kérdezte a királyfi:

— Hallod-e, ki képe az ott a falon?

— Az biz az én hugomé.

— Aztán hol a te hugod?

— Már lefeküdt, mert nagyon elfáradt a sok dologban.

— No, hallod-e, azt mondta a királyfi, ha ez a te hugod, én elveszem feleségemnek. A képet elviszem magammal, aztán holnap reggel csak jertek el a kastélyba.

Jól van, másnap reggel megmondta a legény a hugának, hogy itt volt náluk a királyfi és hogy mit akar.

Mindjárt el is indultak, odaértek egy nagy tóhoz, annak a tónak a tulsó partján volt a királyfi kastélya. Mikor odaértek a tóhoz, már ott ült egy csunya öreg asszony, meg egy csuf, rongyos leány. Kérdi tőlük az öreg asszony:

— Mi járatban vagytok? Hová készültök?

Azok elmondtak neki szépen mindent.

Két csónak volt ott a tó partján. Az egyikbe beleült az öreg asszony meg a lánya, a másikba meg a legény és a testvére akartak beleülni.

— Ő, azt mondta az öreg asszony, összeülhetünk mink asszonyok egy csónakba, te meg, öcsém, magad is ellehetsz.

A legény nem törődött vele, hadd legyen együtt a három asszony, maga meg előre ment. Mikor a tó közepére értek, azt mondja az öreg asszony a legény hugának:

— Mi van a fejeden?

— Selyemkendő. Öreg anyám adta, hogy vigyázzak rá, mert ha ez van a fejemen, mindig szerencsével járok.

— Ejnye, azt mondja az öreg asszony, add ide csak egy kicsit, hadd nézzem meg, milyen.

Odaadja a lány, az öreg asszony nézi, de egyszerre csak ugy tesz, mintha beleejtette volna a vizbe.

— Jaj, azt mondta, édes lányom, hajolj a kendőd után, mert beleejtettem a vizbe.

Kihajolt a legény huga a csónakból, hogy majd kikapja a kendőjét a vizből. Csak ezt várta a csunya öregasszony, jól megtaszitotta és — zsupsz, szegény leány beleesett a vizbe.

Aztán a maga csuf lányának a fejére kötötte a kendőt és nemsokára odaértek a kastélyba.

A legény nem ismerte meg, hogy ez nem az ő huga, mert annak a kendője volt az ő fején és ugy be volt kötözve, hogy még az orra hegye is csak egy kicsit látszott ki alóla.

Odajönnek a királyfi elé. Ez már alig győzi őket várni s amint meglátta a lányt, mindjárt lekapta a kendőt fejéről.

Nem akart a szemének hinni, mikor ott volt előtte a csuf teremtés. Szaladt a képért, összenézte a leánynyal és nagyon, de nagyon mérges lett. Rákiabolt a legényre:

— Elveszem a hugodat feleségemnek, mivel megigértem. De amiért igy megcsaltál és világ szépe helyett világ csufját hoztál, lezáratlak a tömlöcbe.

Mindjárt oda is parancsolt három katonát és szegényt levitték a tömlöcbe. Ott őrizték éjjelnappal.

Sirt-rítt szegény legény. Nem volt éte, nem volt ita, még aludni se tudott. Éjféltájban egyszerre csak kopogtatnak a tömlöc ablakán. Odanéz, hát mi van ottan? Aranytollu kis madár. Azt csicseregte:

— Nyisd ki, nyisd ki, édes bátyám,
Ne hagyj itt kint ilyen árván,
Vizbe öltek: el nem vesztem,
Aranytollu madár lettem.

Ódament a legény és kinyitotta az ablakot. Egyszerre megrázkódott a madár, gyönyörü szép leány lett belőle, az arany szárnyát pedig ott hagyta az ablakon.

Mikor ott bent volt, egymásra borult a két testvér és sirtak.

— Jaj, azt mondja a lány, mi lett belőlünk? Tudod-e, ki dobott a vizbe? A vasorru bába, mert azt akarta, hogy a lánya legyen a királyfi felesége. Engemet meg nem ölhetett, csak elátkozott, hogy madár legyen belőlem. Kétszer jöhetek még hozzád, azután örökre elválunk.

Elbeszélgettek jó sokáig, sirtak is még egy verset, aztán a lány föltette a szárnyát, megrázkódott, megint aranytollu madár lett belőle és elrőpült.

Csakhogy a strázsák mindent láttak. Másnap hirül vitték a királynak, micsoda vendége volt a legénynek.

A királyfi nem akarta elhinni, hanem azért mikor este lett, mégis odament a tömlöchöz és leste, hogy mi lesz.

Amint ott leskelődik, éjféltájban csakugyan jött ám az aranytollu madár, megkocogtatta a tömlöc ablakát és becsicseregte:

— Nyisd ki, nyisd ki, édes bátyám,
Ne hagyj itt, kint ilyen árván.
Vizbe öltek: el nem vesztem,
Aranytollu madár lettem.

A legény kinyitotta az ablakot, a madár pedig megrázkódott, gyönyörü szép leány lett belőle és bement. Mikor bent volt, megint egymásra borultak és keservesen sirtak.

— Jaj, azt mondja a leány, mi lesz mibelőlünk! A csunya vasorru bába ott a királyi palotában, te meg itt vagy a sötét tömlöcben. A vasorru bába lánya aranyos nyoszolyában, én meg madár képében bujdosom. Most már csak egyszer jöhetek hozzád, aztán örökre elválunk.

A királyfi meg kivülről csak hallgatta, hogyan panaszkodik az a gyönyörü teremtés. Mindjárt megismerte, hogy ez az a lány, akinek a képét a legénynél látta és most már tudta, hogy nem a legény csalta meg, hanem az a csunya vén bába.

Mit csináljon? Mit csináljon? Volt a kastélyában egy öreg szolgája, annak elmondta, hogy mit látott.

— Ó, azt mondja az öreg szolga, ha ugy van, amint a királyurfi mondja, akkor nem nagy a baj. Csak menjen oda megint estére, aztán mikor látja, hogy a madár megrázkódik és leány képében bemegy a tömlöcbe, kapja föl a két czarnyát és vesse tüzbe, akkor majd nem tud többet visszaváltozni.

Este oda is ment a királyfi a tömlöchöz, nagy tüzet rakatott a kemencébe és lesbe állt. Éjfélkor megint jött az aranytollu madár, bekocogtatott az ablakon és azt csicseregte:

— Nyisd ki, nyisd ki, édes bátyám,
Ne hagyj itt kint ilyen árván,
Vizbe öltek: el nem vesztem,
Aranytollu madár lettem.

A legény kinyitotta az ablakot, a leány pedig megrázkódott, gyönyörü szép leány lett belőle, aztán bement a tömlöcbe és a szárnyát kint hagyta az ablakban.

Csak ezt leste a királyfi. Egyszerre elkapta onnan a szárnyat és bevetette a tüzes kemencébe. Mikor ez megvolt, kinyitotta a tömlöcajtót és bement.

Jaj, de megijedt a lány meg a legény, mikor megláttá a királyfit. A leány hamar odaszaladt az ablakhoz, föl akarta kapni a szárnyát, de nem találta.

Azért mégis ki akart ugrani. Hanem a királyfi megfogta és el nem eresztette, akármit csinált, akárhogy siránkozott. Aztán odavezette a tüzes kemencéhez és azt mondta neki:

— Ott a te szárnyad, most már el nem röpülhetsz, meg vagy váltva. Akarsz-e a feleségem lenni?

REGÉNY

SZEGÉNY EMBEREK.

(Foma Gorgyejev).

Irta: GORKIJ MAXIM.

(69)

Csak Majakint, de annak nincs lelke. Ha megbüntetnéd!... Azt hiszi, hogy ő a legokosabb és a legjobb ember az egész világon... és te türöd ezt... És én is... Ha legalább valami szerencsétlenség érne... ha beteg volnék. Olyan egészséges vagyok, mint a vas. Iszom, élek a piszokban... s a testemet még a rozsda sem fogja, csak a lelkem fáj. Oh Istenem! Miért kell igy élnem?

Egyik szomoru, gyáva gondolat a másik után kergetőzött agyában. A csönd egyre sürübb lett körülötte s az éjszaka egyre sötétebb. A part közelében egy csónak volt kikötve; ide-oda ringott, aztán nyikorgott valami, mintha sóhajtás lett volna.

— Hogy szabadulhatnék meg ettől az élettől? — gondolta Foma, miközben a csónakra nézett. — Milyen munka vár rám? Minden munka...

Hirtelen egy gondolat villant meg agyában, amely igen nagynak tetszett.

És a nehéz munka olcsóbb, mint a könnyü munka. Némelyik ember egy rubelért egészen belefekszik a munkába, a másik pedig ezer rubelt emel el egy ujjával...

Ez a gondolat kellemesen hatott rá, ugy tetszett neki, hogy most megint kitalálta az élet hamisságát, hogy megint felfedezett valami csalást, amelyet eddig rejtegettek előle... Egyik gőzhajójának fütője, az öreg Ilja jutott eszébe, aki tiz kopekért vállalta el, hogy a fütőt helyettesiti s pajtása helyett nyolc órát dolgozott. Mikor egy alkalommal belebetegedett a tulságos nagy munkába és a hajó hátsó részén fetrengett kinjában, Foma azt kérdezte tőle, hogy miért dolozik olyan sokat. A fütő goromba, komor hangon igy felelt:

— Azért, mert nekem egy kopekre nagyobb szükségem van, mint neked száz kopekre... Azért!

Az öreg ezután hátat fordított Fomának s tovább nyögött fekvőhelyén.

A fütő után sorra eszébe jutottak neki azok a rongyos, szegény emberek, akik egész életüket nehéz, nagy munkában töltötték. Csodálatos — miért élnek ezek? Mi örömük van abban, hogy a világon vannak? Mindig piszkos, durva munkájukkal vannak elfoglalva, mindig rossz ételeket esznek, rossz ruhában járnak és egyre pálinkát isznak. Némelyik már hatvanéves s éppen ugy dolgozik, mint a fiatal ember. Foma ugy képzelte el őket, mint egy nagy féregbolyt, amely csak azért turkálja a földet, hogy ennivalója legyen. Emlékében fölmerültek ez emberekkel való találkozásai. Eszébe jutottak azok a szavak, melyeket az életről mondottak, ezek a félig gunyos, félig szomoru szavak, amelyekben gyakran reménytelenség és nagy lemondás volt. Aztán eszébe jutott az is, amit Jefim mondott egyszer annak a szolgának, aki a matrózokat fogadta föl:

— A lopusini parasztok szolgálni akarnak. Ne adj nekik többet tiz rubelnél egy hónapra. Leégtek az idén s nagy nyomorban vannak. Tiz rubellel is megelégednek.

Foma a gerendán ült, a testét himbálta s a viz sötétjéből hallgató, emberi alakok merültek föl. Matrózok, fütők, pincérek, félig részeg, festett arcu nők s a vendéglők törzsvendégei. Mint az árnyak, ugy usztak a levegőben, valami sós nedvesség áradt szét a légben s sürü, sötét tömegük olyan csöndesen, olyan halkan vonult át a levegőn, mint ahogy az őszi fellegek vonulnak át az égen. A hullámok lassu csobogása szomoru, sóhajtó zene gyanánt ömlött lelkébe. Valahol a messzi partokon égett a tüz. Köröskörül sötétség volt, mely olykor elnyelte a tüz fényét is. A sötétben aztán nem látszott más, csak egy rezgő vörös folt... Hirtelen ujra lángra lobbant a tüz, a sötétség menekült előle. Aztán ujból elsötétedett minden...

— Istenem! Istenem! gondolta Foma szomoruan s érezte, mint rágódik lelkén a fájdalom. En is egyedül vagyok, mint az a tüz... De nem világitok... csak füstölök. Ha csak egy okos emberrel találkozhatnék! Csak egygyel tudnék beszélni! Lehetetlen, hogy igy éljek, elhagyatva... Nem tudok...

A messzeségben most két, élénk vörös fény jelent meg s messze fölöttük egy harmadik. Tompa zugás hallatszott s valami fekete tárgy jött Foma felé.

— Hajó — gondolta Foma. Vagy száz ember lehet rajta... s egyiknek sincs hozzám semmi köze... Mind tudja, hogy hova utazik... Mindenkinek van valamije, ami az övé... mindegyik tudja, hogy mire van szüksége... hát nekem mire van szükségem? Ki tudja megmondani? Hol van az ember?

A hajó lámpásai visszatükröződtek a folyamban. Reszkettek. Megvilágitották a folyam vizét, amely morogva hátrált. A hajó rémesen nagy fekete halnak látszott, amelynek tüzes szemei vannak.

E szomoru éjszaka után nehány nap mulva Foma ujból folytatta régi életmódját. Elhatározta ugyan, hogy tartózkodni fog az ivástól, a legfinomabb vendéglőbe ment ebédelni, mert remélte, hogy régi barátai közül nem talál ott senkit. Tévedett. Véletlenül éppen avval a fiatal emberrel találkozott, akinek most Sasa volt a szeretője.

Foma felé sietett, megölelte s vidáman nevetett.

— Nagyszerü! — mondta. — Micsoda találkozás. Már három nap óta járok ide ebédelni s nincs egyetlen ismerősöm sem. Nagyon unatkozom.

(Folytatása következik.)

Akart bizony!

Aztán nagy örömmel vitte föl a leányt meg a bátyját a kastélyába. Otthon nem szólt semmit se, hanem másnap nagy ebéd volt és sok vendég volt hivatalos. Ebédközben kérdi a királyfi:

— Mit érdemel az olyan teremtés, aki ezt meg ezt teszi?

És elmondta, hogy mi történt.

A vendégek mind azt mondták, hogy az csak halált érdemel.

Akkor aztán megfogták a vasorru bábát, csuf halállal végezték ki a világból, a lányát pedig elseprőzték az országból.

Mikor ez megvolt, papot hivatott a királyfi, megesküdött az igazi leánynyal s akkora lakodalma volt, hogy három hétig mindig ettek, ittak, mulattak. — Eddig volt, mese volt.

KÜLÖNFÉLÉK

Merre száll...

Merre száll a sóhajtásunk,
Senki azt ne tudja,
Leselgő szem ki ne lesse,
Merre van az utja.

Szerelmünknek édes titkát
Csillagos éj fedje,
Dalos madár ne dalolja,
Patak ne csevegje.

Ne tudja azt senki, senki,
Egyedül mi ketten,
S mi is óh, csak félig ébren,
Félig — önfeledten!

Márkus József.

+ **Epizódok Virchow életéből.** Az erőszakos Bismarcknak sok keserüséget okozott az alkuvásra nem képes, merész szavu szabadelvü Virchow. Egy izben — abban az időben, amikor a későbbi vaskancellár még egyszerü Herr von Birmarck és miniszter volt csak — annyira kiélesedett a két politikus között az ellentét, hogy lovagias ügyre is került köztük a dolog. Párbaj nem történt ugyan, hanem Virchow sikerült tréfával tört ezuttal borsot nagy ellenfelének az orra alá.

*

A schleswig-holsteini kérdés tárgyalása alkalmával történt, hogy Virchow hevesen nekiment beszédében Bismarcknak. A különben nyugodtvérü Bismarckot e kemény szavak annyira kihozták béketüréséből, hogy nyomban elküldte segédeit Virchownak. Hogy a párbajból nem lett semmi, az sem Virchowon, hanem Bismarckon mult. Mint kihivott félnek joga volt Virchownak a fegyverben válogatni. Es Virchow élt is ezzel a jogával. A maga fegyvertárából válogatta ki a fegyvereket a bajviváshoz. Nem kardot, sem pisztolyt, hanem — trichinás kolbászt.

Epp abban az időben tanulmányozta a trichinának, ennek a veszedelmes élősködőnek az élete módját és az emberi szervezetre való pusztító erejét. Azt proponálta tehát a segédeknek, hogy készittessenek két kolbászt, egyiket trichinás husból, a másikat egészséges husból. A párbajfelek aztán válogassanak bennük. Akinek a trichinás kolbász jut, az sokkal biztosabban halál fia, mintha az ellenfél kardja öszszekaszabolja vagy golyója keresztüljárja.

Es a bátor Bismarck, aki nem ijedt meg kardtól, a trichinás duellumtól megrettent.

*

Erdekes körülmények között történt meg életének egyik legjelentősebb epizódja, eljegyzése.

1848-ban, amikor élénk részt vett a forradalmi mozgalmakban, Ladenburg miniszter megfosztotta őt minden hivatalától. Alighogy ennek hire futott, a würzburgi egyetem meghivta Virchowot a pathologiai rendes tanárságra. Mielőtt ezt az állását elfoglalta volna, eljegyezte magát Berlinben dr. Meyer Károly előkelő orvos és egészségügyi tanácsos leányával. Meyer elment a leányával Virchowhoz bucsuzni.

— Beh kár, hogy el kell válnunk, talán jó hoszszu időre, ugy lehet örökre — mondotta Meyer Minna Virchownak, miközben édesatyja a könyveket nézegette.

— **Hát jöjjön velem — válaszolt Virchow. Legyen a feleségem.**

Meyer Minna igent mondott s egy év mulva Berlinben megtartották az esküvőt.

*

Nevezetes, hogy mennyire nem volt pontos Vichow. Tanitványai tudták, hogy ha nyolc órakor kellene megkezdenie előadását, akkor bizvást elmehetnek még akár egy órára is sétálni, mert Virchow mindig egy — sőt két órával is később szokott az előadásra jönni. Az esküvőjén is másfél órával megkésett, de akkor alapos oka volt rá. A dolog ugy történt, hogy a porosz rendőrség neszét vette Virchow Berlinbe érkezésének s éppen akkor vonta felelősségre, amikor a templomba készült. Hiábavaló volt minden, Virchowot a rendőrségre kisérték s csak másfél óra mulva kapott engedélyt, hogy Berlinben megesküdhessék s aztán nyomban el kellett utaznia Würzburgba.

*

+ **Alapos bizonyiték.** Ez a mulatságos história Rómában történt. Egy féltékeny férjet arról értesitették, hogy a felesége megcsalja. Egy napon akkor ment aztán haza, amikor odahaza éppenséggel nem várták. Egy idegent talált a lakásán, de ez az idegen azt állitotta, hogy ő a fogorvos, akit őnagysága hivatott.

— Ugy? — kiáltotta a férj hitetlenül. — Akkor hát rögtön huzza ki az egyik fogamat!

Az idegen elővett egy fogót és szerencsésen kihuzta a férj egyik egészséges fogát. És a férj még nagy kinjában is a legnagyobb boldogsággal hálálkodott az idegennek.

KÖZGAZDASÁG

Hetiszemle.

Budapest, szeptember 6.

Gabonaüzlet. (*Reich Jenő és társa* cég jelentése *Budapesti Napló* részére.) Az időjárás a lefolyt hét folyamán is tartósan száraz és meleg volt. Csapadék csak nagyon szórványosan fordult elő és akkor is igen rövid ideig tartott. A kapásnövények eme tartós szárazság alatt sokat szenvednek és ama remény, hogy tengeriben kielégitő termésünk leend, megszünt. Eme körülményt a hivatalos jelentés is ratifikálja. A mezőgazdasági munkálatok a kemény száraz talajban nagyon meg vannak nehezitve és a részben elvetett repce nedvesség hijján sem igen kel. A külföldön ugyancsak nagyobbára száraz, meleg idő van.

A külföldi piacok üzletmenetét illetőleg, nincsenek különösebb emóciók és az árak csak kisebbszerü ingadozásoknak vannak alávetve. A kinálat e mellett nem sürgős és a fogyasztás is csak mérsékelt beszerzésekre szoritkozik. Amerikában az exportvételek gyengék, a látható készletek azonban alig gyarapodnak. (A Bradstreets becslése szerint a mult hét óta csak 808.000 bush.) Az irányzat egyébként kezdetben csendes volt, utóbb azonban javult, amikor az Unio északnyugati részeiből fagyot és zord időt jeleztek. E mellett a piacra kerülő buza minősége ki nem elégitő. A kontinentális piacokon ezen impulzusok nem gyakoroltak hatást. Angliában csak kismérvü változások voltak. A hangulat kezdetben csendes, utóbb kellemes volt és a francia piacokról sem jelentettek lényegesebb változásokat. A német piacok alig változott árak mellett inkább csendesek voltak és az egyéb kontinentális tőzsdéken is mérsékelt volt a forgalom; az árak azonban alig csökkentek, mert a fogyasztás, ha gyengébb mérvben is, de állandóan vásárol.

Nálunk a forgalom az összes cikkekben csak mérsékelt volt; kenyérmagvak valamivel szilárdabbak, mig a többi cikkek alig változtak.

Az üzleti hét részleteiről a következőket jelenthetjük:

Buza az idényhez viszonyitva csak mérsékelten van kinálva és a hozatalok sem érik el ama magasságot, mint azt az idei kedvező termés után remélték. A termelők tartózkodóak és igy a kinálat nálunk gyengébb. A malmok eme tény elől el nem zárkózhattak és minthogy lisztben nagyobb szállitási kötelezettségeik vannak, a hét első felében élénk vételkedvet tanusitottak és különösen finom minőségeket kerestek, melyek 10—15 fillérrel emelkedtek. Később a kereslet azonban csökkent, a tulajdonosok is engedékenyebbek lettek és igy az árelőny egy része ismét elveszett, jóllehet finom buzák továbbis előnyben részesülnek. Az összforgalom ca 200.000 mm., a hetihozatal 268.000 mm., melyből 16.350 mm. ment tovább.

Rozs már bővebben volt kinálva, de jobb minőségü áru iránt ugy a fogyasztási, mint elszállitási célokra is jobb volt az érdeklődés és az árak igy változatlanul tartottak maradtak. Mercantil és alárendelt áru csak nehezebben volt elhelyezhető. Közép és jó minőségü áruért 6.——6.15 K., mig prima áruért 6.20 K.-ig fizettek budapesti paritásra. Nyiri származékok megfelelő kinálat hijján csak gyengén voltak forgalomban és Debreczen paritásában 5.47½—5.52½ K., Nyiregyházán 5.60 K. fizettek.

Árpa (takarmány és hántolási célokra) ugyancsak jobban van kinálva, az árak azonban, habár a kereslet gyengült, változatlanok maradtak. Minőség szerint 5.——5.40 korona, erőteljes szemü áruért 5.50 koronáig fizettek helyben. Maláta- és sörárpákban állomásokon átvéve az üzlet fejlődése igen kedvezőtlen. Vevők csak szórványosan vannak a piacon, kik erősen válogatnak és felvidéki, valamint tiszavidéki árunak csak a legjavára nyomott árak mellett reflektálnak. Merkantil és gyengébb minőségü áru teljesen el van hanyagolva. Mig finom árpák változatlanok, az egyéb minőségek 25—40 fillérrel olcsóbban jegyeznek. Tiszavidéki árut 5.——5.60 korona, finomabbat 6.25 korona, felvidéki árpát 6.25 korona, jobbat 6.75 korona, finom és prima árut 7.50 koronáig jegyzünk állomásokon átvéve.

Zab is nagyobb mérvben érkezik, mig a kereslet gyengült. Az irányzat ennélfogva csendes és az árak alig tartottak. Főleg a helyi fogyasztás részére ca. 3000 mm. kelt el, melyek minőség szerint 5.55—5.85 K. jegyeztek helyben.

Tengeri e héten csak gyengébben volt forgalomban, a vidékre való elszállitás céljából azonban tovább is jól volt keresve és kezdetben 10 fillérrel magasabb árakat: 5.50 K.-ig ért el. Később az irányzat azonban nyugodtabbra fordult, az elért árelőny ismét veszendőbe ment és a hét végével nem jegyzünk többet 5.40 koronánál kocsiba téve helyben.

Olajmagvak: Káposztarepce (készáru) e héten alig volt forgalomban. Az irányzat csendes és minőség szerint 8.——10.— koronát jegyzünk. Bánáti repce üzlettelen 9.——9.50, gomborka lanyha 9.——9.75, lenmag 14.——15.—, vadrepce 5.——5.25 korona helyben.

Ipar és kereskedelem.

A Magyar Leszámitoló és Pénzváltóbank igazgatósága tegnapi ülésében megállapitotta a folyó év első felére vonatkozó mérleget, mely az összes terhek levonása után a mult évről áthozott 153.120·77 korona elővitel betudásával 1,165.161·85 korona tiszta nyereséget tüntet ki, a mult évi 1,113.864·55 koronával szemben, ugy, hogy az idei első félévi eredmény a mult évinél 51.297·30 koronával kedvezőbb, minthogy pedig a folyó évi nyereségáthozat a tavalyinál 50.859·05 koronával kisebb, a voltaképpeni tiszta keresmény az előző évi üzleti eredményhez viszonyitva 102.156·35 korona javulást mutat. Ami az alábbi nyereség- és veszteségszámla adatait illeti, kiemelendő, hogy a kamatszámla eredménye az előző évvel szemben csökkent, ami egyrészt az ismert nagy pénzbőségben, másrészt a kevéssé kedvező kamatkonjunkturában leli magyarázatát; különösen hátrányos befolyással birt azon körülmény, hogy a betéti kamatláb még mindig nem szállittatott le oly arányban, amint azt a nagy pénzbőség indokolttá tenné. — Az értékpapir- és bizományi üzlet eredménye részint a nagyobb forgalom, részint a tárcánkban levő értékpapirok emelkedése folytán tetemesen nagyobbodott. — A fiókok jövedelme is lényegesen emelkedett, ami annak tulajdonitható, hogy az előző évben a fiókok egyes veszteségek folytan a normálisnál kisebb eredményt mutattak fel; ezzel szemben a folyó évben az értékpapirüzletben, de egyébként is a rendesnél jobb eredménynyel dolgoztak. A lefolyt félévben a bank a magyar koronajáradék konverziójának szindikátusában, továbbá a 4½%-os bosznia kölcsön konzorciumában vett alrészesként részt; ezen üzletek, minthogy még a konzorcium részéről nincsenek lebonyolitva, a jelen mérlegben tekintetbe nem jöhettek. Az ujonnan alapitott jelzálogosztály müködése a bank várakozásának megfelelt; minthogy azonban ezen osztály csak a félév második negyedében kezdte meg müködését az elért eredmény jelen mérlegbe nem volt még bevehető. Kedvező volt az áruosztály üzlete is, dacára a hátrányos kamatviszonyoknak. Egyéb számláknál az előző évvel szemben számbavehető különbség nem jelentkezik. A nyereség- és veszteségszámla részletes adatai a következők:

Nyereség: Nyereség-áthozat az 1901. évről 133.120·77 korona. Nyereség értékpapirokon a váltóüzletben és bizományi üzletekben 260.844·23 korona. A nyereség külföldi váltókon és társüzleteknél 19.014·84 korona. Különféle nyereségek: Bank-osztály 11.066·51 korona. Áru-osztály 46.689·69 korona = 57.356·20 korona. Jutalék-számla: Bank-osztály 104.510 korona 30 fillér. Áru-osztály 103.361 korona 33 fillér = 207.871 korona 63 fillér. Kamat-számla: Kamatok értékpapirokon, a lombard üzletben és váltóleszámitolásnál 1,426.553·32. Áru-osztály kamatjövedelme 370.105·46 = 1,796.658·78. Levonva kamatok, pénztárjegyek, takarék- és folyó-számla betétek után 852.447·34 = 944.211·44. Fiókjaink és központi váltóüzletünk jövedelme 169.754·89. Nyereség a budapesti és vidéki közraktáraknál az összes költségek, valamint az előbbieknél a szerződésszerü leirások és törlesztésák, az utóbbiaknál a befektetett tőke 5%-os kamatjának levonása után 178.824·40. Budapesti házunk jövedelme 55.222·14. Összesen: 2,045.020·54 korona.

Kiadás: Adószámla 214.224·20 korona. Tiszti fizetések, postabér és költségszámla: Bankosztály 525.708·93 korona. Áruosztály 99.925·58 = 625.634·49 korona. Kétes követelések leirása (bankosztály 40.000·— korona. Összesen: 879.858·69 korona. I. félévi nyereség 1,165.161·85 korona.

Magyarország földmivelésügye 1897—1902. A földmivelésügyi miniszter a pozsonyi II-ik országos mezőgazdasági kiállitás alkalmából a fenti cim alatt kiadta a legutóbbi öt évben kifejtett munksságának rövid leirását.

A mü sorra veszi a mezőgazdasági ágak fejlesztése érdekében tett intézkedéseket. A kormány törekvése az volt, hogy főleg a kisgazdák a gazdaságvitel haszonhajtóbb módjait tanulják meg és kövessék. A kincstári birtokokról való jó vetőmagnak kedvezményes áron való kiosztásával a kisgazdákat támogatta, sőt ingyen is kiosztatta köztük ott, ahol az elemi csapások ezt indokolták. *Gabonaféle* 190.000 K. értékben ingyen, 1,250.000 K. értékben pedig kegvezményes áron osztatott ki az utóbbi öt év alatt. A *lentermelés* előmozditására tizennyolc métermázsa rigai lenvetőmag jutott a kisgazdák kezébe; a lentermelés fellenditésére külön szaktanárt alkalmazott. *Három lenbeváltó és kikészitő telep létesült* s a kisgazdák főleg a Csallóközben, a Szepességen, Udvarhelyben nagyobb számban adták magukat a lentermelésre. A *komlótermelés* fellenditése érdekében állami támogatással komlóvásárok létesültek s a kistermelőknek is szállitási

dijkedvezmény biztosittatott. A *dohánytermelés* érdekében Debreczenben kisérleti állomás létesült, melynek máris vannak a dohány minőségének javitása érdekében sikerei.

A gazdasági egyletek a mult évben közel 200.000 korona segélyt kaptak állatdijazásokra, népies gazdasági előadásokra s általában arra a céira, hogy a kisgazdákat a gazdálkodás helyesebb formáira tanitsák. Évenként 120—160 tanitó számára rendeznek a szőlőtermelés ismereteit terjesztő kurzusokat. Uj alkotás a szőlészeti kisérleti állomás és ampelologiai intézet, a fővíros budai részén, a Törökvész-dülőben. A helyes pincekezelés ismereteinek terjesztésére külön szakiskola nyilott meg Budafokon s ujabban tervbe vette Darányi az ambulans pincemesterek alkalmazását.

A *gyümölcstermelés* előmozditására irányuló állami tevékenység főleg arra terjedt ki eddigelé, hogy a nagy mértékben érezhető gyümölcsfa hiányon segitsünk. Ezért kellett az állami faiskolákat is állandóan szaporitani. Ezeknek száma 1892-ben öt, 1895-ben 9, ma 25. Területük pedig *ötszörösére* szökött s évenként másfél millió oltványt és csemetét osztanak ki részben ingyen, részben kedvezményesen.

A *tejszövetkezetek* tagjainak száma ma 40.673 (1897-ben 2767 volt.) Mig akkor a tagok bevétele félmillió korona volt ma nyolcadfél milliót vesznek be a szövetkezetek. A *szarvasmarha tenyésztés* fellenditésén a kormány öt év előtt 166 ezer koronát költött, ma 560 korona van e cimen a budgetbe beállitva. Figyelmetérdemlő fölilendülésben van *aprójószág tenyésztésünk.* Ujabb fajták meghonositásával s a hazai faj keresztezésével indult meg ezen tenyészirány. A *méhészet*, a *selyemtenyésztés* jól fejlődő mellékgazdasági ágak. Állami segélylyel 121 méhes létesült; a selyemtenyésztés eleddig 47 millió koronát juttatott tavasztájt a népnek, mikor szükös még a kereset.

Közvizeinknek gazdasági kihasználása érdekében rendszeres tevékenység indult. Összes folyóvizeinken *halászati társulatok* alakultak, mig 1896-ban ezek száma 5, ma már 55 társulat müködik 252.196 hold területen.

A *lótenyésztés* érdekében 3200 állami mén áll rendelkezésre s a községeknek 670 darab mén megszerzésére adott módot a földmivelésügyi kormány. A lókivitel az átlagos 30 ezerről 45—50 ezerre növekedett. Az utóbbi években a *kincstári birtokok* terményfeleslegeiket a kis existenciák javára forditják, az utóbbi években a kereskedelmi növények intenziv termeléssel fokozták bevételeiket.

Nagyobb tevékenység indult meg a *kopár* területek beerdősitésére s nehány év alatt az előbb 25 hektár területet kitevő csemetekertek 237 hektárra növekedtek; a Karszton 492 hektár kopár terület beerdősitése van tervben.

Az árvizvédelem nagy munkája befejezettnek mondható, 600 millió koronát emésztett fel az óriási munka, melyből az állam is kivette részét. Armentesittetett hatodfél millió hold; a munkálat folyik 400 ezer holdra. Ujabban a viziutak *hajózhatóvá* tétele érdekében indult munka. A Béga hajózhatóvá tétetett. Most a Hármas-Körös csegéin és duzzasztóin dolgoznak. A miniszteri kirendeltség közvizeinknek hajózhatóvá tétele részletes terveit késziti.

A talajjavitási munkálatok 1.311.311 holdon végeztettek. *Állami telepitésekre* 21,421 kat. hold föld vétetett s miután telepitésra alkalmas 23,816 hold kincstári erdő is kijelöltetett az állami telepités céljaira *45 ezer holdon folül való terület áll rendelkezésre.* A kis existenciák talpra állitása és gazdasági megerősitése érdekében a hegyvidéken rendszeres segélyakció indult, mely immár Bereg-, Ung-, Máramaros- és Ugocsamegyékre kiterjesztetett.

Külön fejezetet szentel a könyv a munkásügyeknek. E fejezetben látjuk, hogy a békés társadalni fejlődés érdekében mi minden történt az utóbbi években, a munkások és munkaadók jogviszonyait a törvényhozás szabályozta, a munkakinálat és kereslete országos szervezet egyenliti ki gyorsan és szabatosan mindkettő javára.

Országos molnár-kongresszus. Az első országos molnár-kongresszus tudvalevőleg holnap, vasárnap délelőtt 9 órakor a Tattersalban kezdi meg tanácskozásait. Eddig 2000 molnár jelentette be részvételét.

Az előkészitő-bizottság ma délelőtt tartotta *Vörös* László nyugalmazott államtitkár elnöklete alatt utolsó ülését, melyen megállapodtak az elnökség tagjaira nézve. A jelöltek ezek: elnökök: megyeri *Krausz* Lajos, bégavári *Back* Bernát és *Hatvany-Deutsch* Kárdy; alelnökök: *Zsarkó* Ferenc *Schlichter* Gyula, *Molnár* Józsiás, *Klepeisz* Ferenc; jegyzők: *Gaál* József, *Sándori* Rezső, *Illés* Ferenc és *Baranyai* István. A kongresszus véglegesen megállapitott tárgysorozata a következő:

Vasárnap: 1. Elnöki megnyitó. Tartja faradi *Vörös* László elnök. 2. Javaslat az egyöntetü vámolásról. Előadó: *Sándor* Móric. 3. Adózási, biztositási és tarifális visszásságok a malom-iparban. Előadó: *Katona* Béla közgazdasági iró. 4. Kazántápvizek és a hazánkó okszerü elháritása. Előadó: Dr. *Pfeiffer* Ignác müegyetemi magántanár. 5. „Országos Molnár-egyesület" megalakitása. 6. Bankett a Royal-szálló disztermében. *Hétfőn:* 7. A molnárság gyakorlásának képesitéshez kötése a jövőben. Előadó: *Gelléri* Mór. 8. Telepengedélyek korlátozása. Előadó: *Deutsch* Adolf. 9. Molnárnevelés és gyakorlati kiképzés. — Molnáriskola és szaktanfolyamok. Előadók: *Gruber* Ferenc és *Dőri* Ottó. 10. A vizjogi törvény reviziója malomipari szempontból. Előadó: *Bender* Béla. 11. A kocsizás (csuvározás, őrlendő gabona összehordása) megszüntetése a tisztességtelen verseny törvényének keretében. Előadó: *Jutassy* Ödön lapszerkesztő. 12. Inditványok.

Ma este félkilenc órakor a Royal-szálló földszinti éttermében ismerkedési estély volt.

Kassa-oderbergi vasut. A kereskedelemügyi miniszter szeptember 6-iki rendelete következtében a kassa-oderbergi vasuton az áruszállitásnál a következő megszoritások lépnek életbe: Szeptember 10-étől szeptember végéig a polgári teherárukat (élők és gyors romlásnak kitett áruk kivételével) csakis az üzletszabályzat 55. §. 3. pontjában előrelátott korlátozással veszik fel. Az *Igló-Kassa, Igló-Eperjes* és *Káposztafalva-Rózsahegy* vonalak állomásain szeptember 12, 13-án és 14-én feladásra kerülő vagy az emlitett vonalakon e napokon átmenő polgári teheráruk után (élők és gyors romlásnak kitett cikkek kivételével) a már érvényben levő határidőkön és póthatáridőkön kivül a bel- és külföldi összes forgalmakban 48 órai szállitási póthatáridőt számitanak.

Hajózás. A *Dunagőzhajózási Társaság* közli, hogy a nyári menetrend szerint *Passau—Linz—Bécs—Pozsony—Budapest* között naponkint közlekednek a postahajók. Budapestről Galaczig és visszafelé hetenkint háromszor megy a postahajó, valamennyi postahajóállomás érintésével és csatlakozva a fenti menetekhez. Ezeken a hajókon az I., II. helyre és a fedélzetre nagyon olcsó menetjegyeket adnak ki, amelyek egyuttal 25 kilogramm podgyász dijmentes elvitelére jogositanak. Négy éven aluli gyermekek semmit sem fizetnek, négy éven felüli gyermekek tiz éves korukig a menetár felét.

A Magyar Folyam- és Tengerhajózási Részvénytarsaság igazgatósága közli, hogy a szeptember 5-éről 6-ára hajió éjjel Galatzról felfelé haladó *I. Ferenc József* nevü személyszállitó gőzösébe Czernavodánál a *Radu-Negru* nevü román csavargőzös beleütközött s hogy az I. Ferenc József ennek következtében léket kapván, sekélyvizre menekült, amelyen fedélzetig sülyedve megfeneklett. Az utasokat partra szállitották, emberben és áruban kár nem esett, a vizsgálat folyamatban van. A társaság nem szenved kárt, mert a hajó teljes értékéig biztositva van.

New-Yorki tőzsde. *New-York*ból jelentik szeptember 5-iki kelettel: Az értéktőzsde szabálytalanul indult. Az árfolyamok eleinte nagyot estek, később Milwaukee-részvények nagyobb osztalék hirére emelkedtek és erre az összes papirokban váltakozva emelkedtek és estek az árfolyamok. A tőzsdében hiányzott az erő az árfolyamemelkedés fentartására. Zárlatkor fedezéseket végeztek, ami a piac irányzatát megszilárditotta a részvényforgalom 860.000 darab.

Szeszárak. A kontingens nyersszesz ára *Budapesten* pénzben 39.— korona, áruban 39.50 korona. — *Bécsben* a kontingentált készáru 40.— korona pénzben, 40.40 korona áruban.

Sertéskonzumvásár. (A székesfővárosi sertésvásár és közvágóhid intézősége.) Szeptember 6-án. Fölhajtás: Zsirsertés, ugy mint öreg I. rendü 350 kilogrammon felül — darab, II. rendü 280—350 kilogrammig — darab, kanló — darab, silány — darab, fiatal nehéz 300 kilogrammon felül — darab, közép 220—300 kilogrammig — darab, könnyü 220 kilogrammig — darab, süldő — darab, malac — kilogrammig —— darab. Összesen —— darab. Hussertés ugymint: nehéz 300 kilogrammon felül — darab, könnyü 140—300 kilogrammig — darab, süldő — darab, malac 40 kilogrammig — darab. Összesen — darab. Fölhajtás összege 389 darab. Előző napi maradvány 506 darab, összesen 845 darab. Eladatott 395 darab. Maradvány 480 darab. A vásár irányzata csöndes. — Következő árak jegyeztettek: Zsirsertés: Öreg I. rendü 350 kilogrammon felül ——— fillérig, II. rendü 280—350 kilogrammig 76—82 fillérig, kanló ——— fillérig, silány ——— fillérig, fiatal nehéz 300 kilogrammon felül 90—95 fillérig, fiatal közép 220—300 kilogrammig 86—92 fillérig, fiatal könnyü 220 kilogrammig 74—84 fillérig, süldő ——— fillérig malac ——— fillérig. Hussertés: Nehéz 300 kilogrammon felül ——— fillérig, könnyü 140—300 kilogrammig ——— fillérig, süldő ——— fillérig, malac 40 kilogrammig ——— fillérig, kilogrammonkint, élősulyban.

A budapesti gabonatőzsde.

Budapest, szeptember 6.

Nyugodt hangulat mellett 25.000 métermázsa buza került forgalomba, waggonáru néhány fillérrel alacsonyabb árakon.

Rozsban változatlanok maradtak az árak.

Zab jegyzése alacsonyabb.

Tengeriben szilárd volt az irányzat.

Eladatott:

Buza. Tiszavidéki: 300 mm. 82 k. 7 K. 50 f., 100 mm. 82 k. 7 K. 45 f., 100 mm. 81 k. 7 K. 45 f., 100 mm. 82 k. 7 K. 45 f.. 150 mm. 82 k. 7 K. 35 f., 100 mm. 82 k. 7 K. 35 f.. 150 mm. 82 k. 7 K. 45 f., 100 mm. 81·5 k. 7 K. 45 f.. 400 mm. 81·5 k. 7 K. 40 f., 1000 mm. 81 k. 7 K. 15 f., 200 mm. 81 k. 7 K. 40 f., 300 mm. 80·5 k. 7 K. 35 f., 400 mm. 81 k. 7 K. 15 f., 300 mm. 81 k. 7 K. 45 f., 200 mm. 81 k. 7 K. 30 f., 100 mm. 81 k. 7 K. 40 f., 300 mm. 80·5 k. 7 K. 40 f., 200 mm. 80·2 k. 7 K. 40 f. 300 mm. 80 k. 7 K. 45 f., 100 mm. 80 k. 7 K. 35 f., 300 mm. 80 k. 7 K. 35 f., 200 mm. 80 k. 7 K. 10 f., 100 mm. 80 k. 7 K. 10 f.. 350 mm. 79·5 k. 7 K. 10 f. felső sárga, 100 mm. 79 k. 7 K. 35 f., 300 mm. 79 k. 7 K. 30 f., 100 mm. 79 k. 7 K. 35 f., 300 mm. 80 k. 7 K. 35 f. felső 100 mm. 76 k. 6 K. 55 f. kevert.

Pestmegyevidéki: 800 mm. 82 k. 7 K. 32½ f., 400 mm. 81 k. 7 K. 15 f., 100 mm. 80·5 k. 7 K. 25 f., 150 mm. 80·5 k. 7 K. 10 f., 400 mm. 80·3 k. 7 K. 10 f. sárga, 500 mm. 80 k. 7 K. 10 f., 500 mm. 80·5 k. 7 K. 10 f., 200 mm. 80 k. 7 K. — f., 200 mm. 81 k. 7 K. — f. sárga bükk, 100 mm. 80 k. 7 K. 25 f., 100 mm. 80 k. 7 K. 25 f., 300 mm. 80 k. 7 K. 10 f., 400 mm. 80 k. 7 K. 35 f., 150 mm. 80 k. 6 K. 95 f., sárga, 500 mm. 80 k. 7 K. — f., 150 mm. 80 k. 6 K. 95 f., 200 mm. 79 k. 7 K. 05 f., 200 mm. 79 k. 7 K. 05 f., 200 mm. 79 k. 7 K. 32½ f., 150 mm. 78·5 k. 6 K. 70 f., sárga, 150 mm. 78 k. 6 K. 45 f., 100 mm. 77·5 k. 6 K. 45 f., üszkös, 300 mm. 78 k. 7 K. 12½ f.

Fejérmegyei: 2000 mm. 80·7 k. 7 K. 20 f.

Marosi: 4000 mm. 79 k. 7 K. 07½ f.

Ó-Becsei: 1000 mm. 78·5 k. 7 K. 20 f.

Becskereki: 1180 mm. 79 k. 7 K. — f.

Törökbecsei: 3000 mm. 79 k. 6 K. 97½ f.

Mind három hónapra.

Rozs: 400 mm. 6 K. 25 f., 200 mm. 6 K. 20 f., 400 mm. 6 K. 15 f., 200 mm. 6 K. 10 f.

Árpa: 500 mm. 5 K. 40 f., 400 mm. 5 K. 40 f.,

Zab: 100 mm. 5 K. 75 f., 100 mm. 5 K. 65 f. 200 mm. 5 K. 55 f., 100 mm. 5 K. 50 f.

Készpénzfizetés mellett.

A készáru hivatalos jegyzése a budapesti áru- és értéktőzsde szokásai szerint készpénzben 50 kilogrammonkint. — A minőség hektoliterenkint és kilogrammonkint.

Buza		Kilós	kilogramm ára		Kilós	kilogramm ára	
			K.-tól	K.-ig		K.-tól	K.-ig
Tiszavidéki	uj	76	0.—	0.—	80	7.15	7.45
»	»	77	0.—	0.—	81	7.25	7.50
»	»	78	7.—	7.30	82	—.—	—.—
»	»	79	7.05	7.35	—	—.—	—.—
Fehérmegyei	»	76	0.—	0.—	80	7.10	7.40
»	»	77	0.—	0.—	81	7.20	7.55
»	»	78	6.95	7.25	82	—.—	—.—
»	»	79	7.—	7.30	—	—.—	—.—
Pestvidéki	»	76	0.—	0.—	80	7.10	7.40
»	»	77	0.—	0.—	81	7.20	7.55
»	»	78	6.90	7.15	82	—.—	—.—
»	»	79	6.95	7.30	—	—.—	—.—
Bánsági	»	76	6.80	7.—	80	7.05	7.25
»	»	77	6.85	7.—	81	0.—	0.—
»	»	78	6.85	7.05	82	—.—	—.—
»	»	79	6.95	7.15	—	—.—	—.—
Bácskai	»	76	6.85	7.10	80	0.—	0.—
»	»	77	6.90	7.20	81	—.—	—.—
»	»	78	7.—	7.25	82	—.—	—.—
»	»	79	7.05	7.30	—	—.—	—.—

Egyéb gabonanemüek			Kilós	kilogramm ára	
				K.-tól	K.-ig
Rozs	uj	elsőrendü	70—75	6.15	6.30
»	»	másodrendü	—	5.95	6.05
Árpa	»	takarmány	60—62	5.25	5.40
»	»	égetni való	62—64	5.15	5.25
»	»	sörfőzésre való	64—66	0.—	0.—
Zab	»	—	39—41	5.60	5.80
Tengeri	ó	bánsági	—	0.—	0.—
»	»	másnemü	—	0.—	0.—
Repce	uj	káposzta	—	9.80	10.10
»	»	bánsági	—	0.—	0.—
Köles	»	—	—	0.—	0.—

A határidőüzlet folyamán a következő **kötések történtek:**

Októberi buza 1902.	6.75—6.76—6.73
Aprilisi buza 1903.	7.02—7.01
Októberi rozs 1902.	5.99—5.97
Aprilisi rozs 1903.	6.21—6.17—6.16
Októberi zab 1902.	—.——.—
Aprilisi zab 1903.	—.———.
Májusi tengeri 1903.	5.42—5.40—5.41
Augusztusi repce 1902.	—.——.—

Déli egy órakor a következő záróárakat állapitották meg hivatalosan a tőzsdén:

Októberi buza 1902.	6.72— 6.73
Aprilisi buza 1903.	7.01— 7.02
Októberi rozs 1902	5.97— 5.99
Aprilisi rozs 1903.	6.16— 6.17
Októberi zab 1902.	5.46— 5.47
Aprilisi zab 1903.	5.77— 5.78
Májusi tengeri 1903.	5.41— 5.42
Augusztusi repce 1902.	—.———.—

Délután fél 5 órakor zárul:

Buza októberre 1902.	6.71— 6.72
Aprilisi buza 1903.	7.—— 7.01
Októberi rozs 1902.	5.96— 5.97
Aprilisi rozs 1903.	6.16— 6.17
Októberi zab 1902.	5.46— 5.47
Aprilisi zab 1903.	5.76— 5.77
Májusi tengeri 1903.	5.39— 5.40
Augusztusi repce 1902.	—.———.—

A budapesti értéktőzsde.

A mai tőzsde változatlan külföldi jegyzésre nyugodtan indult, az üzlet folyama alatt azonban bécsi vásárlásokra az irány megszilárdult és az értékek árfolyamai javultak, mig Osztrák-Magyar államvasutak gyöngébben zárultak.

Előtőzsde. Osztrák hitelrészvény 691.25—692.75. Leszámitolóbank részvény 469.50—470.—. Jelzálogbank-részvény 483.—. Rimamurányt részvény 503.——504.25. Államvasuti részvény 724.75—725.75. Városi villamosvasut részvé 337.——338.—. Közuti Vaspálya részvény 639.50—640.50. Déli vasut 76.——75.50 korona.

A déli tőzsdén a következő értékekben volt forgalom: Koronajáradék 98.10—98.12½ százalék. Fővárosi kölcsön 96.35—96.65 százalék. Magyar Hitelbank részvény 738.75—739.50. Jelzálogbank részvény 482.—. Leszámitolóbank részvény 469.50—470.—. Osztrák hitelrészvény 691.25—693.75. Ipar és Kereskedelmi bank részvény 2610.——2620. Kőbányai gőztéglagyár részvén 610.——620.—. Ujlaki téglagyár részvény 200.——210. Ganz-féle vasöntöde részvény 2200.——2250.—. Rimamurányi részvény 504.——505.—. Közuti Vaspálya részvény 639.25—640.50. Városi villamos vasut részvény 337.—. Déli vasut részvény 76.50—78.—. Államvasuti részvény 723.50—725.— korona.

A 4 órai zárlatkor maradt:

Osztrák hitelrészvény 692.25. Magyar hitelrészvény 738.80. Leszámitolóbank részvény 469.50. Rimamurányi vasmü részvény 504.—. Osztrák-Magyar államvasuti részvény 710.50. Közuti vasut részvény 639.—. Villamos vasut részvény 337.— korona.

A budapesti terménytőzsde.

A terményüzletben a szezonszerü hangulatnak megfelelően alakultak az árak és végül a terményüzleti árjegyző-bizottság hivatalosan a következő árfolyamokat állapitotta meg:

Jegyzések: Heremag: lucerna magyar —.——.— korona, vörös aprószemü —.——.— korona, vörös erdélyi —.——.— korona, vörös bánsági —.——.— korona, középszemü —.——.— korona, nagyszemü —.——.— korona. **Disznózsir:** budapesti 71.——71.50 korona, vidéki —.——.— korona. Táblaszalonna: légenszáritott vidéki —.——.— korona, városi 4 darabos 61.——61.50. korona, 8 darabos 67.——68.50 korona, füstölt —.——.— korona. **Szilva:** bosznia, szokás szerinti minőség 10 25—10.75 korona. 120 darabos —.——.— korona, 100 darabos 13.75—14.— korona, 85 darabos 18.75—19.— korona, azonnali szállitásra. Szerbiai szokás szerinti minőség 9.25—9.50 korona, 100 darabos 13.50—13.75 korona, 85 darabos 18.——18.25 korona. Szilvaiz: slavóniai 16.25—16.75 korona, szerbiai 14.——14.50 korona, azonnal való szállitásra.

A bécsi értéktőzsde.

Az *elötőzsdén* élénk volt az üzlet, az irányzat szilárd volt.

A *déli tőzsdén* gyönge az irányzat.

Zárlatkor javult az irányzat.

Bécs, szeptember 6. (*Magyar értékek zárlata.*) 4%-os aranyjáradék 121.05. Tiszai és szegedi kölcsön sorsjegy 163.15. Magyar vasuti kölcsön ezüstben —.—. Magyar keleti vasuti állami kötvény —.—. Magyar leszámitoló- és pénzváltóbank 468.—. Rimamurányi vasmürészvény 502.—. Magyar koronajáradék 98.05. 4%-os Magyar földteherm. kötvény 97.60. Magyar hitelbank részvény 739.—. Magyar nyeremény kölcsön sorsjegy 204.50. Kassa-oderbergi vasuti részvény 378.—. Magyar keresk. bank 2605. Magyar cukoripar ——.—.

Bécs, szeptember 6. (*Osztrák értékek zárlata.*) 4·2%-os papirjáradék 101.80. 4%-os osztr. aranyjáradék 121.45. 1860-os sorsjegy 152.25. Osztrák hitelsorsjegy 428.—. Angol-osztrák bank —.— Bécsi bankegyesület 459.—. Osztrák-magyar bank 1592. Déli vasut 76.—. Dunagőzhajózási részvény 942.—. Dohányrészvény 314.—. Császári és királyi arany 11.34. Német bankváltók 117.05. 4·2%-os ezüst járadék 101.70. Osztrák koronajáradék 100.15. 1864-iki sorsjegy 250.—. Osztrák hitelintézeti részvény 692.50. Unionbank 541.—. Osztrák Länderbank 426.50. Osztrák-magyar államvasut 720.50. Elbavölgyi vasut 470.50. Alpesi bányarészvény 370.50. 20 frank. arany 19.07. Londoni váltóár 239.75 Bécsi Tramway Litt B. —.—. Bécsi Tramway Litt A. —.—. Lipót kohó 363.—. Az irányzat tartott.

Bécs, szeptember 6. (*A Budapesti Napló tudósitójának telefonjelentése.*) A *délutáni magánforgalomban* a zárlatok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 692.50. Magyar hitelrészvény 739.50. Angol-Osztrák bank 281.—. Bécsi bankegyesület 459.50. Union bank 542.—. Länderbank 426.50. Osztrák-magyar államvasut részvény 720.50. Déli vasut 76.50 Elbavölgyi vasut 471.—. Északnyugati vasut részvény —.— Dohányrészvény 314.50. Rimamurányi vasmü 502.—. Alpesi bányarészvény 378.50. Májusi járadék 101.80 Magyar korona járadék 98.05. Török sorsjegyek 117.75. Német birodalmi márka 117.10—117.13. Napoleond'or —. Mérsékelten gyöngült.

Külföldi értéktőzsde.

Berlin, szeptember 6. (*Tőzsdei tudósitás.*) Minthogy a tegnapi külföldi tőzsdék nem nyujtottak semmi biztatót, itt is renyhe volt ma a forgalom. Általában a forgalom szük keretben mozgott és az árfolyamok nem igen változtak. Egyideig kőszénrészvények élénkebbek voltak a Rhein-Westph. Zeitungnak arra a jelentésére, hogy a vesztfáliai kokszszindikátusnál az üzemredukció augusztusban 23·2% volt a tervezett 33%-kal szemben. Vasutak tulnyomóan gyengeségre hajlók, de marienburgiak és lübeckiek szilárdak. A második órában nagyon csöndes forgalom mellett nem voltak lényeges árfolyamváltozások. Török sorsjegyek szilárdak. Magánkamatláb 1¾%.

Berlin, szeptember 6. (*Zárlat.*) 4·2%-os papirjáradék —.—. 4%-os osztrák aranyjáradék 103.75. Elbavölgyi vasut —.—. Magyar koronajáradék 98.75. Osztrák-magyar államvasut 155.40. Kassa-oderbergi vasut —.—. Bécsi váltóár 85.35. Magyar vasuti beruházási kölcsön —.—. Alpesi bányarészvény —.—. Disconto-Commandit 188.50. Általános villamossági Edison 171.80. Gelsenkircheni 171.80. Laura-kohó 200.80. 4·2%-os ezüstjáradék 102.—. 4%-os magyar aranyjáradék 102.25. Osztrák hitelrészvény 218.25. Déli vasut 20.25. Károly Lajos vasut —.—. Orosz bankjegyek 216.55. 4%-os uj orosz kölcsön 97.10. Török dohányrészvény —.—. Olasz járadék 103.50. Magyar hitelbank —.—. Dynamit Trust 173.—. Harpeni 166.80. Az irányzat csendes.

Berlin, szeptember 6. (*A Budapesti Napló tudósitójának távirata.*) *Esti forgalom:* 4%-os magyar aranyjáradék 102.25. Magyar koronajáradék 98.60. Osztrák hitelrészvény 218.50. Osztrák-magyar államvasut 155.25. Déli vasut 20.—. Északnyugati vasut 216.55. Elbavölgyi vasut —.—. Orosz bankjegy készpénz —.—. Buschtiehradi —.—. Orosz bankjegy —.—. (Ultimo.) Lombard —.—.

Páris, szeptember 6. (*Zárlat.*) Osztrák-magyar államvasut —.—. 4%-os osztrák aranyjáradék 105.—. Osztrák Länderbank 459.— 3%-os francia járadék 101 47. Ottoman-bank 584.—. 3½%-os francia járadék 101.92. Alpesi bányarészvény —.—. Déli vasut —.—. 4%-os magyar aranyjáradék —.—. Párisi bankrészvény 1079. Olasz járadék 103.—. Francia törleszth. járadék —.—. Osztrák földhitelintézeti részvény 1295.—. Török dohányrészvény 345.—. Az irányzat szilárd.

Frankfurt, szeptember 6. (*Zárlat.*) 4·2%-os papirjáradék —.—. 4%-os osztrák aranyjáradék 103.80. Magyar koronajáradék 98.70. Osztrák-magyar bank 114.40. Déli vasut 20.—. Elbavölgyi vasut —.—. Londoni váltóár 204.65. Bécsi bankegyesület 118.20. Villamos részvény 127.—. 3%-os magyar aranykölcsön —.—. 4·2%-os ezüstjáradék —.—. 4%-os magyar aranyjáradék 102.25. Osztrák hitelrészvény 217.80. Osztrák-magyar államvasut 156.50. Északnyugati vasut —.—. Bécsi váltóár 853.83. Párisi váltóár 81.15. Unio bank —.—. Alpesi bányarészvény 100.85. Az irányzat szilárd.

Hamburg, szeptember 6. (*Zárlat.*) 4·2%-os ezüstjáradék 102.25. 1860. sorsjegy 153.—. Déli vasut 20.—. 4%-os osztrák aranyjáradék 103.60. Osztrák hitelrészvény 218.65. Osztrák-magyar államvasut 155.—. Olasz járadék 103.25. 4%-os magyar aranyjáradék 102.30. Az irányzat szilárd.

ÚTMUTATÓ.

Sternberg Armin és Testvére cs. és kir. udv hangszergyár központi főraktárában Kerepesi-ut 36. cimbalmok, hegedük, fuvolák s minden más hangszer jutányos árban szerezhető be. Külön zongoratermek a **Kossuth Lajos-utcában** (a Károly-körut sarkán), hol zongorák és pianinok kedvező fizetési feltételek mellett is kaphatók.

Budapesti takarékpénztár és Országos Zálogkölcsön Részvénytársaság. Befizetett részvénytőke: 10 millió korona. Elnök: Tolnay Lajos, vezérigazgató: Bunke Gyula. Központ: VI., Andrássy-ut 5. Magy. kir. szab. osztálysorsjáték főelárusitó helye: IV., Ferencziek-tere 4. Kézi zálogüzletek: IV., Károly-körut 18.; IV., Ferencziek-tere 4. (Irányi-utca sarok; VII., Király-utca 57.; VIII., József-körut 2.; VIII., Üllői-ut 6. sz.

Első Leánykiházasitási Egylet m. sz. Leány- és fiubiztositó-intézet, Budapest, VI., Teréz-körut 40—42. (az intézet saját palotájában.) Az intézet vagyona 1901. december 31-én 7.874.385·14 korona. Eddig kifizetett biztositott tőke több mint 6,856472·84 korona. Ezen intézetnél gyermekek a legelőnyösebb dijtételek mellett 1000 koronától korlátlan összegig biztosithatók.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Szeptember 6. A sertésüzlet irányzata: változatlan.

A) *Hizott sertések ára:* I. A) Magyar elsőrendü: Öreg nehéz (páronkint 400 kilogrammon felüli sulyban) 104—106 fillérig. Öreg közép (páronkint 300—340 kilogrammig terjedő sulyban) ——— fillérig. Fiatal nehéz (páronkint 320 kilogrammon felüli sulyban) 112—114 fillérig. Fiatal közép (páronkint 251—320 kilogrammig terjedő sulyban) 111—112 fillérig. Fiatal könnyü (páronkint 250 kilogrammig terjedő sulyban) ——— fillérig. — II. Magyar szedett: Nehéz (páronkint 280 kilogrammon felüli sulyban) ——— fillérig. Közép (páronkint 240—280 kilogramm sulyban) ——— fillérig. Könnyü (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) ——— fillérig. — III. Romaniai: Nehéz (páronkint 320 kilogrammon felüli sulyban) ——— fillérig. Közép (páronkint 250—320 kilogrammig terjedő sulyban ——— fillérig. Könnyü (páronkint 250 kilogrammig terjedő sulyban. ——— fillérig. IV. Romániai eredet: (Stacni). Nehéz (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) ——— fillérig. Könnyü (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) ——— fillérig. — V. Szerbiai: Nehéz (páronkint 260 kilogrammon felüli sulyban) 109——112 fillérig. Közép (páronkint 240—260 kilogrammig terjedő sulyban) 108——110 fillérig. Könnyü (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) 106—108 fillérig.

Sertéslétszám 1902. szept. 4. napján volt készlet 46 023 darab. — 1902. szept. 5. napján felhajtatott 568 darab. 1902. szept. 5. napján elszállittatott 567 darab, 1902. szeptember 6. napjára maradt készletben 46.024 darab.

TÁJÉKOZTATÓ.

Időjelzés.

— Az Országos Meteorologiai Intézet hivatalos jelentése. —

Budapest, szeptember 6.

A levegőnyomás eloszlása megváltozott. Kelet, meg Nyugat-Európát magas, Észak-nyugati, meg Északkeleti Európát alacsony nyomás boritja.

Európában az idő meleg. Zivataros esők voltak Német-, Francia-, Oroszországban meg Svájcban.

Hazánkban az idő meleg és száraz jellegét megtartotta.

Kilátás: Hősülyedés és zivataros esők várhatók.

Vizállás.

		Szept. 6. méter	Szept. 5. méter			Szept. 6. méter	Szept. 5. méter
Inn	Schärding	1.12	1.45	Tisza	M.-Sziget	0.15	0.[illegible]
Duna	Passau	2.12	2.12	„	Tokehása	0.02	0.[illegible]
„	Linz	0.55	0.49	„	V.-Namény	0.30	0.5
„	Bécs	0.62	0.33	„	Tokaj	0.08	0.3
„	Pozsony	1.74	1.90	„	Tisza-Füred	0.16	0.0
„	Komárom	2.68	2.66	„	Szolnok	0.05	0.4
„	Budapest	1.96	1.77	„	Csongrád	0.40	0.3
„	Paks	1.25	1.16	„	Szeged	0.26	0.23
„	Mohács	2.14	2.15	„	Török-Becse	0.10	0.6
„	Gombos	2.58	2.64	„	Titel	1.10	1.9
„	Ujvidék	1.98	2.10	Ondova	Bártfa	0.18	0.2
„	Pancsova	0.84	0.84	Topolya	Hoór	1.08	1.3
„	Orsova	1.67	1.70	Bodrog	Zemplén	0.44	0.8
Morva	Magyarfalva	1.82	1.13	Sajó	Zsolca	1.47	1.9
Vág	Zsolna	0.33	0.40	Hernád	H.-Németi	0.04	0.0
„	Trencsén	0.41	0.50	Berettyó	Margita	0.30	0.5
„	Szered	0.74	0.88	„	B.-Ujfalu	0.27	0.2
Rába	Sz.-Gotthárd	0.—	0.—	Körös	Csucsa	0.08	0.0
„	Sárvár	0.88	0.35	„	N.-Várad	0.13	0.1
„	Győr	2.26	2.25	„	Belényes	0.34	0.3
Dráva	Pettau	1.06	1.10	„	Tenke	0.—	0.—
„	Zákány	0.16	0.06	„	Gurahonc	0.2[illegible]	0.2[illegible]
„	Barcs	0.50	0.56	„	Borosjenő	0.2[illegible]	0.2[illegible]
„	Eszék	1.37	1.32	„	Békés	0.1[illegible]	0.1[illegible]
Mura	M.-Szerdah.	0.45	0.50	„	Gyoma	0.3[illegible]	0.30
Száva	Zágráb	0.—	0.—	Maros	Gy.-Fehérvár	0.[illegible]	0.—
„	Sziszek	0.53	0.49	„	Branyicska	0.4[illegible]	0.50
„	Mitrovica	0.80	0.81	„	Soborsin	0.—	0.—
Szamos	Deés	0.13	0.02	„	Arad	0.7[illegible]	0.75
„	Szatmár	0.62	0.46	„	Makó	0.2[illegible]	0.20
Kraszna	N.-Majtény	0.28	0.22	Temes	K.-Kostély	0.0[illegible]	0.18
Latorca	Munkács	0.10	0.12	Béga	Kiszető	0.5[illegible]	0.56
Laborca	Homonna	0.12	0.16	„	Temesvár	0.[illegible]	0.49
Ung	Ungvár	0.02	0.01	„	Becskerek	0.8[illegible]	0.40

Nincs többé **székrekedés,** megszünteti az én **Huss-kalácsom.**
Raktár: BÉCS, I., Habsburgergasse 1a. Prospektus ingyen. Próbaküldemény 12 drb bérmentve 3 K., utánvéttel is.

Női betegségeket,

mint egyáltalában kifolyást és méhbajt feltünő gyorsan gyógyitja az általam előállitott **Lysoferrin.** Ezen befecskendező por kitünő hatással bir idült s uj fehérfolyásnál, anyaméhhurutnál s az anyaméhgyuladásnál, valamint minden más tartós női bajnál. 1 doboz ára 3 korona és egy dupla doboz ára 5 korona.

Erőmegujitó-elixir,

hatásban a mai napig utól nem ért szer, mindennemü gyöngeségi bajoknál, de különösen elgyengült férfierő (impotencia) ellen kitünő szer, valamint vérszegénység, sápkór, ideggyengeségnél, valamint nők magtalanságánál és önkéntelen magömlésnél. Egy kis üveg ára 5 korona és egy nagy üveg ára 8 korona.

Férfiaknak.

kitünő szer gonorrhoeás kifolyásoknál s hugycsőgyuladásnál, még ha elavultak is, gyorsan és biztosan gyógyithatók, már néhány befecskendezés és Capsulae bevétele elegendő, hogy a leghevesebb folyást megszüntesse. Egy üveg inoctio Lysoferrin 2 korona és egy doboz Capsulae 2 kor. Postai megrendelések gondosan eszközöltetnek. — 5 koronán felüli megrendeléseknél csomagolás nem számittatik. Számos hálairat van, kiknek fentebbi szerek segitettek.

Mint egyedül valódian kapható:

ERŐS ALADAR gyógyszertárában

a Szent Jánoshoz, Nagy-Kikindán, 2. szám.

Szerezze be cipő- és csizmaszükségletét nálam, mert dacára annak, hogy rendkivül olcsó, a mellett szép és tartós, nem haszonra dolgozom, hanem hogy 3 emeletes saját házamban, hol több száz munkás dolgozik, azoknak állandó munkát adjak Jöjjön győződjek meg az árak olcsóságáról.

Erős bagariabőr sima, háromszoros talp	3.—
Erős bagariabőr zergebőr betéttel	3.—
Erős bagariabőr posztószár meleg béléssel	3.20
Oroszlakk posztóbetéttel	3.50
Szalonlakk, füzős vagy cugos, keztyübőrszár	3.70
Chevraux, füzős, elegans gavallér forma	4.—
Himalája reggeli csizma, bőrtalp-sarok	2.80
Himalája reggeli cipő	1.85
Pincércipő elől cuggal, fekete vagy barna	1.30

Báránybőr béléses cipők 60 krajcárral drágábbak.

Bagaria csizma, háromszoros talp, vizmentes	7.—
Halina csizma, nemez béléssel, nyelvig bőrrel	5.—
Női zergebőr, cugos vagy füzős	3.—
Zergebőr, cugos vagy füzős, posztó szárral	3.—
Oroszlakk, cugos vagy füzős posztó szárral	3.30
Keztyübőr, finom kivitel, cugos vagy füzős	3.50
Chevraux, föltünő elegáns	3.80
Himalája téli komótcipő bokáig érő	1.80 2.—
Női zergebőr csizma 6.—, zergebőr halina szárral	4.50

Cipőáruk az árjegyzék szerint választandók, vidéki megrendelésnél sokkal szebbet küldök, mintha személyesen választotta volna. Nemtetszés esetén a cipőt vagy csizmát kicserélem vagy a pénzt levonás nélkül visszaadom.

A mértékvételnél elegendő, ha papirlapra állva a láb körvonalát lerajzoljuk.

Agulár Dávid BUDAPEST VII. KER., Erzsébet-körut 6. sz.

Legelkalmasabb alkalmi ajándék. Gramophonok, lemezek

METEOR RECORD

phonograph (beszélő gépek) a **legjobbak, legolcsóbbak** és **legtökéletesebbek,** kaphatók:

Deutsch Gábornál

Bpest, Erzsébet-tér 7.

Kimeritő árjegyzék bérmentve. Előnyös fizetési feltételek.

Tankönyvek

a felső kereskedelmi isk. számára.

Tanárok, szülők és magántanulók figyelmébe ajánlva.

A magy. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszterium által engedélyezett **felső kereskedelmi iskolai tankönyvek jegyzéke.**

Megrendelhető **Lampel Róbert (Wodianer F. és Fiai)** cs. és kir. udvari könyvkereskedés kiadóhivatalában **Budapesten, VI., Andrássy-ut 21. szám alatt.**

Magyar olvasókönyv. Dr. Balassa Józseftől. I. kötet 3 kor., II. kötet 2 kor. 80 f., III. kötet 3 kor.

Poetika. Olvasókönyvvel. Dr. Négyesy Lászlótól. 3 kor. 20 f. Dr. Riedl Frigyestől 2 kor. 80 f.

Rhetorika. Olvasókönyvvel. Dr. Négyesy L.-tól 3 kor. 20 f. Dr. Riedl Frigyestől 2 kor. 60 f. Dr. Zlinszky Aladártól 3 kor.

Irodalomtörténet, olvasókönyvvel. Tóth Sándortól. I. kötet 3 kor. 20 fill., II. kötet 2 kor. 80 f. Dr. Váczy Jánostól. I. kötet 4 kor. 80 f., II. köt. 3 kor. 80 f. Dr Weszely Ödöntől.

Magyar verstan. Beksics Ignácztól. 1 kor. 20 f.

Költői olvasmányok. Toncs és Loósztól. 2 kor. 40 f.

Magyar helyesirás szabályai. Összeállitotta Hoffmann Mór. 40 f.

Magyar fogalmazó. Sándor Domokostól 3 kor.

Paranesis. Kölcsey Ferenctől. 80 f.

Német grammatika (Deutsche Grammatik). Felsmann Józseftől. 2 kor. 80 f.

Német nyelvtan. (Deutsche Sprachlehre). Fleischhacker M. Fr. és dr. Kárpáti L.-tól. 2 kor. 80 f.

Színházak, szórakozó helyek.

NEMZETI SZINHAZ.

Vasárnap, 1902. szeptember hó 7-én.

Az aranyember.

Eredeti dráma 5 felvonásban, előjátékkal, 7 képben. Irta Jókai Mór.

Személyek:

Timár	Pálfi	Granicsár tiszt	Hetényi
Trikálisz	Egressy	Brazovics	Gabányi
Timea	Maróthy	Zsófia	Vizváriné
Teréza	Jászai	Athália	Szacsvayné
Noémi	Ligeti	Kadisa	Ivánfi
Krisztyán	Náday	Fabula	Abonyi

Kezdete 7 órakor.

VIGSZINHAZ.

Vasárnap, 1902. szeptember hó 7-én.

Mandátum.

Bohózat 3 felvonásban. Irta Valabrégue Albin. Magyarra átültette: Fái J. Béla.

Személyek:

Kálmár	Vendrei	Boglári	Fenyvesi
Emma	Gazsi M.	Pálfalvy	Kazaliczky
Kamilla	Nikó	Kormos	Rónaszéki
Klára	Nógrádi	Szögvári	Dayka
Katángi	Hegedüs	Liza	Kürthy

Utána:

A tolmács.

Bohózat 1 felvonásban. Irta Tristan Bernard. Magyarra átültette: Góth Sándor.

Személyek:

János	Góth	Betty	Lenkei
Hogson	Balassa	Pénztárosné	Rostagni
Simay	Tanay	Pincér	Győző
Rendőrtiszty.	Bárdi	Közrendőr	Istvánfi

Kezdete 7½ órakor.

NÉPSZINHAZ.

Vasárnap, 1902. szeptember hó 7-én.

A vereshaju.

Eredeti népszinmü dalokkal 3 felvonásban. Irta Lukácsy S.

Személyek:

Özv. Sajgóné	Siposné	Koppancs M.	Szilágyi
András fia	Kiss M.	Szilaj Kata	Hegyi
Ferke fia	Raskó	Veréb Jankó	Tollagi
Boglár Ágnes	Krecsányi	Szemes Borcsa	Vidorné
Zsófi, leánya	Kápolnai	Csinos Julcsa	Vasváryné
Keszeg M	Szabó	Boglyas Pál	Mátrai
Bálint, fia	Szirmai	Pozdorja Zsuzsi	Tallián

Kezdete 7½ órakor.

MAGYAR SZINHAZ.

Vasárnap, 1902. szeptember hó 7-én.

A postás fiu és a huga.

4 felvonásos bohózat, énekekkel. Irta: Buchbinder Bernát. Magy. szinre alkalmazták Sziklai és Faragó.

Személyek:

Dr. Csipkés	Hidvéghy	Bodroghi Géza	Palásthy
Báró Szalánczi	Boross	Szinai Imre	Iványi
Vankai Endre	Szilágyi	Feihő Muki	Sziklai
Almay Milka	Margó	Klári, a huga	Ledofsky
Bájkerti Lili	Sziklainé	Szőke H.	Mátrai
Merényi Ákos	Delli	Mankóczy S.	Szabó

Kezdete 7½ órakor.

Ős-Budavára.

Ma vasárnap és holnap hétfőn kapunyitás d. u. 3-kor.

Délután nagy népünnepély este a szombati diszünnepély megismétlése.

ÓRIÁSI TÜZIJÁTÉK.

Jelmezes diszfelvonulás.

NA NAGY TOMBOLA értékes nyereményekkel.

A remek szeptemberi varieté-müsor kettős bemutatása.

A délutáni előadáson gyermekek belépődij nélkül.

50 tagu, kitünő, egyenruhás zenekar.

Belépődij 60 fillér. Gyermekjegy 20 fillér.

Kedvezményes jegyek minden tőzsdében.

Kossuth-Album

hirneves magyar zeneszerzők 25 legszebb Kossuth nótájának és indulójának gyüjteménye énekhangra és zongorára Kossuth százéves emlékére összegyüjte ***Huber Sándor***. Ára a diszes füzetnek 3 korona.

Pap Zoltán Kossuth hymnusz-ének zongorára ára kor. 1.20.

A „**Zenélő Magyarország**“ 223-dik füzete „**Kossuth Ünnepi füzet**“ Lányi Ernő, Iványi I., Huber Sándor, Pap Zoltán legsikerültebb ünnepi szerzeményeit tartalmazza. Ára 60 fillér.

Megrendelhető csupán a kiadó

Klökner Ede

zenemükereskedésében Budapest, József-körut 22/23. (Telefon 61—32.)

Ezenkivül minden más, bárhol megjelent zenemüvek gyorsan és jutányosan szállittatnak.

FŐVÁROSI ORFEUM

Waldmann Imre igazgató

Nagymező-utca 17.

A 6 Postillons

elragadó női együttes

Paolis

pudli-kutyákkal

Nuscha, Linden, Tiso

a sanszonett-csillagok

és még

12

különlegesség.

Az előadás 8 órakor kezdődik.

A télikertben reggel 5 óráig **Vörös Elek** cigányzenekara.

hangversenyez.

Az Országos Takarék és Hitelszövetkezet

VII., Erzsébet-körut 29.

Kereskedelmi tárcaváltókat legrövidebb uton leszámitol kereskedőknek és iparosoknak.

személyhitelt nyujt 10%-os törlesztés, vagy **koronás heti befizetések** mellett kölcsönöket engedélyez.

Betáblázási kölcsönök.

A hitelkérvények legkésőbb egy héten belül, sürgős esetekben 2—3 nap alatt elintéztetnek, az esedékes heti koronák julius 1-től számittatnak. Hivatalos órák d. e. 9—12-ig, d. u. 3—6-ig.

ELEK BERNÁT ügyv. igazgató.

VIII. ker. Zene-Conservatorium

Van szerencsém a t. szülőket értesiteni, hogy intézetemben

József-körut 51. (Baross-utca mellett)

a beiratások naponként 10—1 és 3—6 óráig tartatnak.

Tandij havi 10 kor. Beiratási dij nincs.

Felnőttek részére esti tanfolyam.

Prospektust készségesen küldök

Takács Jakab igazgató.

Pontos és legjobb

ÓRÁK

5 évi jótállás mellett. 5

Egyházi szent edények, kereszteló kannák, ékszerek, evőeszközök

részletfizetésre is.

Javitásokra és vidéki megrendelésekre különös gondot forditok. — **Árjegyzék 2000 rajzzal ingyen és bérmentve.**

POLGÁR KÁLMÁN

műóra

Budapest, Erzsébet-körut 29. szám.

Alapittatott 1875.

Deutsch Gábor.

Budapest, V., Erzsébet-tér 7. sz. Bécsi-utca sarkán. **Zongora, pianino, cimbalom és harmonium gyári telepe.**

Olcsó bérlet.

Hangolások és javitások eszközlése a vidéken is.

Árjegyzék ingyen.

Előnyös részletfizetési feltételek

Ne vegyen senki hangszert,

mig

Reményi Mihály

a magy. kir. zeneakadémia és cs. és kir. katonai zenekarok szállitója legujabb képes árjegyzékét át nem olvasta mely ingyen és bérmentve küldetik Budapestről.

VI. ker., Király-utca 44. sz.

Kivitel nagyben és kicsinyben.

levő sorsjegyeket kiváltunk, azokra magasabb és olcsóbb kölcsönt adunk. Sorsjegyekre és **vidéki takarékpénztári részvényekre** kölcsönt ad

HECHT BANKHÁZ

Budapest, Ferenciek-tere 6. és Erzsébet-körut 32. sz.

Kérjen tájékoztatót.

Butor!

Saját készitményü diványok, ottomanok, szalongarniturák, affrik-és lószőrmatraczok valamint **sodronyágybetétek**, ebédlő- és hálószobabutorok, ingasirák, szekrények, **ágrak**, függőlámpák és konyhaberendezések, jó, szolid kivitelben **előnyös részletfizetésre** is jutányos árban kaphatók. Tisztviselők, papok, katonatisztek, tanitók és jegyzők kedvezményben részesülnek

Náthán Ignácz

butorraktára Budapest, **VII., Erzsébet-körut 23.**

ÉNZT

SORSJEGYEKRE

és

ÉRTEKPAPIROKRA

(visszafizetheto tetszés szerinti kisebb részletekben is) bármily összeget igen olcsón ad

Kóváry Ármin

bank- és váltó-üzlete

IV. k., Ferenciek-tere 9 Gróf Csiráky-palota.

Homlokzat-festék-gyár

Kronsteiner Károly

BÉCS, III., Hauptstrasse 120.

(saját házában).

Arany-érmekkel kitüntetve.

Első cs. és kir. osztrák-magyar kizárólag szab. **Homlokzat-festék-gyár** Kronsteiner Károly BÉCS, III., Hauptstrasse 120. (saját házában). Arany-érmekkel kitüntetve. Főhercegi és hercegi uradalmak, cs. és kir. katonai intézőségek, vasutak, ipari-, bánya- és gyári társulatok, épitési vállalatok, épitőmesterek, ugyszintén gyári és ingatlan tulajdonosok szállitója. E viharmentes homlokzat-festékek, melyek mészben föloldhatók, száraz állapotban, poralakban és 46 különböző mintában kilónkint 16 krtól fölfelé szállittatnak és a mi a festék szintisztaságát és tartósságát illeti, azonos az **olajfestékkel.**

200 korona jutalék utánzások kimutatásáért.

Mintakártya, ugyszintén utasitással kivánatra ingyen és bérmentve.

Szinházak heti müsora.

	Nemzeti szinház	Vigszinház	Népszinház	Magyar szinház	Uránia szinház
Hétfő	Á bor	Az őrnagy ur	Szökött katona	Fiflu	Velence Délibábok hazája
Kedd	Elektra	A tolmács Mandátum	Katalin	Magdolna	Délibábok hazája
Szerda	Vörös talár	Kuruc Feja Dávid	Nebántsvirág	Herkules munkái	Spanyolország
Csütörtök	A proletárok	Az őrnagy ur	Kuruc furfang		Délibábok hazája
Péntek	Közönyt-közönnyel	A polgármester ur	San-Toy		Monte Carlo Riviera
Szombat	Endre és Johanna	A polgármester ur	A baba		Nápoly
d. u. Vasárnap este	A kaméliás hölgy	A polgármester ur	Sárga csikó		

5276. számhoz 1902.

Árverési hirdetmény.

A m. kir. földmivelésügyi miniszter rendeletére Máramarossziget város főterén levő kincstári Korona-épület helyiségei. u. m. l., szálloda, vendéglő és kávéház évi 14.000 korona, 2., Korcsma pincével együtt 1.600 korona, 3., Egy bolthelyiség 1.600 korona. 4., Két bolthelyiség egyenként évi 1000—1000 korona kikiáltási ár mellett

folyó évi szeptember hó 15-én délelőtt 10 órakor

az erdőigazgatóságnál tartandó szó- és irásbeli árverés utján **10 évre bérbe fognak adatni.** Az árverési és szerződési feltételek az erdőigazgatóságnál megtekinthetők.

Máramarossziget, 1902, évi augusztus hó 24-én.

M. kir. erdőigazgatóság.

Szinházak, szórakozó helyek.

URANIA SZINHAZ.
Vasárnap, 1902. szeptember hó 7-én.
Délután 4 órakor mérsékelt helyárakkal.
Velencze.
Irta Dessewffy Arisztid.
Este:
Délibábok hazája.
Irta Lovász János.
Kezdete 7½ órakor.

FOVAROSI NYARI SZINHAZ.
Vasárnap, 1902. szeptember hó 7-én.
Délután 3 órakor félhelyárakkal:
A tékozló.
Látványos színmü 3 szakaszban.
Este:
Üdvöske.
Operett 3 felvonásban.
Kezdete 7½ órakor.

VAROSLIGETI NYARI SZINHAZ.
Vasárna , 1902. szeptember hó 7-én.
Délután 4 órakor:
A három kivánság.
Vig operett 3 felvonásban. Zenéjét szerzette Ziehrer Magyarositotta Dr. Béldi Izor.
Este:
A demokrata.
(Kuruc Lába Mór.)
Eredeti fővárosi életkép dalokkal és tánczal 4 felvonásban. Irta Feld Mátyás. Zenéje Barna Izsótól.
Kezdete 7½ órakor.

Gyorsirási és gépirási szakiskola.
Másoló és sokszorosító iroda. (Copyng Office).
VII. ker., Kazinczy-u. 3. I. em. 7. (Kerepesi-ut mellett).
Az orsz. m. gyorsirásegyesület gyorsirási és gépirási szakiskolájában a szeptemberi magyar és német gyorsirási levelező és vitairási tanfolyamokra és a gépirási kurzusokra a beiratások 8—8-ig tartatnak. Az egyesület a jól végzett növendékeket el is helyezi. Gépirási tanfolyamok: Remington-Standard, (Rem). Fay-Sho, Underwood, ost. New Century Caligraph, Smith-Premier, Crandall, Frister et Rossmann, Ideál Hammond, Empire-féle irógépeken. Periratokat, körleveleket, pályamunkák, boritékok leirását vagy sokszorositását az egyesület olcsón számit. Kivánatra levélbeli értesitést vagy prospektust küldünk.

Ajánlat.

Legfinomabb kész
férfi, fiu- és gyermekruhákat
saját mühelyünkben készült, kizárólagosan hazai és angol szövetekből a legujabb fazonban, szigoruan szabott árak mellett a következő árakért adunk el:

Felöltők	12	frt.
Ranglan és uiszter	12	„
Havelok	9	„
Férfiöltönyök	15	„
Fiufelöltők	5	„
Fiuöltönyök	4	„

és felyebb
A kész ruhákból mintákat ingyen és bérmentve. Mértékutáni megrendelések legrövidebb idő alatt a legfinomabb kivitelben és szolidan elkészittetnek. Meg nem felőt kicserélünk vagy a pénzt visszaadjuk.
Vidéki megrendelések utánvétel mellett.
Gross és Lövenstein
férfiszabók
Budapest, IV., Deák Ferenc-utca 18.

Államérvényes bizonyitványok Kiváló tanerők.
Vidéki gyermekek második otthona a
Naschitz-féle
nyilvános leánynevelő intézet és az ezzel kapcsolatos
Internátus
Budapest, V.,
Arany János-utca 29. sz.
Az intézet áll: egy, **lovag Berecz Antal** miniszteri biztos ur felügyelete alatt álló 6 osztályu nyilvános felsőbb leányiskolából,
egy, **Dr. Verády Károly** kir. tanácsos és tanfelügyelő ur felügyelete alatt álló 4 osztályu nyilvános elemi leányiskolából és továbbképző tanfolyamokból.
A szülők kivánságára az Andrássy-ut 33. szám alatti elemi iskola is fentartatik és óvodával kiegészittetik.
A beiratások augusztus 28-án kezdődtek.
Felvilágositással s zivesen szolgál az igazgatóság: **V., ker., Arany János-utca 29. szám.**
Kényelmes helyiség. Különféle délutáni tanfolyamok.

IDEN Szinház
Szenzácziós vendégszereplés
RÉMI mulatóban
Király-utca 71. sz.
2000 nézőre berendezve. Korszerüen, és ujonnan berendezve.
Ma vasárnap és holnap hétfőn
naponta 2 nagy diszelőadás
4 órakor. A délutáni előadás leszállitott árak mellett a családi publikum figyelmébe ajánlatik. **8** órakor.
Az Illuziók palotájában. Az *Androidok* mesterséges emberek. Az árnyékországban. *Rok Hills* misztikus házállatok. *Asztarte* a lég rejtélye. *Orlási* élőképek. Disztára A magikus *kard. Electro Motor Biograf*
Semiramis varázskertje.
Vizi tündérjátók mesés kiállitásban. Ragyogó és villogó tüzi szökőkutak. — Pénztár d. e. 11—1 és 3—5 óráig.
Helyárak 80 krajcártól 2 forintig.

GLOGOWSKI és TÁRSA cég
VI., Andrássy-ut 12.

irásmunka-osztálya
méltányos áron elvállal és szabatosan készit a **REMINGTON-STANDARD** irógépen mindennemü **irásmunkát** és **sokszorositást.**

Keleti-kávéház
Baross-tér 14.
Ma és mindennap a **Londonból** hazaérkezett
szabadkai **Pege Károly** zenekara
Török Pista cimbalommüvész
közremüködésével hangversenyez.

Beiratások
Somogyi Mór tanár és zongoramüvész államilag képesitett okl. zenetanár igazgatósága alatt álló
Conservatoriumban
VII., Erzsébet-körut 44. szám.
Zongora-, ének-, hegedü-, cimbalom- és az összes tanszakokra beiratások naponta 9—6-ig eszközölhetők.
Tandij zongora, hegedü stb. 10 kor. felsőbb oszt. 14 kor. alsóbb osztályok havi 10 kor. ének 20 kor.

Készpénzkölcsön Földbirtokokra
a becsérték háromnegyed részéig 4% ellenében 15—60 évi törlesztésre. Kataszteri birtokiv és telekkönyvi kivonat küldendő be.
Ingatlan- és Jelzálog-Forgalmi-Intézet,
vezető: GURRÉ Ferenc,
Budapesten, VI., Váci-körut 39. szám.
Fennállása óta közel 200 millió koronát meghaladó kölcsönöket konvertált.
— Alapittatott 1890-ben. —

Cs. és kir. udv. szállitók,
1902/3. idény.
KOHN HEILMANN és FIAI
legnagyobb férfi- és gyermekruha-áruháza
az „Angol szabó"-hoz
Budapest, IV. Károly körut 12.

Legjobb bevásárlási forrás, minden tiszta gyapjuból mi nem foltik és nem fakul. Minden darabon olcsó, szabott árak. Meg nem felelő áruért a pénzt visszaadjuk.

Dus választék öltönyökben
12 frt
Felöltő . 12 frt
Raglan . 14 frt
Téli Ulster v. télikabát 16 frt
Gyermekruha 4 frt és feljebb

Fiók-üzlet (Központi városháza) Károly-körut 30.

Magyar kir. államvasutak.
Üzletv. Aradon.
25954. szám. I.

Pályázati hirdetmény.
(Talpfák szállitása iránt.)

A magy. kir. államvasutak aradi üzletvezetőségének 1903. évi január havától ugyanazon évi április hó végéig szállitandó 20,000 darab 1·5 m. hosszu 0.18 alsó, 0.13 felső szélességgel és 0.13 m. vastagsággal biró, lehetőleg száraz III.-rangu tölgytalpfára van szükség, a melyek szállitására nézve ezennel nyilvános pályázatot hirdetünk.

A szállitásra vonatkozó részletes feltételeket magában foglaló ajánlati felhivás, valamint az általános és különleges szállitási feltételek a pályázati határidőig naponként a hivatalos órák alatt valamennyi államvasuti üzletvezetőségnél megtekinthetők, illetve a szóbanlevő ajánlati felhivás a m. kir. államvasutak aradi üzletvezetőségénél megszerezhető.

A pályázati felhivás kiegészitő részét képező általános és különleges szállitási feltételek a m. kir. államvasutak budapesti nyomtatványtáránál szerezhetők meg.

Az ajánlattevő köteles az ajánlott talpfa értékének 5 százalékát mint bánatpénzt készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban az ajánlat benyujtására kitüzött határidőt megelőző nap déli 12 órájáig az alulirott üzletvezetőség gyüjtőpénztárába letenni és a szállitás elnyerése esetén, mint a szállitás biztositására leteendő óvadékot ezen összeget 10 százalékra kiegésziteni,

Az ajánlat ivenként egy koronás magy. kir. okmánybélyeggel ellátva az ajánlattevő által keltezve (a teljes cim és lakhely kitüntetése mellett) aláirandó.

A pontosan és olvashatóan kitöltött ajánlat jelen felhivással együtt, mely szintén keltezendő és aláirandó, 60 filléres okmánybélyeggel ellátva, lepecsételendő ezen külcimmel: „Ajánlat 25954/902. számhoz" f. évi szeptember hó 30-ik napjának déli 12 órájáig az aradi üzletvezetőség I. általános osztályának főnökéhez benyujtandó, illetve oda posta utján beküldendő.

Az itt felsorolt feltételektől eltérő ajánlatok, továbbá olyanok, melyekben javitások, vakarások fordulnak elő, nemkülönben, melyek nem a kitüzött határidőig érkeznek be, vagy pótlólag, esetleg táviratilag tétetnek, végre olyanok, melyekre nézve az előirt bánatpénz le nem tétetett, figyelembe vételre nem számithatnak.

Arad, 1902. szept, hó.

Az üzletvezetőség.

Utánnyomás nem dijazt.

Felöltő K. 20.—, Ulster K. 36.—, Lodenöltöny K. 30.— (mind tiszta gyapju) Rothberger Jakab cs. és kir. udv. szállitónál Budapest, Váci-utca 6. Meg nem felelőért a pénzt visszaadom.

Üzlet-megnyitás!
A nagyérdemü közönséget és ösmerőseinket van szerencsénk tisztelettel értesiteni, hogy VIII., József-körut 77—79. sz. a. (volt LUKÁCS-féle helyiségben)
Schwarcz és Adler
cég alatt
uri-, női-divat, ruhakelme-, selyem, fehérnemü, vászon, női- és férfiszabó-kellékek üzletünk megnyilt.
A közelgő **őszi és téli idényre** legremekebb ujdonságok nagy választékban rakt áron vannak.
Abban a kellemes helyzetben, hogy **izlésesen felszerelt áru raktárunk** a legnagyobb igényeket is ki fogja elégiteni, mély tisztelettel kérjük, hogy cégünket nagybecsü támogatásában részesiteni és nekünk alkalmat nyujtani méltóztassék, hogy megbizható, szolid és lelkiismeretes működésünkről meggyőzhessük.
Kiváló tisztelettel
Schwarcz Henrik
Adler Béla.

Gyorsirás!
Az Országos Magyar Gyorsiróegyesület **Báthory Dezső** tanár ur vezetése mellett uj magyar és német (Gabelsberg—Markovits rendsz.) gyorsirászati tanfolyamot nyit. — Beiratások hétfőn, csütörtökön és szombaton d. u. 5—7-ig. Akácfa-utca 39. szám, 20. ajtó alatt.
Hivatalnokok és tisztviselők számára 8 óra után külön esti tanfolyam.

Mindennemü iskolakönyvek
az ország összes tanintézetei, ugy népiskolák mint középiskolák számára az előirt legujabb kiadásokban kaphatók
Szilágyi Béla
könyv- és zenemükereskedésében
Budapest, IV., Károly-körut 26. szám
Ugyanott az összes zenedékben és zeneakadémiákon előirt zenemüvek (iskolák, tanulmányok, stb.) raktáron vannak. **Egyetemi tan- és segédkönyvek nagy választékban.** Postai megbizások a legpontosabban és gyorsan lesznek elintézve. Könyvjegyzékek **kivánatra ingyen és bérmentve** küldetnek.

UJ! UJ! UJ!
Villamos lámpa
zsebben is hordható, kényelmes, célszerü, tartós.

Mindenkinek szükséges szobák, lépcsők, folyosók, mellékhelyiségek megvilágitására, ***fiaztoknak*** gyakorlatoknál rendkivül alkalmas, ***Turistáknak nélkülözhetetlen. Orvosoknak és szülésznőknek,*** éjjeli látogatásoknál. Kiváló jó müszer ***fogorvosoknak*** és a torok és gége vizsgálatánál. Fontos ***gyárakban, malmokban, pincékben, raktárakban*** robbanó anyagoknál (benzin, petroleum, karbid, lőpor stb. kezelésénél) ***vasuti tisztviselőknek és őrszó közegeknek*** megbecsülhetetlen, ha éjjel megérkezik. ***Házlassonyok*** örömo. Nincs többé gyeriya csöpp padlón és szőnyegen. ***Gazdákat és birtokosokat*** megóv tüzvész és támadás ellen; szónapadásra éjjel is fel lehet menni. Teljesen tüzbiztos. Több ezeresz használható és ha a telep idővel kiég, uj telep 75 krért kapható.
— ***ÁRA 6 KORONA.*** —
Utánvéttellel vagy bérmentve az összeg előleges beküldése mellett küldi a
Magyar bizományi részvénytársaság
Budapest, VI., Ó-utca 42. sz.

A 16160. számu
„Dobos felvonó"
cimü magyar szabadalom tulajdonosa szabadalmának értékesitése céljából magyar gyárosokkal összeköttetést keres, esetleg szabadalmát eladja vagy gyártási engedélyt ad. — Felvilágositás nyerhető:
KALMAR J. mérnök, hites szabadalmi ügyviv. irodájában,
Budapesten, VII. Kerepesi-ut 44.

Uj gyakorlati irány a nőnevelésben.
[A hazai ipar és otthon-munka előmozditására a
Budapesi Nőiruhaipar Szövetkezet
egyrészt a ruhakódásban a fiakarókeskodást és izlést fejlesztendő, másrészt, hogy az uri családok leánygyermekei a szövetkezet utján keresetforráshoz jussanak,
gyakorló-tanmühelyt
rendezett be, melyet a tagjai részére fentartott közös-szalonnal kapcsolatosan, egy tanitónő, a francia szabónő és egy angol szabász vezetnek. A tanfolyam 3 osztályból áll s kilenc hónapig tart, melyekben a tanitás két időszakon. délelőtt 9-től 12 óráig és délután 3-tól 6 óráig történik. A délelőtti időszakra a tandij havonta **30** korona, a délután járóknak 20korona olcsóbb. Teljesen kezdők részére 6 havi tartamu előkészitő tanfolyam van, ennek a tandija havonkint 15 korona. — **Beiratások** folyó évi szeptember 7. és 8-án reggel 9 órakor a szövetkezetnek **VIII., Futó-utca 7. szám** alatti ipartelepén (Baross-utca és József-körut sarkán, a villamosvasuti megállóhelyéhez közel) eszközölhetők.
Igazgatóság: Báró Dániel Ernőné, gróf Hugonnai Kálmánné, Bohunné Vladár Vilma, Heim Péter, Petrovics Farkas Gizella, Rózsa Károly, Vician Antal, zilahi Kiesné Zachár Anna.

PÁRISI NAGY ÁRUHÁZ

Budapest, Kerepesi-ut 38. szám.

Rendkivüli árucikkek elárusitása!

Csak e héten! **HÉTFŐN** **KEDDEN** és **SZERDÁN**

(A többi napokon ezen cikkek ezen árakon nem adatnak el.)

A gyermek-kelengye és iskolaszerek osztályában:

A gyermekkelengye-osztályban.

Leány-ingek finom chiffonból, svájci himzéssel, Margit-öltéssel diszitve, váll-gombolással:

1—2	3	4—5	6	7—8	9—10 évesnek
33	**38**	**44**	**50**	**55**	**60** krajcár.

Leány-nadrág, finom chiffonból, szegélyezve, széles svájci himzéssel, zárt szabásu, oldalgombolással:

1—2	3	4—5	6	7—8	9—10 évesnek
40	**50**	**60**	**70**	**80**	**90** krajcár.

Leány alsó-szoknya, széles svájci himzésü fodorral:

3	4—5	6	7—8	9—10 évesnek
45	**50**	**60**	**70**	**80** krajcár.

Leány iskola-köténykék, empire-szabásu, igen finom fekete clothból, széles, szines himzett vállfodorral:

3	4—5	6	7	8	9	10 évesnek
50	**60**	**70**	**80**	**90**	**95** kr.	**1** forint.

Fiu-ingek, fehér finom chiffonból, szines batiszt vagy fehér mellel és kézelővel ... ára **85** kr.

Fiu alsónadrágok finom köpper-szövetből:

10	12	14 évesnek
50	**60**	**70** krajcár

Fiu-kalapok, zöld- és barnaszinü vizmentes lodenből, elegáns magas vadászkalap, széles selyemszalaggal, selyem béléssel, igen alkalmas iskolásfiuknak ... ára **80** kr.

Gyermek őszi-harisnyák, fegyházban kötött, pottendorfi pamutból, gyémántfekete szinben:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 évesnek
10	**12**	**14**	**16**	**18**	**20**	**22**	**24**	**26**	**28** krajcár.

Gyermek-cipők, fekete vagy barna, fűzős vagy gombos, erős szegezett bőrtalppal és sarokkal ... párja ára **1** frt.

Gyermek-zsebkendők, finom fél-lenből szines szegélylyel, 6 drb. ... **30** kr

Leányka óvoda-köténykék, empire szabás, kék vagy piros szintartó vászonból, széles vállfodorral és himzett fölirással ... ára **30** kr

Fiu-suszterköténykék, zöld vagy piros szinü vászonból, bőrszinü köpper-szalaggal beszegve ... ára **35** kr.

Tennisz flanel-szövet leányruhácskákra, rendkivül csinos mintákkal, mosható szintartó ... 1 méter ára **15** kr.

Rumburgi vászon, kitünő minőség, gyermekfehérneműekre, ... 1 méter **15** kr.

Az iskolaszerek osztályában.

Képes iskolatáskák, viaszkos bőrből, erős és tartós kivitelben, nagy fényes-szines képpel, beszegéssel, vászonbéléssel, erős bőrszijjal, fiuk vagy leánykák részére ... ára **30** kr.

Képes óvoda-táskák, ugyanolyan mint az iskolatáskák, csakhogy kisebb kivitelben, fényes, szines képpel, viaszkosbőrből, bőrszijjal, ... ára **10** kr.

Könyvtartók összehajtható fekete viaszkos-bőrből, bőrszijjal és szabadalmazott nikkel-fogóval ... ára **30** kr.

Könyvtartó-szijjak, kettős bőrszijak nikkel-fogóval ... ára **12** kr.

Globus zsebtentatartók, kettős biztonsági fedéllel ... ára **15** kr.

Nagy doboz irótollak, kitünő minőségü tollak, egy 120—140 drb irótollat tartalmazó teljes doboz ... ára **25** kr.

Hardtmuth-féle irónok, rendes hatszögletes, közkedvelt fényezett irónok, ezüst bélyegzőnkkel, tucatkötésben, 1 tucat = 12 drb. ... ára **15** kr.

Tollszárak, csinos kivitelü fényezett tollszárak, szabadalmazott hüvelyel ... 12 drb ára **15** kr.

Tolltartók, keményfából, finom fényezve, kettős beosztással, vésett, ezüstözött fölirással ... ára **10** kr.

Rajzeszközök, bársonybélésü tokban, körző 3 átváltozással, külön irántartóval, tollal, tüvel, csészével, fokmérővel, rezervált irónokkal, ... ára **80** kr.

Gyermekzsebkések, csont nyéllel, két késsel acélből ... ára **15** kr.

Gyermekfésükészlet, egy darab sürü- 1 drb bontófésü ... ára összesen **20** kr.

Gyermekfejkefék, fényezett fahátlal ... ára **25** kr.

Gyermekruhakefék, finom szőrből, fényezett fahátlal ... ára **35** kr.

Gyermekfogkefék csontnyéllel ... ára **10** kr.

Gyermekszappanok, 4 drb különféle, finomillatu szappan diszes dobozban ... ára **15** kr.

Ezen rendkivüli napok alkalmával is a **Párisi Nagy Áruház** minden vevője, ki akár egyszerre, akár több izben is kicsinyben, összesen 20 korona értékben vásárol,

teljesen ingyen kap

saját, vagy akármely tetszésszerinti kisebb fénykép után egy

életnagyságu fényképet

elkészitve, csak a passe-partoutért fizetendő 3 korona.

A fentebbi cikkekre vonatkozó levélbeli vagy postautalványi megrendelések helybeni nagy kelendőségük miatt nem intézhetők el.

Nagy képes árjegyzék az összes árucikkekről ingyen és bérmentve.

Heveny vagy idült
bujakór bántalmak
igy görvélykór, bőrbajok, reuma, (izzag, fekélyek stb.) és a romlott vértől származó egyéb bajoknál, mint **mirigydaganat, rheumatismus** a száj és gége **genyedései, daganatok, enostosis, tehetetlenség** és mindenféle szerzett vagy örökölt bujakóros bántalmak esetében, a legmegbizhatóbb a minden gyógykezeléssel dacoló betegségből biztos és gyökeres gyógyulást nyujtanak

Dr. Ollivier vértisztitó piskótái

melyek a francia kormány és a párisi orvosi akadémia által engedélyezve és a párisi kórházakban egyedül vannak elfogadva.
Igen kellemes gyógyszer, melyet 60 év óta a legkiválóbb orvosok használnak, mint egyetlen és legjobb vértisztitó szert mely számos kitüntetésben is részesült.
Ára egy kis dobroznak 25 darab tartalommal 5.— kor., egy nagy doboznak 52 darab tartalommal 10.— kor. Minta és prospektus rendelkezésre áll.
Főraktár: **Török József gyógyszertára** Budapest, **Király-utca 12. és Andrássy-ut 26.**

John Fowler & Co.,
Kelenföld
ajánlják legujabb és legtökéletesebb szerkezetü
Gőzeke-készleteiket
sekélyszántásra, mélyszántásra és combinált szántásra egyidejüleges altalajporhanyitással
Legnagyobb munkateljesitmény.
Legkedvezőbb feltételek.

BUTOROK
úgy készpénzért, mint
részletfizetésre
a legegyszerübbtől a legfinomabb kivitelig
legjutányosabban
Ehrentreu és Fuchs
testvéreknél,
BUDAPEST,
VI., Teréz-körut 8.
Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

— Ered. párisi —
hygienikus árukat
szállit a legolcsóbban
Hans Dostal
Bács, VIII-2. Lerchenfelderstr. 62.
Próbaküldemény 1, 2, 3, 4, 5 frt.
Szétküldés titoktartás mellett.
Árjegyzék ingyen és bérmentve.

KÖLTÖZKÖDÉSEKET
vasuton és hajón, az átrakodás és csomagolás megtakaritásával, elfogad az elárható
Szabadalmazott Butorkocsival
Caro és Jellinek szállitó,
Budapest, V., Arany János-u. 34.

façon 503. Kék cheviotból 4—10 évesig 5 frtiól feljebb.

façon 501. Különböző színekben 2—4 évesig 6 frtiól felj.

façon 2001. Kék és szürke cheviotból 4—10 évesig 9 frtól feljebb.

THE ENGLISH CLOTHING COMPANY. 26 Károly-körut

façon 611. Vadász-öltöny trikot- és lodenből 6 frtiól felj.

façon 1001. Téli köpeny lodenből és kék cheviotból 5 frtiól feljebb.

façon 2002. Sport-öltöny szürke és chamoisból 8 évestől 6 frtiól feljebb.

Óriási választék mindennemü fiu- és gyermek-ruhákban, el nem ért választékban. Meg nem felelőt visszavesszük és a pénzt visszaadjuk!

KOCH TESTVÉREK

Budapest legnagyobb férfi-, fiu- és gyermekruha-áruháza

Károly-körut 26. sz.

Iskola-öltöny
6—10 éves fiuk részére szürke cheviotból, 5 frtiól feljebb óriási választékban.

Iskola-öltöny
8—10 éves fiuk részére szürke és kék cheviotból, 8, 9 és 10 frt. 30-féle mintában.

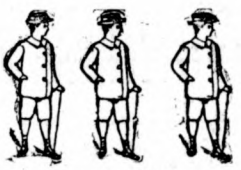

Iskola-öltöny
6—12 éves fiuk részére kék, szürke és drapp cheviotból, 4 frtiól 8 frtig.

Versenyen kivül olcsó, szabott árak! Minden darabhoz foltozó szövet!

Elismert jó izlés!

A nekünk bemutatott számtalan megbizható, hiteles köszönőirat folytán ezen negyedszázad óta fennálló rendelő-intézet a legmelegebben ajánlható.

Rendelő-intézet Budapest, Andrássy-ut 24.
az Opera mellett.

TITKOS BETEGSÉGEKET

hugycsőfolyásokat és sebeket, az önfertőztetés utóbajait, az elgyengült férfierő, magömlések, a bujakór utókövetkezményeit, nőknél feherfolyást, bármenynyire idültek is, valamint mindazon női betegségeket, melyeknek a magtalanság egyik főokozója és bőrbetegségeket gyógyit uj gyógymód szerint, biztos sikerrel, gyorsan és olcsón

Dr. Garai Antal

orvos, sebész, szemész- és szülész-tudor volt osész. kir. oszt. főorvos.

RENDEL: naponta d. e. 10 órától egész délután 4 óráig, este 7 órától 8 óráig.

Dijazott levelekre legnagyobb figyelemmel **válaszolnak** és gyógyszerekről is gondoskodva **lesz.**

Nőknek külön váróterem.

Ugyanott megjelent és a szerzőnél: Dr. GARAI ANTALnál megrendelhető **NÉPSZERŰ UTMUTATÓ** (már a 15-ik kiadásban megjelent) a nemi betegségek és ezek észszerű gyógykezeléséhez cimü könyv, volt ára 2 frt 50 kr., **most csak 90 kr.** A könyv jól becsomagolva lesz elküldve, 1 frt beküldése mellett bérmentve **vagy 90 kr.** utánvét mellett.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH

BUDAPEST, Váczi-körút 63. szám

által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgép-készletek 2½ egész 12 lóerőig, szalmakazalozók, járgány-cséplőgépek, lóhere-cséplők, tisztitó-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyüjtők, boronák, „COLUMBIA-DRILL" legjobb sorvetőgépek, Planet Jr. kapálók, szecskavágók, répavágók, kukoricza-morzsolók, darálók, őrlő-malmok, egyetemes aczél-ekék, 2- és 3-vasu ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzékek kivánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

6-frt

6.— frt. Utolérhetetlenek

szépség és jóság tekinte ben az ő valódi svájci

gyémánt fekete-acél

savonnett-remontoir óráim dupla gyémánt-acél feketefedelü legfinomabb preciziós szerkezettel (három évi jótállás) szabad. belső mutatógazitással, opálfényü óralappal, a foglalat, mutató korona, valódi **double arany.** Ezen órák elegáns kiállitásuk miatt nagy kereseltnek örvendenek és mindenki szivesen hordja.

Ára csomagolással együtt 6 frt. Gyémánt fekete acél női-óra nyitott igen finom kivitelben 7 frt. — Ez órákhoz illő **férfi- és női double arany láncok ingóval 1.50** frt. Valódi niktelremontoir-óra 3 frt. — Valódi ezüst-remontoir-óra dupafedelü 5 frt. — Szétküldés utánvéttel. Nemtetsző kicseréltetik vagy a pénz visszaadatik, ezért nincs kockázat.

Keresztény cég. Alapittatott 1860.

Spiering Josef, Wien, I., Postgasse 2/I.

Nagy képes árjegyzék óráról, láncokról, gyürükről stb. ingyen és bérmentve.

Bècsi nők köszönhetik szépségüket

első sorban a *legkellemesebb, leghatásosabb, leghiresebb*

Eredeti Pompadour Paszta

használatának, amelyet néhai Med. dr. *Rix A.* talált fel. Ez a szépitőszer használat folytán *élénk friss arczszint, vakitó fehér ránctalan archőrt* csinál még a késő aggkorig is, elmulaszt kezességi mellett *(a pénz különbenvisszatérítése mellett)* szeplőt, májtoltot, himlőhelyeket, pattanásokat, aczipirt, a börnek minden tisztátalanságát; már 40 éve áll a *főúrnaságok, művészek* stb. használatában, a miről bizonylatok és köszönőlevelek rendelkezésre állanak. E szépitő szer tőségának és ártalmatlanságának legjobb bizonyitéka a *40 éves létele,* a mely idő alatt ugyancsak ezer hasonló szer keletkezett és ujra eltünt. Egy 6 hónapra való tegely ára 1 frt 50 kr.,

POMPADOUR-TEJ

a bört azonnal tejszerü fehérséggel vonja be, rajta marad az arcbőrön mosás után is. Eredeti palack 1 frt 50 kr. Pompadour szappan 30 kr., Pompadour-arcpor rózsa, krém és fehér színben 1 frt 25 kr.

Tessék bizalommal **Özv. Dr. Rixne Vilma fiai-hoz** *(Rix Antal és testvére)* czéhez, a valódi Dr. Rix-féle készitmények egyedüli gyártóihoz *Bécs, Praterstrasse 10.* fordulni. — *Vigyázat! csinált csalómárosi csomagokat tessék elfogadni.*

Főraktár Budapesten: **TÖRÖK JÓZSEF** Király-utca 12. DANKOVSKY ISTVÁN V., Vorm-utca 5. DETSINYI FRIGYES V., Marokkói-utca 2., Dr. EGGER LEÓ és EGGER J. gyógyszertára, LUEFF SÁNDOR illatszertára, NERUDA NÁNDOR, Kossuth Lajos-utca 7., BRAUN MÓR Lajos-utca.

Gyümölcs és szőlőbor készitési gépek.

Gyümölcs és szőlő sajtók,

„HERCULES" folytonosan ható kettős emeltyü szerkezettel és nyomóerő szabályzóval **a legmagasabb munkaképesség garantálva, a munkaképesség 20%-al nagyobb mint bármely más sajtónál.**

Hydraulikus sajtók különösen magas nyomás és nagy munkaképesség elérésére.

Szőlő és gyümölcs zúzók

és bogyó morzsolók.

Teljesen felszerelt szüretelő készülékek fekvően és kocsira szerelve. Lé-sajtolók és a gyümölcslé készitésére szolgáló bogyórőlők. Aszuló készülékek gyümölcs és főzelék aszalásra, **gyümölcs-vágó** és **hámozó gépek,** legujabb szerkezetü szabad. önműködő **„Syphonia" permetezők,** hozzáhatóan és kocsira szerelve a szőlő permetezésére, a szegecsés és tormánes, valamint a vörtetü kiirtására, **szőlőkések** gyártatnak és szállittatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben.

MAYFARTH PH. ÉS TÁRSA cs. kir. kizár. szabad. gazdasági géppgyárai, vasöntődéje és gőzhámora által

BÉCS, II. Taborstrasse 71.

Kitüntetve 490 arany, ezüst és bronz éremmel. — Részletes árjegyzékek ingyen és bérmentve. — Képviselők és viszonteladók kivántatnak. 6057

Heimféle

MEIDINGER KÁLYHÁK

A feltaláló Dr. MEDINGER TANÁR ÁLTAL kizár. jogositott gyára.

CS. és KIR. UDVARI SZÁLLITÓ

HEIM H.

„Hestia" kályhák

HEIM féle folytonégő-szabályozó-szellőző kályhák

TÖBB MINT 65.000 HASZNÁLATBAN.

Utánzatoktól óva intünk | MEIDINGER-OFEN H. HEIM | utalással az itt álló védjegyre

Folytonégő „kandallók

KÖZPONTI FŰTÉSEK MINDEN RENDSZERBEN,

MINDEN TÜZELŐ ANYAGNAK FÜSTMENTES TÜZELÉSSEL.

EGY KANDALLÓ TÖBB HELYISÉGET FÜGGETLENÜL BEFŰTHET.

Szellőztetési berendezések,

MINDENNEMŰ SZÁRITÓ BERENDEZÉSEK.

NÖVÉNYHÁZI FŰTÉSEK.

legyobb referenciák. — Prospektusok és költségvetések ingyen és bérmentve.

BUDAPEST, THONETUDVAR

ERedetiben kaphatók CSAK IS GYÁRUNKBAN VAGY FIÓKJAINKBAN. BÉCS, OBER-DÖBLING. BÉCS, I. KOHLMARKT 7. PRÁGA, NYBERNERG. 7.

Férfiak ingyen kapnak

egy legujabb találmányu gyógyszert, melylyel az elgyengült erőt visszanyerhetik. Mindenki, aki ezirányt ir, kap egy próbacsomagot, egy 100 oldalas könyvvel postán, jól becsomagolva. Ez egy csodálatos csodagyógyszer, mely már ezreket mentett meg, kik fiatalkori kihágások miatt nemi betegségekben, syphilis és elgyengült férfierőben szenvedtek. E célból elhatározta az intézet, mindenkinek egy csomag gyógyszert felvilágositó könyvvel együtt ingyen küldeni. E háziszerrel a baj odahaza gyógyitható és mindenki, a ki fiatalkori kihágások miatt nemi betegségekben, szellemi gyengeségben vagy krónikus bajokban szenved, otthon gyógyithatja magát. Ezen gyógyszer közvetlen hat azon szervekre, melyek erőt szükségelnek, és csodálatosan gyógyitja az évek óta tartó betegségeket. Öregek és fiatalok irhatnak a „State Medical Institut"-nak alanti cimen, honnét nekik a csomag haladéktalanul megküldetik. Az intézet elsősorben azokat akarja megmenteni, kik kezelés miatt otthonukat nem hagyhatják el. A próbaküldemény bebizonyitja, hogy mily könnyen lehet e veszedelmes bajból otthon is megmenekülni. Az intézet nem tesz kivételeket. Mindenki irhat a gyógyszerért bárhonnét is magyarul, mire neki diszkreció mellett egy gyógyszerküldemény küldetik felvilágositó könyvvel együtt. Irjon azonnal. A küldemény oly szépen van csomagolva, hogy tartalmát senki sem gyanitja. A levelek következőleg cimzendők: State Medical Institute, 9, Elektrom Building, Fort Wayne, Ind., America és minden levél bérmentesitendő.

Asztalos és kárpitozott legjobb minőségű

BUTOR

szükségletüket hitelképes egyének árfelemelés nélkül minden stylusban beszerezhetik

részletfizetésre

Schwarcz Lipót és Testvére

kárpitosmester és butorkereskedők **butorházában**

Budapesten, VII., Hársfa-utca 37. sz.

(saját házukban) Wesselényi-utca keresztezésénél.

Fizetési feltételek:

100 kor.-tól 200 koronáig	havi részlet	10 kor
200 „ 300 „	„ „	15 „
300 „ 500 „	„ „	20 „

Készpénzelőlegben 15%, csomagolásáért 3%. Képes árjegyzékért 60 filler fizetendő, mely összeg az árjegyzékért visszatéritetik.

Zongoraterem és gyár elősmert fölötte szolid.

Dehmal Károly

BUDAPEST,

IV., Károly-körut 20.

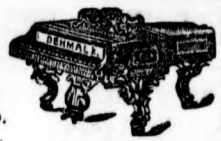

Csakis szolid külföldi gyártmányu zongorák, pianinok és harmoniumok raktára. Javitások és hangolások. Lelkiismeretes szakszerű kivitel.

10 évi jótállás. Legolcsóbb kölcsöndij.

Csudahangszer.

Uj! Uj!

A trombino

mostanában a legszenzációsabb találmány. Ezen minden társaságban hamarosan kedvelté leti hangszer, kitünő és elegáns kivitelü trombita, erős hanggal, a melyen egyszerüen boilleszive a hozzávaló kottaszelvényt, tehát minden tanulás, kottaismeret és fáradság nélkül azonnal bármely dallomat el lehet fujni. A Trombino mindenütt a legnagyobb föltünést kelti, annál is inkább, mint hogy bárki egy társaságban egyszerüen mint trombitaművész lép föl, holott előbb senki sem tudott erről az ügyességéről.

A legszebb mulatság a családban, a társaságban, ünnepélyeken, kirándulásokon (kerékpáron is). A **trombino a legmulatságosabb kiserő,** mert mindenütt lehet azonnal a **tánchoz** játszani, vagy az éneket kisérni.

Minden kottaszelvény 1—2 zenedarabot tartalmaz (dal, tánc, induló stb.) és minden hangszerhez mellékelve van egy nagy daljegyzék. A Trombino ára könyen fölfoghatő utasitással: 1. fajta, finom nikkelezéssel, 9 hanggal **3 frt 50 kr.** II. fajta, finom nikkelezéssel, 18 hanggal **6 frt.** Kottaszelvény az I. számhoz **30 kr.** Kottaszelvény a II. számhoz **50 kr.**

Utánvéttel küldi:

Kertész Henrik

Wien, I., Fleischmarkt 9—85.

Butor

csak jó minőségü.

Hálószoba, kredenc, szőnyegdivány, asztal, szék, irószasztal, könyvszekrény, uri fotelek, ottomán, szalonberendezés, tükrök, úgy egyenkint is, nagyon olcsón, **eladás nagyban és kicsinyben.** Vidékre gondosan csomagolva, biztositva. Csak **VI. Terézkörut 40. szám**

Steinberger Manó

butorárusnál.

A KOSSUTH-ÜNNEP

rendezők és a nagy közönség figyelmébe!

Most jelent meg **GRACZA György** ismert irónak

Kossuth Lajos élete, működése és halála

cimü jeles történeti munkája a **másodikkiadásban.** A szép kiállitásu munkát több, mint negyven illusztráció diszíti. Az előszót **Kossuth** Ferencz irta. **Kossuth Lajos századik születésnapja emléke és az ennek alkalmával tartandó emlékbeszédekhez és felolvasásokhoz nélkülözhetetlen segédkönyv és forrásmunka.** Igen becses emlékkönyv is. Ára diszes kiállitásban 5 korona, egyszerübb kiadásban 3 korona Megrendelhető

LAMPEL R. (WODIANER F. és FIAI) könyvkereskedésében, **Budapest Andrássy-ut 21. sz. a.**

Neumann M.

CS. ÉS KIR. UDV. SZÁLLITÓ

férfi-, fiu- és gyermekruha-telepe

BUDAPEST, IV., MUZEUM-KÖRUT 1. SZ.

Iskolai öltönyei

készen és mérték szerint

kitünnek legnagyobb tartósság, kitünő állás, szolid munka

és olcsó árak által.

Ujonnan berendezett külön angol leánykaruha-osztály!

Vidéki megrendeléseknél elegendő a kor megnevezése. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Magy. kir. államvasutak.

Hirdetmény.

A teherárufforgalom korlátozása és szállitási pótharidő alkalmazása a katonai hadgyakorlatok alkalmából f. évi szeptember hó 15., 16., 17. és 18-án.

Ezennel közhirré teszszük, hogy az őszi nagy hadgyakorlatok alkalmából a polgári teherároknak (élőállatokat és gyorsan romló árukat kivéve) felvételét f. évi szeptember hó 15., 16. és 17-én Kutti, Mária-Sasvár, Nyitra-Jablonicz és Szenicz állomásainkon beszüntetjük.

Tekintettel továbbá arra, hogy egyes vonalaink a katonaszállitmányok által rendkivül igénybe vétetnek, a vasuti üzletszabályzat 63. §. (3) bekezdésének 2-ik pontja, valamint a nemzetközi egyezmény 14 cikkéhez tartozó végrehajtási határozmányok 6. §. 3-ik pontja értelmében, kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur önagyméltóságának f. évi augusztus 26-án 58,862/V. sz. a. kelt magas rendeletével adott engedély alapján, a már érvényben lévő tarifaszabályzatszerü szállitási és póthatáridőkön kivül, még további 3 napi időleges szállitási-póthatáridő fog felszámittatni azon polgári teherároknál, (élőállatokat és gyorsan romló árukat kivéve) melyek f. évi szeptember hó 16., 17. és 18-án a párkánynána—marcheggi a pozsony—kuti-i a kuti—nagyszombat—szeredi, a pozsony-ujvárosnyitvári és a galánta—zsolnai vonalak állomásain feladatnak. ezen vonalak állomásaira rendelvék, avagy ezen vonalakat átmenetileg érintik.

Budapest, 1902. szept. 1.

Az igazgatóság.

BERGER-féle GYÓGYITÓ

KÁTRÁNY-SZAPPAN

orvosi tekintélyek által ajánlva, Európa legtöbb államaiban fényes sikerrel alkalmaztatik

mindennemü bőrkütegek

ellen, nevezetesen idült pikkely-sömör, kosz- s élősdi kütegek ugyszintén orr-rezeség, őrvar, fagydag, lábizzadás, fej- és szakállkorpa ellen. A **Berger-féle kátrányszappan** tartalmazza a **fakátránynak 40%-át** és minden egyéb, a kereskedelemben előforduló kátrányszappanok tól lényegesen különbözik. **Csalások elkerülése végett** határozottan **Berger-féle kátrányszappan** megrendelése s az ismert védjegyre való figyelmeztetés kéretik. **Idült bőrbetegségek nél sikerre** alkalmaztatik a kátrány-szappan helyett a

Berger-féle gyógy-kátrány-kénszappan.

A gyengébb kátrányszappan

az ARCBŐR TISZTÁTLANSÁGAI

eltávolitására, a gyermekeknek valamennyi fejbetegségei ellen felülmulhatlan bőrtisztitó, mosdó és fürdőszappan mindennapi használatul szolgál a

Berger-féle glycerin-kátrány-szappan

35% glycerin tartalommal és finom illattal.

Ára minden fajnak használati utasitással együtt darabonkint 35 kr.

A többi **Berger**-féle szappanokból különösen kiemelendők: **Borax-szappan** a bőr finomitására, **borax-szappan pattanások ellen, carbol-szappan** a bőr simitására hiányhelyeknél és mint fertőtlenitő szappan, Berger-féle **fenyőfürdő-szappan és fenyő-pipere-szappan.** Berger-féle **gyermek-szappan a szeplő kor részére (25 kr).**

Berger-féle Petrosulfol-szappan

rezes orr, kiütés, bőrviszketegség és arcvörösség ellen (75 kr), szeplő-szappan igen hathatós.

Berger-féle kénes tejszappan

mitfressser és arctisztitásnak ellen. **Tannin szappan** lábizzadás és hajkihullás ellen.

Berger-féle fogszappan kőcsőgben

1. sz. rendes fogaknak, 2. sz. dohányosoknak. Ára 30 kr., a legjobb fogtisztitó szer. A többi **Berger-féle szappanokat** illetőleg utalunk a röpiratokra. Csak **Berger-féle szappanokat** kell kérni, miután számtalan hátástalan utánzatok vannak. Miután Berger névvel hamisitások is forgalomba dulnak elő, kéretik a fentebbi védjegyre, valamint a gyárra „**G. Heil. & Comp. Troppau**" figyelemmel lenni.

Érdemjellel kitüntetve a nemzetközi gyógyszerkiállitáson Bécsben 1883 és arany érem a párizsi kiállitáson 1890.

Budapesten nagyban és kicsinyben kapható: **Török József** gyógyszertárában, Király-utca, továbbá kicsinyben Budapesten és Magyarország összes többi városainak minden gyógyszertárában. A Berger-féle szappanok minden jobb drogueriában és illatszerkereskedésben kaphatók.

BAYER-féle MAGYAR

TURISTA-TAPASZ

tyukszem-, bőrkéreg- és bőrkeményedés ellen biztosan és gyorsan ható szer.

1 eredeti tekercs 80 fill.

1 korona beküldése után bérmentve küldi az egyedüli készitő a

„Vöröskereszt gyógyszertár"

Budapesten, VI., Andrássy-ut 84.

Kapható gyógyszertárakban és droguériákban.

Árlejtési hirdetmény.

A m. kir. földmivelésügyi miniszter rendeletére Budapesten (II. kerület, Törökvész-dülőben) épitendő m. kir. központi szőlészeti kisérleti állomás és Ampelologiai Intézet „Központi főépületének felépitése körül felmerülő: 1. Föld-, kőmüves- és elhelyezőmunka. 2. Ács-munka. 3. Kőfaragó-munka. 4. Márvány-munka. 5. Rabitz-munka. 6. Tetőfedő-munka. 7. Bádogos-munka. 8. Asztalos-munka. 9. Lakatos-munka. 10. Mázoló-munka. 11. Üveges-munka. 12. Ablakponyvák és redőnyök. 13. Tölgyfapadozat. 14. Cement-munka. 15. Aszfalt-munka. 16. Falburkoló-munka. 17. Szobrász-munka. 18. Takarék-tüzhelyek. 19. Szobafestő-munka. 20. Falkárpit-munka 21. Felirati táblák. 22. Felvonók. 23. Vizvezeték. 24. Vasmunka. 25. Légszeszvezeték. 26. Villanyos világitás. 27. Villanyos jelző és villámháritók. 28. Központi fütés. 29. Lámpák elkészitése, illetőleg szállitása iránt a következő feltételek mellett nyilvános árlejtés hirdettetik:

1. Az árlejtésben részt vehetnek mindazon szakértő hazai iparosok, kik üzletünk gyakorlására hatósági engedélylyel birnak.

2. A munkakivonatok és ajánlati minták vállalkozók rendelkezésére bocsájtatnak és kötelesek abba egységáraikat beiktatni, a végösszeget pedig ugy számjegyekkel, mint betükkel kiirni. Csakis azon ajánlatok fognak figyelembe vétetni, melyek a kiszolgáltatott eredeti iveken tétetnek.

Később érkezett, távirati uton tett vagy pedig utóajánlatok figyelembe nem vétetnek.

4. Az egy koronás bélyeggel ellátott ajánlatok legkésőbb

folyó évi szeptember hó 11-ikén déli 12 órakor

a m. kir földmivelésügyi minisztérium házi pénztáránál (Budapest, V. kerület, Országháztér 11. szám I. emelet 28. ajtószám nyujtandók be.

5. A beadott ajánlatok a földmivelésügyi miniszteriur kebelében

folyó évi szeptember hó 13-ikán déli 11 óráig

a II. emeleti tanácsteremben nyilvánosan felbontatnak.

6. Tartoznak az ajánlattevő vállalkozók az általános feltételek 6-ik pontja szerint az ajánlati összeg 5 százalékának megfelelő bánatpénzt a kormány által bánatpénzül elfogadhatónak jelzett papirokban vagy készpénzben, az ott körülirt módozatok és kikötések figyelembevételével, valamint az ellennyugtának a m. kir. földmivelésügyi miniszterium számvevősége által történt számfejtése mellett a budapesti IX. ker. állampénztárban (Vámház) az ajánlat benyujtása előtt letenni és az erről szóló letéti nyugtát az ajánlathoz csatolni. Az ajánlatokhoz keszpénz vagy értékpapiros bánatpénzül nem csatolható.

7. A m. kir. földmivelésügyi miniszter ur önagyméltósága, ki az ajánlatok elfogadása felett végérvényesen határoz, fentartja magának azt a jogot, hogy az ajánlattevő vállalkozók közül, az ajánlati összegre való tekintet nélkül szabadon választhasson.

8. A munkákra vonatkozó általános és különleges feltételek, a kiviteli tervek és minták ***Ozigler Győző müegyetemi tanár müépitésznél (Budapesten, IV. kerület, Muzeum-körut 37. III. emelet) naponta 8—10 óra között megtekinthetők.*** Ugyanott fognak az ajánlati minták és munkakivonatok a jelentkező vállalkozóknak kiszolgáltatni:

Budapesten 1902. évi szeptember hó 2-ik napján.

A m. kir. központi szőlészeti kisérleti állomás épitő-bizottsága.

Párisi kiállitás: Arany érem:

FERNOLENDT

cipő-fénymáz, a világ legjobb fénymázza, gyorsan mélyfekete fényt ad és a bőr tartósságát fenntartja.

Alapittatott 1882-ben. Gyári raktár: Bécs, Schulerstrasse 21, Kapható mindenütt.

Az angol király Budapesten!

A főváros legnagyobb férfiruhaáruháza.

Férfiszabók: KLEIN és SCHWARCZ — **Károly-körut 16. sz.** — Férfiszabók: KLEIN és SCHWARCZ

Az angol király Budapesten nagy fénynyel és pompával vonult be.

Az angol király Budapesten az igazi angol izlést képviseli.

Az angol király Budapesten olcsó, jó és izléses ruhái az alábbi árakon kaphatók:

Férfi-ruhák:		Fiu-ruhák:		Gyermek-ruhák:	
Raglan	13 frt.	Raglán	9 frt.	Raglán	7 frt.
Felöltő	12 frt.	Felöltő	8 frt.	Felöltő	6 frt.
Angol gyapju-öltöny	14 frt.	Iskola-öltöny	7 frt.	Sportöltözék	4 frt 50 kr.

NÉHÁNY SZÓ a TITKOS BETEGSÉGEKRŐL.

Sajnos, — de való igaz, hogy a mai korban feltűnően sok az olyan ember, a kinek vére és testnedvei meg vannak fertőzve és a ki fiatalkori könnyelműség és rossz szokások által idegrendszerét és szellemi erejét tönkretette. Itt a legfőbb ideje, hogy ezen szörnyü állapot megszünjék. Kell lenni valakinek, a ki a fiatalságot a nemi életről jóakaratal, őszintén és behatóan felvilágositsa, kell lenni valakinek, a kinek az emberek titkos bajaikat bárán, tartozkodás nélkül és bizalommal elmondhatsák. De nem elég ám ezen bajokat bárkinek elpaszolni, hanem olyan lelkiismeretes specialista orvoshoz kell fordulni, a ki a nemi életre vonatkozó jó tanácsokat tud adni és aki az esetleg már meglevő bajokon is tud segiteni, akkor majd megszünik a titkos betegségek létezése.

Ilyenmagasztos hivatásu és erre való Dr. Palócz v. kórházi orvos, specialista országos hirü intézete (Budapest, VII. Kerepesi-ut 10), a hol a legnagyobb titoktartás mellett kaphat mindenki (ugy férfi, mint a nő) nemi életről felvilágositást, a hol a beteg vére és testnedvei megtisztulnak, idegei megerősödnek, az egész szervezet megszabadul a koranyagoktól, lelki kinjai megszünnek. Ezen intézet a benne alkalmazott és sok ezer betegen biztos és teljes eredménynyel használt gyógymódnál fogva a monarkiában uttörő és egyedülálló. A mindennapi foglalkozás megzavarása nélkül, biztos sikerrel alaposan és gyorsan gyógyitja már sok év óta Dr. Palócz az ő specialis gyógymódjával még a legelhanyagoltabb esetekben is a bujakóros sebeket, hugycső-, hólyag-, ideg- és hátgerinc-bajokat, az önfertőzés és szifilisz utóbajait, magömlést-, elgyengült férfierőt (impotenciát), aranyeret, vérbajokat, bőrbetegségeket és a női nemi szervek minden betegségeit. Nők részére külön váróterem és külön kijárat van. Ha valaki bármi oknál fogva személyesen nem jöhetne el, akkor szivesen adnak levelére kimerítő, titoktartó választ (a levélhez csak válaszbélyeget kell mellékelni). A gyógykezelés befejezése után a leveleket elégetik, vagy kivánatra mindenki visszakapja azokat. Az intézet a szükséges speciális gyógyszereket ről is gondoskodik. A rendelést Dr. Palócz önmaga és egyedül végzi naponta délelőtt 10 órától délután 6 óráig (vasárnap déli 12 óráig).

Cim: Dr. Palócz v. kórházi orvos, specialista, Budapest, VII., Kerepesi-ut 10.

Legszebb Legjobb Legolcsóbb
PAPlan PAPlan PAPlan

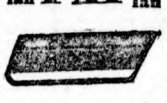

	frt		fr
1 összehajtható vaságy 3 db kivehető matracal	10.—	1 acél sodrony ágybetét	5.—
1 rouge paplan	1.80	1 tengerifu matrac	4.50
1 „ „ prima	2.80	1 afrique „	5.—
1 cachmir paplan	3.40	1 lószőr „	12.—
1 satin „	3.80	1 ablak köper függöny	3.—
1 atlasz cachmir	4.80	1 „ gyapju „	4.50
1 selyem atlasz paplan	8.50	2 ágy, 1 asztalterítő boureé	5.50
1 fodros selyem ad. papl.	13.50	2 „ 1 „ gyapju	12.—
1 jó vászon paplan lepedő	2.—	1 nagy szobaszőnyeg	2.50
1 „ „ ágy	1.30	1 „ „ L.	5.30
1 flanell ágytakaró pokróc	2.50	1 ágyelőke I.	0.85
1 gyapju „	5.50	1 tapestry ágyelőke	1.50
1 jó lópokróc	1.60	1 mir. jó futoszőnyeg	.40
1 téli pokróc	4.60	1 „ „ mintázott	.75
1 szép fali szőnyeg	7.50		

GICHNER JANOS

paplan, matrác és kárpitosáru gyáros, szőnyeg, függöny, vasbutor stb. nagy raktára

Budapest, VII., Erzsébet-körut 20.

Árjegyzéket kivánatra ingyen és bérmentve küldök. Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek, nem tetsző áruk kicserélhetnek, vagy a pénz visszadatik.

Most jelent meg!

Latin-magyar Zsebszótár

középiskolák számára.

Szerkesztette:

SCHMIDT JOZSEF

állami főgymn. tanár.

I. rész: Latin-magyar. — II. rész: Magyar-latin.

Egy-egy rész csinos vászonkötésben 2 korona.
Mindkét rész egy erős félbőrkötésben 4 korona.

A Schmidt József-féle latin-magyar zsebszótár aránylag kis helyen mindazt nyujtja, a mire a tanulónak szüksége van. Schmidt szótára nem hagyja a tanuló kérdéseit sohasem felelet nélkül, mert előtte éppen csak a kérdések lebegtek folyton munkája készitésénél. Minden egyes szócikken meglátszik, hogy a könyve felett görnyedő tanulóra gondolt a szerző, ennek a személyei igyekezett látni, egyre arra gondolt, hogy ennek munkáját könnyitse.

Meg vagyunk győződve, hogy ezt a szaktanárok is fel fogják ismerni és ugy a tanitás, mint a tanuló szempontjából maguk fogják legjobban előmozditani az értékes munkának gyors elterjedését. Ez a munkájuk annál könnyebb lesz, mert a diszes vászonkötésü, nyomdailag is szép kiállitásu, a szemre nézve kellemes betükkel szedett szótár egy-egy részének ára mindössze 2 korona.

Megjelent és kapható az „ATHENAEUM“ irod. és nyomdai részvénytársulatnál Budapesten, VII., Kerepesi-ut 54. sz.

DÓCZI MÓR czipész

Budapest, Kerepesi-ut 10.

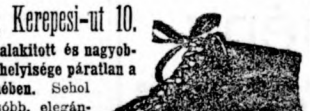

ujonnan átalakitott és nagyobbitott üzlethelyisége páratlan a maga nemében. Sehol jobb, olcsóbb, elegánsabb és tartósabb cipőt nem kaphat, mint fenti jóhirnevü cégnél.

Férfi:

Derby, borjubőr angol bakancs	3.50
Borjubőr v. vixes, füzős 3.20, cugos	3.—
Elegáns francia sevró-cipők	4.50
Sárga bagaria füzős vagy cugos	3.20
Amerikai box-borcipők	4.—
Lakk vagy box angol bakancs	3.80
Szalon- vagy oroszlakk-cipők	4.50
	4.—

Női:

Zerge, füzős vagy cugos 3.—, gombos	3.30
Amerikai box, füzős, gombos vagy cugos	3.50
Sevro, füzős, gombos vagy cugos	4.—
Szines bagariabőr-cipők	3.—
Szalon v. oroszlakk	3.40
Lakk, kivágott 1.50, keresztesattos	2.—

Gyermekcipő 1 frt. Fiu- vagy leánycipők 2 frt.

Képes nagy árjegyzék, csomagolás és szállitólevél ingyen. — 10 frton felüli rendelések bérmentve küldetnek. — Vidéki rendelések pontosan és lelkiismeretesen eszközöltetnek. — Nem megfelelő árut készséggel kicserélek.

Az üzlet nagyobbitása miatt az összes nyári cipők előállitási áron, vagyis 20 százalékkal a rendes áron alul kaphatók.

Franz Richter Pilsenben, a 16047. számu

„Eljárás házi penészgombát irtó és fát konzerváló szer előállitására“

cimü, 1899. szept. 1-ről kelt magyar szabadalomra

vevők vagy engedményesek keresletnek.

Szives ajánlatok **„W. R. 5480“** alatt **Mosse Rudolfhoz Bécs**, I. Seilerstätte 2. intézendők.

Vizmentes

eső-köpenyek

eredeti angol gyapju dupla-szövetből gummi betéttel, valamint

gummi-köpenyek

minden nemben uraknak, nőknek és gyermekeknek. Minták, árak és méretkivétel postafordultával

Paget & Co.

Bécs, I. Riemergasse 12.

Titkos betegségek ellen

25 évi, részben katonaorvosi (a bécsi és budapesti katonakórházakban), részben magánorvos tapasztalatai után legmelegebben ajánlható

Dr. KAJDACSY,

v. cs. és kir. ezredorvos és kórházi főorvos

Electrotherapiai rendelő-intézete

IV. Kigyó-utca 5. I. em. Klotild-palota

(átjáróház és lift használat).

A legelhanyagoltabb hugycsőfolyásokat, legsulyosabb hugyhólyagbajokat, bujakóros sebeket, syphilist, az önfertőztetés utóbajait

Elgyengült férfierőt

az orvosi világ által legujabban olyannyira felkarolt és hatásában páratlan sikerü

Electro-Massage vagy Psychrophor

által, magömléseket, nőknél fehérfolyást befecskendezés nélkül, a legmakacsabb bőrbetegségeket, valamint ifjukori bünök következtében beállott ideg és ennek utókövetkezményeképp létrejött hátgerinebajokat gyógyit a legujabb gyógymód szerint alaposan és biztos, állandó sikerrel.

Rendel: délelőtt 9 órától 4 óráig; este 7—8 óráig

Nőknek ugy mint férfiaknak külön be és kijárat

Külön várótermek.

Levelekre dijtalanul azonnal válaszoltatik; esetleg gyógyszerekről is gondoskodva lesz.

VEGYE MEG 2 KRAJCÁRÉRT

gyermeke részére a

MESEMONDÓT.

Szerkeszti: **Gara Ákos.**

Ez ma a legjobban szerkesztett és legolcsóbb képes gyermeklujság.

Kapható: minden tőzsdében és lapelárusitónál.

ALKALMI

BUTOR-ELADÁS.

Nagyon ajánlom a t. butorvásárló közönségnek, hogy mielőtt szükségletét bárhol fedezné, tekintse meg butortelepemet, ahol az összes eddig mintául szolgált asztalos- és kárpitozott butorok, mélyen leszállitott árban adatnak el. Nagy választék egyszerü butorokban, valamint a legdiszesebb kivitelig.

Dósa Kálmán **Erzsébet-tér 18. sz. Sas-utca sarok.**

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Magyar kir. államvasutak Üzletvezetőség Miskolcz. 23229/902. sz. III.

Pályázati hirdetmény.

A magyar kir. államvasutak Kassa állomásán a vendéglőt üzletre 1903. január hó 1-től számitandó 3 évi időtartamra ezennel nyilvános pályázat hirdettetik.

A vendéglőt bérbe venni óhajtók felhivatnak, hogy szabályszerüen bélyegezett valamint kellő bizonyitványokkal felszerelt ajánlatukat folyó évi szeptember hó 25-én déli 12 óráig a magyar államvasutak miskolczi üzletvezetőség tikárí hivatalához e cim alatt: „Ajánlat a kassai pályavendéglő bérletére 23229/902. számhoz“ lepecsételt boritókban téritvény mellett nyujtsák be. Az ajánlaton az aláirás két tanuval előttemezendő.

Az ajánlattevő köteles a miskolczi üzletvezetőség gyüjtőpénztáránál f. évi szeptember hó 25-én déli 12 óráig bánatpénzképen 1000 azaz egyezer koronát készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban letétbe helyezni, vagy ofa posta után külön boritékban bekülderni, mivel különben az ajánlat figyelembe vételnél nem fog. Takarékpénztári betétkönyvek nem fogadtatnak el.

Az ajánlattevőket ezuttal is figyelmeztetjük, hogy az étel és ital árjegyzéket a változott viszonokhoz mérten ujból fogjuk megállapitani.

A vendéglő bérletére vonatkozó feltételek a miskolczi üzletvezetőség forgalmi és kereskedelmi osztályában (II. emelet 25. ajtószám) a hivatalos órák tartama alatt megtekinthetők, miért is az ajánlattevőkről feltételeztetik, hogy a feltételeket ismerik a azokat magukra nézve egész terjedelmökben kötelezőknek elfogadják.

A feltételekről eltérő ajánlatok figyelembe vételnél nem fognak.

A magyar kir. államvasutak miskolczi üzletvezetősége fenntartja magának a jogot, hogy az ajánlattevők körül, tekintet nélkül az ajánlati bérösszegre, szabadon választhasson.

Miskolcz, 1902. évi aug. 26-án.

Az üzletvezetőség.

Utánnyomat nem dijaztatik.

Hirdetmény.

Ezennel közhirré tétetik, hogy a

Magy. Királyi Szabad. Osztálysorsjáték

(X. sorsjáték) **6. osztályának** huzásai f. évi **Szeptember hó 24-től október hó 21-ig** tartatnak meg, még pedig a következő napokon:

Szeptember 24, 25, 26, 27, 29, 30. Október 1, 4, 6, 7, 8, 9, 13, 14, 15, 17, 21.

A huzások mindig d. e. 9 órakor kezdődnek és a **magyar királyi ellenőrző hatóság** és **kir. közjegyző** jelenlétében nyilvánosan történnek a **M. kir. szab. Osztálysorsjáték huzási termében (IV., Eskütér, bejárat a Duna-utcáról).** A sorsjegyeknek a 6. osztályra való megujitása, a játékterv szerint minden igény különbeni elvesztésének terhe alatt, **1902. szeptember hó 17-ig** eszközlendő.

Budapest, 1902. szeptember hó 7-én.

Magyar Kir. Szabadalmazott Osztálysorsjáték Igazgatósága.

LÓNYAY. HAZAY.

50 fillérért

50 fillérért 50.000 korona.

50.000

50 fillérért 50.000 korona.

korona ért. nyerhető

a Pozsonyi Kiállitási Sorsjátékon

Huzás visszavonhatatlanul szeptember 21-én.

Sorsjegyek mindenütt kaphatók.

Megrendeléseket a pénz előleges beküldése ellenében pontosan eszközöl a

Kiállitási Sorsjegy Iroda Budapest, V.,

Nádor-utca 16. szám.

50 fillérért 50.000 korona.

Nincs többé sérv!

10.000 korona jutalom

annak, ki az én módszerem alkalmazása mellett, sérvétől teljesen meg nem szabadul. — Legmagasabb kitüntetések, ezernyi köszönőiratok. Tessék ingyenprospektust kérni. **Dr. Reimann-tól, Valkenberg 152. sz. Hollandia.** Minták külföldi levelek 25, levelezőlapok 10 fillérrel bérmentesítendők.

GUMMI

és halhólyag-különlegességek,

valódi francia és angol gyártmány, teljesen biztos és ártalmatlan. Roule 1, 2, 3, 4, 5, 6 frt tucatja; halhólyag 2, 3, 4, 5, 6 frt tucatja, Capottes americaines 2, 3, 4, 5 frt tucatja, párisi szivacs 2, 3, 4, 5, 6 frt tucatja. Pessarium ochsivum frt 1.50—2.50-ig orvosi rendeletre. Diana-öv havibaj-kötelék 2 frt 50, 3 frt 50 kr. darabja.

Magyar Orvosi Müszertárban

Budapest, Kerepesi-ut 32. M.,

a Rókus-kórház templomával szemben. — Arjegyzék ingyen, zárt borítékban.

10 frtnyi megrendelésnél 20% engedmény.

Titkos betegségek szakorvosa

gyanánt, gyors, alapos és könyelmes módon biztos gyógyulást ohajtó szenvedőknek, 20 éves kórházi és magángyakorlati tapasztalataimnál fogva legjobban ajánlható

Dr. CZINCZÁR J.

egyetem. orvostudor

gyógyít **férfiaknál és nőknél** foglalkozási zavar nélkül mindennemű bármily régi keletü

Nemi betegségeket

ugymint **hugycsőfolyást,** hólyag- és vizelési bajokat, **bujakóros sebeket, syphilist,** önfertőzésből eredő idegbajokat, a legmakacsabb **bőrbetegségeket és szépséghibákat,** továbbá

Nemi gyengeségi állapotokat

(impotencia)

meglepő **biztos eredményayel gyorsan** a legujabb módon.

Rendelő-intézet: Budapest, VII., Kerepesi-ut 14. sz. I. e.

Rendelés: délelőtt 10—4-ig, délután 6—8-ig.

Külön vártermek. Külön be- és kijárat.

Levelekre rögtöni válasz.

Szenzációs ujdonság az általam föltalált

cipő öntisztitó-gép

melyiyel mindenki anélkül, hogy hajolnia kellene, Guzi-kenőcscsel bekenyo, kötszeri forgatás által cipőit fényesre tisztithatja. **Világhirü találmányom a törv. védett Guzi-kenőcs,** melyivel ha a cipő felső bőrét bekeni, ezennel **1 évi irásbeli jótállást vállalok** és időelőtti elszakadás esetén **ingyen megcsinálom- FENOMENALIS TALÁLMÁNYOM A CIPŐ-SÁMFA,** mely hozzájárul, hogy a cipő az egyévet kibirja, miután a cipőt, ha nedves állapotban levetjük, a bőr összeráncosodását kizárja.

Minden nálam vásárolt cipőhöz találmányaim közül tetszés szerint **kettőt teljesen ingyen mellékelek. Mindenkinek, hogy meggyőződést szerezhessen világhirü Guzi-kenőcsöm jóságáról, ki elmét velem közli, 1 tégely Guzi-kenőcsöt és több ábrával ellátott árjegyzékem küldöm ingyen és bérmentve. Mértéknek a legbiztosabb, ha harisnyában egy papirlapra állva a lábtalp körvonalát lerajzoljuk.** Meg nem felelő cipőért ezennel kötelezem magam a pénzt minden levonás nélkül visszaadni. A teljes postaköltség csupán 30 krajcár.

Férfi vixbőrü sima erős cipő	3.—
Elegáns gavallér vix fűzős	3.20
Oroszlakk, cugos v, fűzős cipő bőrszárral	4.—
Elegáns szalon-lakk, fűzős cipő	4.—
Bagaria-csizma egy darabból halhólyaggal teljesen vizmentesitve, háromszoros talppal, 3 évi jótállással	7.50
Ugyanaz borjubőrbe, nyelves	8.50
Haitna-csizma, térdig érő, egész magas bőrborítással, halhólyaggal vizmentesen	5.—
Párisi divat, feltünő elegáns box v. sevró fűzős gavalércipő	4.50
Elegáns barna, bagaria cipő	3.50
Egyéves önkéntesi csizma, elegáns, fényesre tisztitható	10.—
Női zergebőr, cugos v. fűzős cipő, erős	3.—
Elegáns szalon-lakk, fűzős v. gombos	3.50
Párisi divat, feltünő elegáns box vagy sevró, fűzős v. gombos	4.—
Oroszlakk fűzős v, cugos, bőrszárral	3.50

Főüzlet:

Agulár Ignácz

Budapest, Kerepesi-ut 30.

a Rókus-kórház templomával szemben Fióküzlet Király-u. 6.

Zálogházban

levő **arany** és **ezüstneműeket,** a ki azokat ki nem akarja váltani, kiváltjuk és a legmagasabb többletet kifizetjük.

Alkalmi ajándékul eladunk 13 lintos ezüst evőkészletet 12 személyre 140 frt, 6 személyre 65 frtól kezdve és feljebb. Mindennemü finom ezüst tárgyak baroka és francia styinsban. Nagy raktár **arany** férfi **láncokból,** massiv aranygyürük 6 forint 40 kr. arany férfi-órák 12 frt, arany női órák 9 frtól kezdve 12 darab massiv evőeszköz 6 frt 50 kr.

Képes árjegyzéket bérmentve és ingyen.

Grünberger A. Béla örökösei

Budapesten, Harisbazár. Városház-tér 9., I. em. 23. uj szám Váci-utca 30.

Egyedül valódi angol Balzsam Thierry A. gyógyszerésztől

Közegészségügyileg megvizsgálva és jóváhagyva.

Az üvegek felszerelése a kereskedelmi törvények védjegyoltalma alatt áll.

Ezen balzsam belsőleg és külsőleg használható. — 1. **A tüdőnek és mellnek összes betegségeinél elérhetetlen gyógyszernek bizonyult,** megszünteti a **katarrhust** és **köpetkiválást, a fájdalmas köhögésnek elejét veszi, sőt még régibb betegségeket is gyógyit.** 2. Kitünő hatással van torokgyuladásnál, rekedtségnél és a torok összes betegségeinél. 3. Alaposan kiirtja a hideglelést. 4. Meglepő gyorsan gyógyit gyomorgörcsöt, kólikát és szakgatásokat. 5. Jótékony hashajtó és vértisztitó, tisztitja a vesőket, megszünteti hypochondriát és melancholiát és előmozditja az étvágyat és emésztést. 6. Kitünő hatása van fogfájásnál, lyukas fogaknál, szájpenész, továbbá minden fog- és szájbetegségnél és megszünteti a felbőfögést, valamint a száj- és gyomor rossz szagát. 7. Külsőleg csodás gyógyszer minden sebre, ugymint höpörsenés, sipoly, szemölcs, **égési seb, fagyott testrész,** rüh, kosz és kütések, megszünteti továbbá a **főfájást,** zugást, szakgatást, köszvényt. fültájást stb. Tessék **mindig vigyázni a zöld apáca-védjegyre, mint sent látható!** Hamisitásoktól legjobb óvszer **egyenesen a gyárból eredeti kartonokban** bérmentve az osztrák-magyar monarchia minden postaállomására 12 kicsi vagy 6 dupla üveget 4 koronáért hoztak. Bosznia és Hercegovinába 4 kor. 60 fillér. Kevesebb nem küldetik. Szétküldés **csak az összeg előzetes utalványozása vagy lefizetése** mellett.

Miért szenved? mikor önnek a biztos gyógyulásra a **legrégibb sebeknél** is kilátása van és majdnem mindig elkerülheti a fájdalmas operációt vagy amputálást, ha

Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi

centifolia-kenőcsét

használja, mely a sebek gyógyitásában **rendkivül jó hatással van,** a fájdalmak **enyhitésében pedig elérhetetlen.** Valódi centifolia-kenőcs használtatik; a gyermekágyasok mellbajainál, a tejelválasztás akadályainál, mellkeményedésnél, vörhenynél, mindenféle régi bajnál, nyilt sebeknél lábakon és csontokon, sebeknél, **sőcsuz,** dagadt **lábaknál,** sőt csontszúnál is; ütött, szurt, lőtt, vágott és roncsolt sebeknél; **az idegentestek kiválasztásánál,** mint üveg- és faszilánk, homok, dara, tövis stb.; mindenféle daganat, **kinövés, karbunkulus,** uj képződmények valamint ráknál, körömmérgnél, körömdaganatnál, holyagnál, **menéstől kisebesedett lábaknál. Egett sebek minden nemét,** fagyott testrészek, a betegek fekvéstől eredt sebeit, a nyakon támadt daganatot, vördaganatot, fülbajt és a gyermekek sebesedését stb. stb. Szétküldés csak az összeg előzetes beküldése ellenében. 2 tégely csomagolással, postaköltséggel és szállitólevéllel együtt 3 kor. 50 fillér. **Számtalan elismerő bizonyitvány eredetiben megtekinthető.** Mindenkit óvok **hamisitványok vételétől és kérem vigyázni,** hogy minden tégelyen a cég: **„Orangyal-gyógyszertár Thierry (Adolf) Limited Pregrada“ beégetve legyen.**

E két gyógyerejében felülmulhatatlan szer, **sohasem romlik el, ellenben minél régibb lesz,** annál értékesebb és hathatósabb, **és nem a meleg, sem pedig a hideg nem árt nekik,** igy tehát az év bármely szakában küldhető. Majdnem mindig **van hatásuk és segitenek, legalább az orvos megérkeztéig,** természetesen nem szabad hamisitványokat vagy efféle sokszorosan ajánlt hasonló, de hatástalan szereket használni, melyekért csak legfeljebb a pénzt dobjuk ki, hanem maradjunk csak e mellett a két régi elismert, jó, olcsó, megbizható amellett teljesen ártatlan, világhirű szernél, melyeknek minden családnál találhatónak kellene lenni. A hol a fent ismertetett védjegyekkel valódian kapni nem lehet, tessék egyenesen rendelni és cimezni:

Thierry (Adolf) gyógyszerész Limited Orangyal-gyógyszertára. Pregrada Rohitsch-Sauerbrunn mellett.

Közp. raktár Budapesten: Török J. gyógyszerész, Zágrábban: Mittebach J. gyógyszerész és Bécsben: Brady C. gyógyszerésznél.

Urak!

Salaperlen

(Salacetoisont olaj)

Salacetol 0·09 Ol. Santali osind 0.21 — igy hivják a legujabb felülmulhatatlan szert a **titkos betegségek minden nemének 4.45** koronáért bérmentve küld egy kis üveget 50 kapszulával. Raktár Ausztria magyarország részére Budapesten, **Török József** gyógyszerésznél, Andrássy-ut 26. és Király-utca 12. valamint minden gyógyszertárban.

HOLLANDI

életbiztositó részvénytársaság (Algemeene Maatschappij van Lebensverzekering in Lijfrente)

BUDAPEST,

VIII., Kerepesi-ut 1,

(A nemzeti szinház bérházában.)

Igazgató: **TOLNAY LAJOS.** Vezértitk. **STIGNITZ IMRE.**

1900. év végéig

215 millió korona

biztositás köttetett

A társaság mindennemü biztositást elfogad, melynek alapját az emberi élet képezi, u. m.: tőkebiztositást, tulélés és halálesetre szóló, valamint özvegyi nyugdijbiztositást, azonnal kezdődő és elhalasztott életjáradékokat, kiházasitási biztositásokat gyermekek részére stb. Bővebb felvilágositással szolgál a magyarországi vezérképviselőség Budapesten, valamint a vidéki képviselők.

Referenciákat

a magyar általános hitelbank ad.

Kivonat a dijtáblázatokból

A tőke elhalálozás alkalmával fizetendő								A tőke 20 év után vagy időelőtt elhalálozás alkalmával azonnal fizetendő	
Dijtétel 1000 korona után									
Kor.		Kor.		Kor.		Kor.		Kor.	
25	1.80	34	2.30	43	3.16	52	4.66	25	4.11
26	1.84	35	2.38	44	3.30	53	4.88	26	4.12
27	1.88	36	2.46	45	3.44	54	5.12	27	4.13
28	1.93	37	2.54	46	3.59	55	5.37	28	4.14
29	1.98	38	2.63	47	3.73	56	5.64	29	4.15
30	2.03	39	2.72	48	3.91	57	5.93	30	4.16
31	2.09	40	2.82	49	4.08	58	6.24	31	4.17
32	2.16	41	2.94	50	4.26	59	6.57	32	4.18
33	2.23	42	3.04	51	4.45	60	6.97	33	4.20

34	4.22	43	4.56						
35	4.24	44	4.61						
36	4.27	45	4.67						
37	4.30	46	4.76						
38	4.33	47	4.84						
39	4.36	48	4.99						
40	4.39	49	5.02						
41	4.45	50	5.10						
42	4.50								

Sz. 3109—1902.

Hirdetmény

az alább megnevezett állomásokon elhelyezett cs. és kir. közös hadseregbeli csapatok (intézetek) élelemszükségleteinek ajánlati tárgyalás utján való biztositása iránt.

Az ajánlati tárgyalás tartatik						a következő katonai élelemszükségletekre nézve naponként		Az évi szükséglet az alább kimutatott élelmi cikkekben körülbelül áll		Bánatpénz a következő cikkekre	
mely napon	mely állomáson és hivatalos helyiségben	mely kiszolgáltatási állomás részére	a jelenleg ahhoz tartozó környékbeli helységekkel	mely időszakra tól	mely időszakra ig	kenyér á 840 gramm adag	zab á 4200 gramm adag	kenyér adag	zab métermázsa	kenyér korona	zab korona
						A cs. és kir. helyőrségi csapatok, intézetek és elszigeteltek részére:					
1902. évi október hó 6-án	Nagyszebenben a cs. és kir. 12. hadtest hadbiztosság hivatalos helyiségében	Nagy-Disznód	—	1903. január hó 1-től	1903. december hó 31-éig	164	154	59.860	2361	A bánatpénz — pontosan kiszámítva — a szállitandó összmennyiség ajánlati ára alapján kiputhatolt értékének 5 százalékából áll.	
		Fogaras	—			346	8	126.290	123		
		Medgyes	(Paratély, N.-Ekemező, Buzd, Muzsna, Szász-Ivánfalva, Darlóc)			331	313	120.815	4798		
		Székelyudvarhely	Székely-Keresztur			396	11	144.540	168		
1902. október 8-án	Brassóban a cs. és kir. élelmező-főlök-raktárnál	Botfalu	—			—	75	—	1150		
		Szent-Péter	—			—	80	—	1226		
		Höltövény	—			—	80	—	1226		
		Földvár	—			—	75	—	1150		
1902. évi október 9-én		Feketehalom	—			—	154	—	2361		
		Keresztényfalva	Volkány			—	150	—	2300		
		Vidombák	—			—	153	—	2345		
		Rozsnyó	Ó- és Uj-Tohán			—	153	—	2345		
1902. október 7-én	Gyulafehérvárt a cs. és kir. élelmező-raktárnál	Szászváros	—			634	18	231.410	276		
		Erzsébetváros	Sáros, Dános, Holdvilág, Szász-Szt-László			164	154	59.860	2360		
1902. október 13-án	Kolozsvárt a cs. és kir. élelmező-raktárnál	Maros-Vásárhely és hozzá tartozó sátortábor	Maros-Szt.-Király, Maros-Keresztur, Maros-Szent-György, Udvarfalva, Szent-Anna, Megyesfalva, Koronka		1902. Nov. 1.	1131	—	412.815	—		
						—	37	—	662*)		
		Beszterce	Vinda, Bilak, Zolna, Szász-Budak, Besenyő, Dedrád-Széplak, Nagy-Demeter	1903. január 1.		1208	—	440.920	—		
				1902. nov. 1.		—	35	—	626*)		

Az 1. alatt kitüntetett szükségleten kivül a szerződési árak mellett még szállitandó lesz:
2. A fegyvergyakorlatokra bevonult szabadságoltak, tartalékosok és póttartalékosok, továbbá lovak szükséglete.
3. Esetleges átvonulási meneteknél előforduló kenyér- és zab-szükséglet, havonta körülbelül 1500 adag, a feltételek füzete IV. cikkelye A—a. betüje szerint.
*) 14 hónapon.

Megjegyzés.

1. A cs. és kir. közös hadsereg fent kimutatott élelmi szükségleteinek biztositása végett a táblázatban megjelölt napokon és hivatalos helyiségekben **kizárólagosan irásbeli ajánlatok** utján nyilvános tárgyalás fog tartatni.

A bérletnyertes — oly állomásokon, melyeken összpontositások, nevezetesen a lovasságnál tartandó osztály-, ezred- vagy lovasdandár-gyakorlatok, vagy pedig vegyes fegyvernemek gyakorlatai, dandár dandár elleni esetleg hadosztály-gyakorlatok is tartatnak, a katonai igazgatások ebbeli felszólitására köteles az ezáltal keletkezett többletet ugy az illető állomáson, valamint ennek környékéhez tartozó állomásokon is a szerződésszerü árakért szállitani. A bérletnyertes egyuttal a táppótlékok és a csapatiskolákban beálló esetleges szükségleteknek a szerződésszerü árakban való kiszolgáltatására is köteles.

2. Minden ajánlattevő, — katonai kincstárral szemben már szerződési kötelezettségben állott s teljesen megbizhatónak bizonyult, vagy a tárgyaló bizottság előtt vállalatképesnek és megbizhatónak ismert vállalkozók kivételével — köteles, ha a kereskedelmi lajstromba bejegyzett czégje van, az illető kereskedelmi és iparkamara — azon ajánlattevők, kik ipart vagy kereskedést üznek, de a kereskedelmi lajstromba bejegyezve nincsenek, az I. foku iparhatóság által, kik pedig mezőgazdasággal foglalkoznak, de bejegyezve nincsenek, a mezőgazdasági kerületi egyletek által kiállitandó bizonyitvánnyal kötelesek vagyoni állapotukat a hirdetett szállitási üzletre való vállalatképességüket és megbizhatóságukat a tárgyaló bizottság előtt igazolni. Az ilyen bizonyitványok nem az ajánlattevő, hanem a kiállitó kamara, vagy egyesület által, hivatalosan juttatandók a tárgyaló bizottsághoz egy külön lezárt boritékban és két hónapnál korábbi keltüek nem lehetnek.

3. Mintának teljesen megfelelőleg szerkesztett és 1 koronás bélyeggel ellátott **ajánlatoknak** — lepecsételt boriték alatt — az előirt bánatpénzeknek külön boriték alatt való csatolása mellett, — az illető állomás szükségleteinek tárgyalására kitüzött napon **legkésőbb délelőtti 10 óráig** kell a tárgyaló bizottsághoz beérkezni, később érkező vagy táviratban tett ajánlatok nem vétetnek tekintetbe. Ha valamely ajánlatban a számokkal és betükkel irt ár között eltérés mutatkoznék, akkor a betükkel irt ár fog helyesnek tekintetni. Azon ajánlkozók, kik saját termesztményeiket ajánlják, figyelmeztetnek, hogy ezt az ajánlatokban különösen hangsulyozzák.

4. Az ajánlati tárgyalásra vonatkozólag a Nagy-Szebenben, illetőleg Gyulafehérváron és Kolozsvárt 1902. évi augusztus hó 31-én kelt és két-két példányban hivatalosan kiállitott «Szállitási feltételek füzeté»-ben foglalt feltételek irányadók, melyek a nagyszebeni, gyulafehérvári és kolozsvári katonai élelmező raktárakban, valamint a brassói katonai élelmező fiók-raktárban, naponta délelőtti 8 órától 12 óráig betekinthetők. Az ilynemü feltételi füzetek, ivenként 8 fillér megfizetése ellenében, az előbb emlitett élelmezési raktároknál mindenki által megszerezhetők.

5. A «Szállitási feltételek füzeté»-ben foglaltak betartására már ajánlatának benyujtásával minden ajánlattevő kötelezve van.

6. Községek bánatpénz vagy óvadék letételétől feltétlenül fel vannak mentve és ezek, valamint a mezőgazdasági egyesületek és a termelők, az élelmi szükségleteknek ezennel kihirdetett szállitására különösen figyelmeztetnek.

Termelők és mezőgazdasági egyesületek azon felajánlott czikkeknél, melyeket magok állitanak elő, a biztositék letevése alól fel vannak mentve.

Termelőknek, mezőgazdasági egyesületeknek, községeknek, — illetőleg a kenyérszállitásnál pékmestereknek ajánlatai egyenlő árak mellett más vállalkozókkal szemben előnyben részesülnek.

7. **Átvonulási menetekre** vonatkozó szállitási ajánlatok élelmezési czikkekre nézve, az előkészitett feltételi füzet IV. pontja értelmében teendők meg.

8. A cikkek kiszolgáltatásának a hirdetményben megnevezett állomásokon, esetleg azon környékén kell történnie.

9. Az élelmi czikkeknek az állomáshoz tartozó környékbeli állomásokra való elfuvarozására nézve az előkészitett feltételi füzet XVII. pontja értelmében **külön ajánlat teendő,** ellenesetben feltételeztetik, hogy a fuvardij a felajánlott szállitási árban benfoglaltatik. Ha az elfuvarozásra többen egyenlő árak mellett ajánlkoznak, a bérletnyertes ajánlata előnyben részesül.

10. A bérlő kiszolgáltató raktára a katonai szállásoktól való távolsága 1·9 km.-nél nagyobb ne legyen; ha a távolság 1·9 kmt tulhaladja, akkor a bérlő köteles, a kenyér és zabnak fuvarozásáról dijmentesen gondoskodni.

11. Az ajánlattevők a hadsereg-igazgatással szemben az ajánlatuk elfogadása iránti nyilatkozat tekintetében lemondanak az 1875. évi XXXVII. t.-cz. 314. és 315. §§-okban valamely ajánlat elfogadása iránti nyilatkozatra nézve megállapitott határidő betartásának követelésétől.

12. A bérlő a kenyeret és zabot minden hónap 1-én 5—5 napra előre tartozik szállitani; minden hónap 26-án, annak további napjaira előre. A tiszti saját lovak számára esedékes zab félhavonként, vagy az egész hónapra előre kézvényelhető.

13. Elvileg csupán fehér zab szállitható; az illető ajánlatban mindenkor megjelölendő, hogy fehér vagy fekete zab értetődött-e; vegyes zabra vonatkozó ajánlatoknál a fehér és fekete zab keverési aránya pontosan megjelölendő.

14. Összetes ajánlatok csakis kenyérre és zabra Székelyudvarhelyen és Fogarason tehetők.

Összetes ajánlatok, melyek több bérleti állomásra vonatkoznak, feltétlenül és már a tárgyaló bizottság által visszautasittatnak.

15. Ajánlatok, melyeknél 14 napnál rövidebb kötelezettség kiköttetik, nem vétetik tekintetbe.

16. A kenyérsütés minden állomáson loco kell, hogy eszközöltessék. A katonakenyér 2, 700 grammos adagot tevő czipókban állitandó elő. A cipó 1600 gramm tésztával kimérendő és 1400 grammal kisütendő. 1/3 rész buza. 2/3 rozs-liszitből készült kenyér csak akkor biztositatik, ha ez a tiszta rozsból készült kenyérrel szemben nem kerül többe.

17. Fogaras, Medgyes, Marosvásárhely és Beszterce állomásokon a rendelkezésre álló sütődék, raktárhelyiségek, illetve sütőde-szerszámok bérbe adatnak. Oly vállalkozók, kik ezen bérbevételt óhajtják, ezt ajánlataikban — a bérösszeg megnevezésével — külön emlitsék fel.

Bérbevevő köteles a bérelt helyiségeket saját költségén a kincstár javára tüzi kár ellen biztositani és az illető épületek után járó adókat és terheket viselni, továbbá ugyanaz köteles a bérleti tárgyak rendszeres fenntartására, melyek nem csak a javitást a rongáltaknak, hanem esetleg azon létrészeknek is ujakkal való pótlást magában foglalja, melyek a használat által vagy az időlefolytával használatlan lettek.

18. A fizetés szabályszerint a postatakarékpénztár atján eszközöltetik; erre vonatkozóan utaltatik az ajánlati feltételi füzet XIX. tételének kiegészitő határozataira.

Kelt Nagyszebenben, 1902. évi augusztus 31-en.

A 12. hadtest cs. és kir. hadbiztossága.

Egy korona bélyeg.

Ajánlat (mintája).

Én alólirott az 1902. évi augusztus hó 31-én 3109. szám alatt kelt hirdetmény alapján ezen ..... ajánlatomnál fogva kötelezem magamat az ..... állomáson és körleti állomásain szükséges:

kenyérnek 840 grammos adagját ..... fill., szóval ..... fillér,
zabnak 4200 grammos adagját ..... fill., szóval ..... fillér,
} 1903. január 1-től decemberhó 31-ig

terjedő időre szállitani, az átvonulók élelmi szükségleteit a „Szállitási feltételek füzete" IV. lit. A—a. cikkelyének ..... értelmében kiszolgáltatni.

Ezen ajánlatomért a mellékelt (vagy az ide csatolt elismervény szerint a ..... pénztárnál letétbe helyezett, semmi más kötelezettségért nem szavatoló) összesen ..... korona, azaz ..... értékü, ... ból álló bánatpénzzel kezeskedem. (Termelőknél, kik saját terményeiket felajánlják, e nyilatkozat következőleg szól: Ezen ajánlatomért az összes vagyonommal kezeskedem.)

Továbbá kötelezem magamat azon esetben, ha a szállitást elnyerem, legkésőbb 14 nappal az erről vett hivatalos értesités után a bánatpénzt a 10 százaléknyi óvadékösszegre kiegészitni s ha ezt elmulasztanám, feljogositom a hadseregigazgatást, hogy ezen kiegészitést a szállitási kedvezmény visszatartásával eszközölje.

Egyébként a hirdetményben közzétett feltételeken felül magamat azon feltételeknek is alávetem, melyek a kiirt tárgyalásra előkészitett, 1902. évi augusztus hó 31-én „Feltételi füzetben" foglaltatnak.

A ..... i kereskedelmi és iparkamara / (mezőgazdasági egyesület) ide mellékelt értesitése szerint a megbizhatóságomról és vállalatképességemről szóló bizonyitvány a .....hoz közvetlenül fog megküldetni.

Kelt ..... 1902. évi ..... hó .....-n.

N. N.- lakik: N-ben.

Az ajánlat boritékba teendő és lepecsételendő, a boriték külső oldalán pedig a czimzéshez még hozzáirandó: „Ajánlat a ..... hó .....-én tartandó tárgyaláshoz az 1902. évi augusztus hó 31-én 3109. szám alatt kelt hirdetmény alapján."

Az ajánlatban a letett bánatpénz részletezendő.

Minden **szó egyszeri** beiktatása nonpareille betükből **4 fill. Vastagabb betükből 8 fillér.**

APRÓ HIRDETÉSEK

A hirdetésekre dijmentesen ad felvilágositást a kiadóhivatal: József-körut 18. szám.

Levélbeli tudakozódásra ingyen adunk **felvilágositást, csak a válaszra szükséges** bélyeget kell mellékelni. Tudakozódásoknál **a hirdetés számát** a kiadóhivatallal mindig közölni kell.

Sándor.
Levele van e lap kiadóhivatalában „Rigó“ jeligével. 13354

Tubicám édes!
Drága életem! Hogy vagy? Napok óta nincs levelem. Napról napra, kivétel nélkül várom értesitésedet. Szivből üdvözöllek és csókollak számtalanszor. Szeretve imádlak. 13357

Müvelt,
magas, barna uriasszony, müvelt, jómódu, **áldozétkész** uriember ismeretségét óhajtja. **Kaland kizárva.** Válasz főpostára **„Mosartim“** jeligével. 13355

Vidékről
feljött fiatal hölgy ápolója lenne oly uriembernek, ki neki nyugodt jövőt biztosit. Sürgős választ „Özvegy asszony“ jeligével a kiadóhivatal továbbit. 13364

KERESLET.

Istállómester,
45 éven alól, keresztény, egy előkelő özvegy földbirtokosnő részére 3600 korona évi fizetés, fütés és világitás mellett felvételre **kerestetik.** Ajánlatokat „Lótenyésztés“ jeligével Mosse Rudolf, Budapest, **Ferencziek**tere 3. továbbit. 13344

Gazdatiszt,
intelligens, a ki egy 7—800 holdas jó karban lévő birtokot képes állandóan kezelni és némileg a szőlőszethez is ért, kerestetik január hó 1-ére. Ajánlatok bizonyitványmásodlatokkal, fizetési igények és a családi állapot feltüntetésével „X. Z.“ jelige alatt intézendők a hirdetési irodába, Budapest, V., Fürdő-utca 4.

Házmesteri
állások betöltendők. Bővebbet „Háztulajdonosok Lapja“ kiadóhivatala József-körut 19. 13358

Szegény
öreg 72 éves cseléd, ki már nem tud dolgozni, arra kéri a nemes és jószivü embereket, segitsenek nyomorán és küldjenek egy kis segitséget, hogy öreg napjaira ne kelljen koldulni. Szalkay Eszter VI. Szondy-utca 12. I. 14. 4264

Társnőt keresek
kitünő vevőkörrel rendelkező szabóság nagyobbitásához, kevés tőkével. Ajánlatokat **„Biztos jövő 1944!“** alatt Schwarz József hirdetési irodájába, Marokkai-utca kérek. 12346

Biztositási felügyelőségek. Egyik legnagyobb és legjobban bevezetett biztositó részvénytársaság a tüz-, élet- és balesetbiztositás fejlesztésére Pozsonyban, Győrött, Zala-Egerszegen, Veszprémben, Szegeden, Zomborban, Ujvidéken, Aradon, Temesvárott, Kolozsvárott és Debreczenben üzletszerzői felügyelőségeket szándékszik létesiteni. Pályázók sziveskedjenek irásbeli ajánlataikat igényeik és eddigi foglalkoztatásuk megjelölésével: „Budapest főposta 209. sz. fiókbérlet“ cimre küldeni. 13340

Egy
tanulóleány lap-expeditióba felvétetik.

Teljesen árva,
intelligens családból származó, fiatal leány, jó családnál vidéken gyermekek mellé alkalmazást keres. Szives megkereséseket „Árva“ jeligével e laphoz kér. 4276

Magyar-német levelező és könyvelő, aki a fővárosban önálló kereskedő volt, szerény fizetés mellett azonnali belépésre állást keres. Szives megkereséseket **„E. S.“** jelige alatt e lap kiadóhivatalába kér.

Képezdészné
izr., délutánra kerestetik egy 2-ik polgáriba járó leánykához, az illetőnek zongorázni kell tudni, a magyar, német és francia (vagy angol) nyelvet beszélje. Cim Schön Sándor, Váci-körut 74. szám. 4262

Divatárusnő
csak ügyes, gyors és önállóan dolgozni tudó, azonnal felvétetik. **Fizetés** havi 50 korona és teljes **ellátás.** Idősebbek előnyben **részesülnek. Rosenberg Béla női- és férfidivatárukereskedés, Keszthelyen.**

Intelligens,
fiatal leány, ki magyarul, németül s szerbül beszél s nagyon szépen ir, keres szerény dijazás mellett irodába vagy más hasonló alkalmazást. Szives megkeresést kér „Intelligens“ jeligével e laphoz. 4248

Gabonakereskedők
figyelmébe. Egy izr. vallásu 25 éves nőtlen fiatalember, a ki 10 év óta gabonakereskedésben raktárnoki és bevásárlói minőségben alkalmazva volt, ezen üzletágban teljesen jártas és kitünő bizonyitványokkal rendelkezik, hason minőségben **azonnali belépésre** szerény igények mellett alkalmazást keres. Szives megkeresést e lap kiadóhivatalába „K. 120“ alatt kér. 4261

Egy fiatal
nős kovács, iparjoggal rendelkezik, alkalmazást keres nagyobb fuvarosnál **vagy gyárba.** Cim a kiadóban. 4238

Egy olcsó zongorát
esetleg pianinot készpénzzel veszek. Ajánlatokat „H. J.“ jeligével a kiadóba.

A közeledő
vadászati évad **beálltával** felhivom a nagyobb **uradalmak és** vadásztársulatok **figyelmét arra,** hogy az elejtett vadak, különösen nyulakból, bármily nagy mennyiséget hajlandó vagyok átvenni külföld **részére.** Groszman Jágó, Miskolc. 4281

KINÁLAT.

Fodrásznő,
rendkivül ügyes, ismeretség hiányában ezuton ajánlkozik. Özv. Waldné VI., Vörösmarty-utca 48. II. 21. 4247

Szabóné
ügyes, a legkomplikáltabb toiletteket is bámulatos olcsó árért elegánsan és izléssel késziti saját lakásán. Vidéki megrendelésekhez a pontos alj-mérték és egy derék beküldése után késziték mindennemü toiletteket. Átalakitásokat és gyermekruhák készitését elvállalja. Ledérer Lipótné, Wesselényi-utca 54. III. 45. 4277

Két
6 hónapos szürke dogg eladó. VI., Lendvay-utca 8. 13352

Ritkaszép
kitanult fekete him uszkár elutazás miatt olcsón eladó. Váci-körut 54. I., délután 1—4-ig. 13348

Zsalu-kocsi,
üveges phaeton, kitünő jó karban, egy és kétlovas szerkezettel, esetleg egy szép 17 markos pejlóval együtt eladó. Megtekinthető a kábelgyárban, I., Külső Fehérvári-uton. 13350

Hölgyeknek
segélyt és tanácsot nyujtok szülési eseteknél, nagy gyakorlattal birok. Csölle Anna okl. szülésznő, VII., Akácfa-utca 3. sz. földsz. 11. Népszinház m. 13361

Boros-,
törkölyös-, uborkáshordók kaphatók Révésznél, Remete-u. 30. 13349

Szálloda,
Bácska egyik legnagyobb városában, megye székhelyén, igen elegánsan berendezett üzlet, mely 6 hónap előtt teljesen ujonnan lett berendezve, áll a következőkből: 12 utas-szoba, 1 nagy kávéház, 1 nagy étterem, 1 kaszinó-helyiség, külön háromszobás lakás a szállodásnak, 3 nagy istálló, igen nagy kocsiszin, nagy udvar, évi bére 3000 frt, tulajdonos több oldalról tulelfoglaltsága miatt eladó 10,000 forintért, kedvező fizetési feltételekkel. Az üzlet most nyáron is átlagosan 80 frt napi bevételt képes kimutatni. Bővebbet Niemetz Gyula üzletek adásvételi irodája által Budapesten, József-körut 18. 13363

Betöltendő állások.
A **Budapesti Hirdetés Közlöny** (XX. évfolyam, kiadóhivatal VI. kerület, Váci-körut 33.) legujabb számában **számos jól dotált állások a foglalkozás és szolgálat minden terén,** nem kevésbbé hivatalos pályázatok is vannak közölve, melyek részint **azonnal,** részint **később** betöltendők. **Előfizetés** félévre 6 korona, negyedévre 4 korona. Egyes szám 40 fillér, mely összeg levélbélyegben is beküldhető. Ugyanitt **hirdetések is** felvétetnek minden lap részére. Előfizetők és hirdetők kivánatra **dijtalan** közbenjárásban is részesülhetnek. 13359

Vendéglő,
a fővároshoz közeli nagyobb községben, mely mint életképes üzlet ott általánosan ismeretes s bármily nagyobb családnak biztos megélhetést nyujt, minden elfogadható árért jutányosan és igen sürgősen eladó. Bővebbet Niemetz Gyula üzletek adásvételi irodájában Budapesten, József-körut 18. 13361

Pénzkölcsönt
gyorsan és diszkrét módon minden hitelképes **egyénnek,** ugyszintén II. III. **helyre való** betáblázásra eszközöl utólagos dijazással: Szigeti és Társa, Rózsa-utca 59. Válaszbélyeg. 13360

Butorok,
üzletbe való üvegszekrények, teljes háló és ebédlő, Schöberlágy, szőnyegdivány, valódi bőrszékek, előszobafal és szekrény, lámpák, valamint különféle butordarabok minden áron eladók. Gyár-u. 2. I. lépcsőházban. 13365

Őszibarackot,
legszebb, óriási duráncait, postakosarankint 6 koronáért; **csemegeszőlőt** 3 koronáért, legnemesebb fajokból 4 koronáért; **cukordinnyét** 3 koronáért **bérmentesen** szállit: **Mertz Nándor, Nagyváradon.** 13366

Intelligens
gyermektelen családnál, különbejáratu kétablakos szép szoba, 1 vagy 2 uriember részére, esetleg teljes ellátással, kiadó. Ugyanott izletes, kóser obédkoszt kapható. Sándor-utca 30/b. földszint 7.

Gyermektelen
izr. család, egy nagyobb r. t. hivatalnoka, egy, esetleg két jobb házból való iskolás fiut teljes ellátásra elvállal. Szives megkeresések „K. M.“ jeligével a Budapesti Napló kiadóhivatalába küldendők. 4254

Vendéglő
nagy bor és sörcsarnok 4 vendégszobával, fővárosi 2200 tagból álló kaszinóval egybekötve, Budapest legjobb üzleteinek egyike, évente 1000 hekto sörfogyasztással, nagy konyhaforgalommal, nyugalomba vonulás miatt kedvező föltételekkel eladó, **sörgyár ezen üzletre vevőnek 6000 koronát** előlegez. Bővebbet **Szilassy Nándor** üzletek adás-vevését közvetitő irodája, József-körut 47. 4279

Kávéház
a fővárosban, csinosan berendezve, 4 biliárddal, elismert régi jó saroküzlet, évente tisztán már minden kiadást leszámitva, 10.000 koronát jövedelmez, ezen üzlet vezetéséhez szakértelem nem okvetlen szükséges, más vállalat miatt kedvező föltételekkel eladó, vételhez 8000 korona szükségeltetik. Bővebb fölvilágositást ad **Szilassy Nándor** üzletek adásvételi ügynöksége, József-körut 47. 4279

Füszerkereskedés
a Nagykörúton, fényesen berendezve, tulajdonos 18 éve vezeti és vagyont szerzett benne évente füszerárukban 26000 frtot, csemege és italárukban 18.000 frtot forgalmaz, miről komoly vevő személyesen meggyőződhetik, gyáralapitás miatt kedvező föltételekkel olcsón eladó. Bővebb fölvilágositást ad **Szilassy Nándor** mindennemü üzletek adásvevését közvetitő irodája, József-körut 47. 4279

Cimbalom
pedálos, olcsón eladó. Kerepesi-ut 49. I. 33. 13343

Házitanitónak
ajánlkozik a német és francia nyelvben jártas, nagy gyakorlattal biró IV. éves tanárjelölt. Göndör Aladár, Kerepesi-ut 49. sz. II. em. 39. ajtó.

Boroshordók
kitünő karban, minden nagyságuak, jutányosan eladatnak. Bővebbet Kis S. Dohány-u. 26. 132 2

Instruktornak
ajánlkozik a fővárosba egy gimnáziumi negyedik osztálybeli jeles tanuló. Ebédért vagy vacsoráért szivesen tanit. Cime: Weitzner Leo, Kerepesi-ut 64. II. 28.

Képezdésznő
ajánlkozik elemi vagy polgári iskolába járó növendékek tanitására és kezdő gyermekeknek a zongorázásban való oktatására. Szives megkeresések „Képezdésznő“ jeligével a kiadóba kéretnek. 4252

Intelligens
fiatal, keresztény leány pénztárosi vagy hasonló állásra ajánlkozik. Ovadékkal rendelkezik. Szives megkeresések „Pénztárosnő“ jeligével e lap kiadójába.

Singer-varrógépeket, a legolcsóbb árakkal, előnyös fizetési feltételekkel szállitunk. Láng J. és fia kerékpárüzlet Budapesten, József-körut 41.

Gyönyörü szép
folyosóról nyiló, különbejáratu szépen butorozott szoba, azonnal kiadó. Kerepesi-ut 6. III. em. 12. 4270

Eladó urilak,
árnyas, a fővárostól 15 percnyi villanyos közlekedéssel, megállóhely mellett, mely áll: 2 utcai, 1 udvari, fürdő- és előszoba, konyha és minden mellékhelyiségekkel. **Tehermentes.** Kedvező fizetési feltételek mellett azonnal eladó. Cim: Kájel János, Kispest, Báthory-u. 12.

Vidékiek,
vagy helybeliek, kik hosszabb vagy rövidebb időre szobát bérelni óhajtanak tiszta, világos és féregmentes szobákat kaphatnak igen olcsó árban, Főherceg Sándor-utca 30/B. I. em. 13.

Két utcai szoba,
igen tiszta, bejárat a lépcsőházból, azonnal kiadó. Sándor-utca 38. II. em. 22. 4272

Jobb családhoz
teljes ellátásba elfogadunk egy izr. uri kisleányt, saját II. polg. oszt. leányom mellé, kinek külön nevelőt tartanak és ugy a zongora, mint minden más tantárgyakban külön oktatásban is részesülhet, külön szoba. Cim a kiadóhivatalban. 4271

Szálloda,
Erdély egyik 15.000 lakosu nagyobb városában, megye székhelyén. az első és legjobb forgalmu üzlet ottan, áll 14 vendégszoba, kávéház, étterem, tánsterem, nyári étkező, jégverem stb., azonnal eladó 9000 koronáért eladó. Az évi bérösszeg 5000 korona. A szálloda teljes berendezésével is bérbevehető évi 6000 korona bérért. Bővebbet Niemetz Gyula üzletek adásvételi irodájában, Budapesten. József-körut 18. 13361

Elegánsan butorozott utcai lakás 2 ablakos szalon, 1 ablakos hálószoba, elő- és fürdőszoba használattal, villanyvilágitás, lift, a ház előtt villamvasutállomás, palotaszerü házban a Népszinház mellett. elutazás miatt egy-két előkelőbb ur számára kiadó. Tudakozódhatni; József-körut 2, a házfelügyelőnél. 4257

Különbejáratu
elegánsan butorozott, világos, tiszta és féregmentes szoba, pontos kiszolgálással és minden kényelemmel ellátva, hölgyeknek vagy uraknak azonnal kiadó. Főherceg Sándor-utca 30/B, I. 13.

Kossuth képek
különféle kiadásban rendkivül müvészies szinnyomatu kivitelben, **bámulatos olcsó árak visszonteladók részére. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.** Székely Aladár történelmi arcképcsarnok kiadóhivatala VII., Klauzál-utca 6. sz. 13345

A Kossuth-ünnep
rendezők figyelmébe! Most jelent meg **Gracza** György ismert irónak **„Kossuth Lajos élete, működése és halála“** cimü jeles történeti munkája a **második kiadásban.** A szép kiállitásu munkát több, mint negyven illusztráció disziti. Az előszót **Kossuth** Ferenc irta. **Kossuth Lajos századik születésnapja alkalmával tartandó emlékbeszédekhez és felolvasásokhoz nélkülözhetetlen segédkönyv és forrásmunka.** Igen becses emlékkönyv is. Ára diszes kiállitásban 5 korona, egyszerübb kiadásban 3 korona. Megrendelhető **Lampel R. (Wodianer F. és Fiai)** könyvkereskedésében, Budapest, Andrássy-ut 21. sz. a. 13299

Butorok,
rendkivüli **alkalmi** vételekből **jutányosan** eladatnak **részletekre és** készpénzért, ugyszinte vétetnek. Hunyadi-tér 3. sz. az udvarban.

Butor
legjobb minőségben, legolcsóbban, részletre és készpénzért kapható Weinberger Fülöpnél VI., Nagymező-utca 37 13408

Kerékpár
egészen uj, a gyárostól 2 évi jótállással, angol versenygép részletfizetésre eladó. Cim a kiadóban. 11231

Kisérteties ködobálás!
Felvilágositást effölött csak a spiritiszta irodalom nyujt. Katalogust és próbaszámot a **„Zeitschr. f. Spiritismus u. Psychischen Studien“**-ből **Oswald Mütze kiadóhivatala Lipcsében ingyen** küld szét.

Csinos utcai
szoba különbejárattal fürdőszoba használattal azonnal igen olcsón kiadó. Szentkir.-utca. 22. II. em. 26.

K-né Margitay
Maris tizennégy év óta fenálló első fővárosi szabászati és varró tanintézetben (Vas-utca 4 sz.) ugy a francia mint az angol szabásban és varrásban tökéletes kiképzést nyernek intelligens hölgyek előnyös feltételek mellett. Benlakó növendékek felvétetnek, szabászati tankönyv magán tanulásra kapható. 13204

Szabónő
kitünő gyakorlattal, ajánlja magát elegáns ruhák **készitésére** saját lakásán. **Divatos façonok** 5 frttól feljebb. **Egy** kisérle elegendő. Szentkirályi-utca 22. II. 26.

Zálogcédulákat
bármiről, vidékről is, butorokat, ruhákat, régiségeket, **öreg hamis fogakat,** ugymint minden elgondolhatót vesz Wischogrod Jakab, Nagyfuvaros-utca 7. Levelezőlapra azonnal jövök. 13114

Nevelőnőket,
tanitónőket, nevelőket, gyermekkertésznőket, bonnekat, legmegbizhatóbban ajánl, elhelyez Fekete Arnoldné intézete, Váci-körut 16. 12901

Ajtók, ablakok,
vasrollók, használtak és ujak nagy választékban olcsón kapható **Lefkovits Jakabnál,** Budapest, Nádor-u. 50. 13178

Egy kis ipartelep
minden **háztartásban** csekély **költséggel berendezhető.** Elsőrendü **szükségleti cikkek.** Jó **kereset biztositva.** Levelek 25 filléres **bélyeggel** bérmentve Eggart & F. E. Magrini, S Damiano 26. cimen, Malland (Olaszország.)

Mielőtt
férfi-, fiu- vagy gyermekruhát rendel vagy vesz, sziveskedjék saját érdekében **Koch testvérek Budapest, Károly-körut 26.** legnagyobb áruházából az ujonnan megjelent **nagy képes árjegyzéket kérni,** melyet rögtön bérmentve küldünk.

Hőviz
gyógyfürdő októbertől 10 évre bérbeadó. Fischer Szidi, Losonc, Bég-utca 2125

Hölgyek vásárolnak
igen előnyösen maradékok áruházában, VII. ker., Károly-körut 9., az udvarban (Hadik-Barkócy-féle házban). Állandó nagy maradékvásár a legfinomabb és divatos ruhakelmékből, selyemárukból, cérna, pamut- és damasztárukban, szigoru szabott árak mellett. Meg nem felelő áruk visszavétetnek és a pénz visszaadatik.

Skrofulát
rendesen azok a gyermekek kapnak, **akiket nedves szobában** tartanak. Minden szülő kötelessége **azért** meggyőződni arról, tökéletesen száraz-e a gyermekszoba, ha pedig nem az, rögtön értesitsék a
Szárító-fütési Vállalathoz: V. Pannonia-utca 2/b. Interurban-Telefon: 21—04. mely a legrövidebb idő alatt a legtökéletesebben végzi **a száritást,** szabadalmazott fütőkészülékeivet. 13248

Nevelőnőket
német, francia, angol nemzetségbelieket, zeneismerettel vagy annélkül, magyar okleveles tanitónőket, bonneokat és gyermekkertésznőket lelkiismeretesen ajánl és elhelyez
Szegheőné S. Lujza
Budapest. VI. Dessewffy-utca 22. sz.

Gummi
és
halhólyag
valódi **francia** gyártmány **legbiztosabb** és **„nem ártalmas óvszer** tucatja 1.20, 2, 3, 4, 5, 6 frt. Megrendeléseket **titoktartás mellett** eszközöl
Radványi L.
keztyü- és kötszer-gyáros
Budapest, VI. Andrássy-ut 15. és VII., Erzsébet-körut 36.
Árjegyzék ingyen.

Finom butorok
detail-üzletünk teljesfeloszlatása miatt akár készpénzért- akár hitelre **tetemesen leszállitott árakon** kaphatók. a miért is **ez időszerint a legelőnyösebb a butorbevásárlás**
SÁRKÁNY és SCHÜTZ
butorcégnél
Bpest, Erzsébet-körut 12.
a New-York-kávéházzal szemben eszközölhető.
Teljes menyasszonyi kelengyéknél még külön engedmény. Minden butorvevő érdekében van, mindezek helyességéről személyesen meggyőződést szerezni.
Ugyanott **használt** butorok minden fajtáju **uj** butorokra **becseréltetnek.**
Butoralbumunkat 70 fillér bélyegekben való beküldése mellett, bérmentve küldjük.

Máv. Igazgatóság.
35792|F. IV. szám.

Árverési hirdetmény.
Kézbesithetlenné vált 6884 kg. sulyu, használt, de jó karban lévő cséplőgép-küldemény, f. évi szeptember hó 11-én d. e. 10 órakor fog azonnali készpénzfizetés mellett, Alsó-Szopor állomáson **nyilvános árverésen** eladatni.
Budapest, 1902. augusztus 27.
Az igazgatóság

Ferenc József kabát 3 frt
Jaquet ... ... 2 frt
Felöltő ... ... 4 frt
Nadrág ... ... 2 frt 50
Mellény ... ... —.50
Rothberger Jakab Kristóf-tér 2. I.

The Berlitz School
of Languages. Erzsébet-körut 15., II. em. jobbra. Francia, angol, olasz, orosz, német, spanyol, magyar, szerb és román nyelvek tanitása a felnőtteknek, az illető nemzetiségü tanárok által Berlitz módszere szerint. Az első leckeórától fogva **a** tanulóval csupán a megtanulandó nyelven beszélnek és csupán csak azt hallja. **Más magántanitókkal semminemü összeköttetésben** nem állunk.
Prospektusok ingyen **és** bérmentve, beiratás minden időben.
Forditások
eszközöltetnek.

Felhivás!
12 frttól 15 frtig készülnek mühelyemben remek szabásu divatos férfiöltönyök, felöltők vagy télikabátok mérték után, a legfinomabb gyapjuszövetekből
LICHTMANN SÁNDOR
férfiszabóterme:
Bpest, Andrássy-ut 56. sz. I.em.
Vidéki rendeléseknél egy mintaruha mértékül küldendő. — Vidékre, ha 3 ruhát rendelnek, odaküldöm utazó szabászomat szövetmintákkal.

Használt és uj
ajtók,
ablakok,
vasredőnyök
felvasalva, befalazásra, tökéletesen elkészitve. olcsón kapható
Eisler Árminnál
Bpest, VI. Nagymező-utca 66.

Szabadalmakat
kieszközöl és értékesit az összes államokban.
Weisz Sándor
hites szabadalmi ügyvivő
BUDAPEST,
IV., Gizella-tér 2. sz.
(Váci-utca sarkán).
Szabadalmak értékesitésére vonatkozó köszönetnyilvánitásokba betekintés vehető.

Vasuti sinek,
vágány és épitési célokra. **Lakatos és kovácsszerszámok, különféle szerszámacél,** üllők, satuk, fuvók, tábori tüzek, furógépek, esztergapadok, tartányok, **kutak. Cefreszivattyuk, cefrepárolók, Transmissiók. Szijkerekek, Gőzfavágó, áll 12 HP Langen-Wolf**-féle gázmotorból, **4 balta, 2 körfürészből.** Szivattyuk vasgerendák, csövek, fődfurószerszámok. **kötörőszerszámok** u. m. **ékek, kalapácsok, vésők.** stb, **Tégla** és habarcsfelvonók, tégla-targoncák, homoktalicskák, kőhordókocsik, és mindennemü épitőanyagok, használt de jó állapotban kaphatók. Mühelyberendezések, gépek, és szerszámok megvétetnek.: **Abelesz Emilnél, Budapest, V. Váci-ut 14. A nyugoti pályaudvar mellett. Telefon: 24—41.**

BUTOR
eladás készpénz vagy részletfizetésre, háló-, ebédlő-, szalon- v. irodai berendezések, darabonként is, **olcsó árak,** kizárólag szilárd gyártmányok.
Dus árjegyzék ingyen.
Pollák N. Ignác
Budapest, Teréz-körut 23.

Schmalhaus Janka
Budapest, VI. Laudon-utca 1. (üzletben)

Ajánlja dusan felszerelt raktárát mindennemü hajmunkákban, u. m. hajfonatok, parókák stb-ben. Javitások gyorsan és legjutányosabb árak mellett eszközöltetnek. Kihullott hajból minden hajmunkát készitek.

A t. igazgató és tanitó urak kéretnek a használandó tankönyveket ezen jegyzékből kiválasztani!

Általánosan engedélyezett népiskolai tankönyvek
Megrendelhetők:
LAMPEL RÓBERT
(Wodianer F. és Fiai) könyvkiadásában, Budapest, VI., Andrássy-ut 21.
Az összes könyvek tartós bekötésben.

Egészségtan.
Csapody—Gerlóczy-tól 48 f.
Vargyas E.-től 20 f.

Ének.
Hortobágyi—Könyves — Szabótól I. oszt. 20 f., II. oszt. 30 f., III. oszt. 36 f., IV. oszt. 40 f., V—VI. oszt. 60 f.
Erdődy Ernő-től 36 f.
Erdődy Ernő-től 1 kor.
— Ünnepi daloskönyv 50 f.

Szépirás.
Vajda P.-tól magyar 30 f.
— Magyar-német 40 f.
— Állóirás 80 f.
— Rondirás 80 f.

Rajz.
Velősy L.-tól I—II. oszt. 24 f.
III. oszt. 50 f., IV. oszt. 50 f.
V—VI. 72 f.
— Utmutatás 30 f.

Német abc.
Faludy—Széptől 64 f.

Német olvasókönyvek.
Faludi—Széptől II. rész 80 f.
III. rész 96 f.
Győrffy—Schultz Lehr. u. Leseb. f. Landschulen 96 f.
Hetzel S.-től I. rész 40 f.
II. rész 56 f.
III. rész 66 f.

Magyar abc németeknek.
Gockler L.-től 40 f.
Mártonfy M.—Gokler A. 60 f.

Magyar olvasókönyv németeknek.
Mártonfy M.—Gokler A.
III. oszt. 60 f.
— IV. oszt. 90 f.
— V.—VI. oszt. 2 kor.
Zelliger J.-tól beszédgyakorlatok 60 f.

Német nyelvtan.
Szabó (Spitzer) L.-tól 80 f.
Erényi M.-tól 1 kor. 20 f.
Gyakorlati feladatokkal 80 f.

Deutsche Sprachlehre.
Hetzel S.-től 60 f.
Langraf M.-tól, I. 72 f.
— II. 72 f.
Mendl L.-tól 80 f.

Geographie.
Kuttner—Szuppán 60 f.
— Kérdés és feleletekkel 40 f.
— Magyar-német 80 f.
— Schulgeographie 1 kor. 20 f.
Mártonfy—Pechány-tól IV. o. 48 f. V/VI. o. 72 f.
Schwicker J. H.-tól 80 f.

Geschichte Ungarns.
Ebenspanger J.-tól 52 f.
Kuttner-Szuppán 60 f.
— Kérdés és feleletekkel 40 f.
— Magyar és német nyelven 80 f.

Weltgeschichte.
Kuttner S.-tól 40 f.
— Magyar és ném. nyelven 1 K.

Naturgeschichte.
Buza—Mende-től 80 f.
Kuttner—Szuppán 80 f.
— Kérdés és feleletekkel 40 f.
Vargyas E.-től 40 f.
Kakujay K.-tól 1 kor. 20 f.

Naturlehre.
Kuttner S.-tól 60 f.

Verfassungslehre.
Csiky K.-tól 48 f.
Mayer M.-tól 48 f.
Környei—Schwicker 80 f.
Seidel P. 48 f.

Gesundheitslehre.
Csapody—Gerlóczy 48 f.

Tót tannyelvü iskolák számára.
Kuttner—Bogyanszky.
Zemepis 72 f.
— Ugyanaz, kérdés- és feleletekkel 40 f.
— Dejepis 60 f.
— Ugyanaz, kérdés- és feleletekkel 40 f.
Vargyas - Groó. Dejepis 40 f.
— Prirodopis 40 f.
— Zemepis 40 f.

Gazdasági ismétlő iskolák számára.
Benedek—Földes. Olvasókönyv a gazdasági ismétlőiskolák számára. A földmivelési minisztérium által jutalmazott pályamü 1 kor.
— Német olvasókönyv a gazdasági ismétlő-iskolák számára. A magyar kiadás ford. Székely Károlytól 1 K. 20 f.
Beke Manó. Számtan és mértan a gazdasági ismétlő-iskolák számára 70 f.

Értesitő-könyvecskék.
Iskolai köszöntők, népiskolák számára, irta Vargyas Endre kir. tanfelügyelő 20 f.
Hungária értesitő. Az 1901. évi utasitás mintája szerint 10 f.
Elemi iskolai rendtartási szabályok és értesitő, összeállitotta Vargyas Endre kir. tanfelügyelő 10 f.
Mazurek Pál. Család- és iskolai tudósitó 20 f.

Nyomatott a „Pátria“ irodalmi vállalat és nyomdai részvénytársaság körforgógépén, Budapest, IX. Üllői-ut 25.